

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری
دفترخانه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

گزارش عملکرد اجرایی سازی

قانون جهش تولید دانش بنیان

در سال ۱۴۰۲

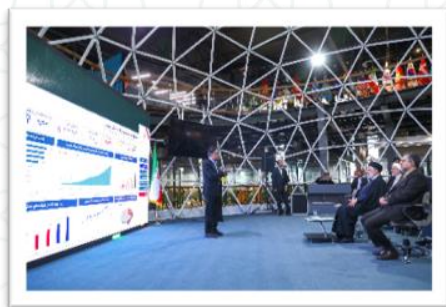
خرداد ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برخی از این قوانینی که شما تصویب کرده‌اید، قوانین راهبردی است؛ یعنی قوانین موضوعی و مقطعی نیست، قوانین راهبردی است برای کشور که واقعاً جای احترام و تجید دارد؛ چه در زمینه‌های اقتصادی، چه در زمینه‌های غیراقتصادی؛ در همه‌ی اینها. قانون «اقدام راهبردی» که همان اول کار تصویب کردید، یک قانون اساسی است، یک قانون مهمی است. یا قانون «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» که به معنای واقعی کلمه از آن قانون‌های حیاتی است. بنده سالها است. یعنی چند سال است. این را می‌گویم، اما قانون شما غیر از گفتن ما است؛ گفتن ما در مواردی حالت نصیحت پیدا میکند، [ولی] قانون شما اجرائی و الزامی است، باید عمل بشود. این قانون خیلی قانون مهمی است. یا قانون «جست‌تولید دانش بنیان»؛ اینها قوانین راهبردی است.

تولید دانش

قانون جهش تولید دانش بنیان

میراث ماندگار
رئیس جمهور شهید

فهرست مطالب

خلاصه مدیریتی.....	۱
مقدمه.....	۵
بخش اول: گزارش عملکرد شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان.....	۱۱
بخش دوم: گزارش عملکرد کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان.....	۱۹
بخش سوم: گزارش عملکرد اقدامات اجرایی قانون.....	۲۷
۱-۳ درآمدهای قانون جهش تولید دانش بنیان.....	۲۸
۱-۱-۳-۱ حقوق ورودی ماشین آلات.....	۲۸
۱-۲-۳-۲ عوارض و مالیات صادرات مواد خام و نیمه خام.....	۲۹
۱-۳-۳-۳ جریمه عدم استفاده از برق تجدیدپذیر توسط صنایع پرمصرف.....	۳۰
۲-۳ تهیه فهرست اقلام راهبردی دستگاه‌ها.....	۳۰
۳-۳ تأمین مالی زیست بوم دانش بنیان.....	۳۳
۱-۳-۳-۱ صندوق نوآوری و شکوفایی.....	۳۴
۲-۳-۳-۲ صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی.....	۳۶
۳-۳-۳-۳ سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای.....	۳۶
۴-۳-۳-۴ سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و صندوق نوآوری و شکوفایی.....	۳۷
۵-۳-۳-۵ اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری.....	۳۸
۶-۳-۳-۶ تسهیل برخورداری شرکت‌های دانش بنیان از مزایای بازار سرمایه.....	۴۲
۴-۳ تسهیل‌گری فعالیت‌های شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان.....	۴۳
۱-۴-۳ رفع چالش‌های تحریمی و دیگر مشکلات شرکت‌های دانش بنیان در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید.....	۴۳
۲-۴-۳ حمایت‌های حقوقی و قضایی.....	۵۱
۳-۴-۳ حمایت‌های بیمه‌ای.....	۵۱
۴-۴-۳ استقرار در واحدهای مسکونی و املاک دستگاه‌های دولتی.....	۵۲
۵-۴-۳ حمایت‌های گمرکی.....	۵۳
۶-۴-۳ صدور گواهی انطباق محصول.....	۵۳
۷-۴-۳ توسعه شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی.....	۵۳
۸-۴-۳ عضویت در اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی.....	۵۴
۹-۴-۳ ارائه کمک‌های فنی و اعتباری به شرکت‌های دانش بنیان.....	۵۵
۱۰-۴-۳ تقویت زیرساخت‌های فیزیکی و توسعه فناوری.....	۵۷
۱۱-۴-۳ حمایت از شرکت‌ها و واحدهای خلاق.....	۶۰
۵-۳ بازسازی برای شرکت‌های دانش بنیان.....	۶۴

- ۶۴..... ۳-۵-۱ منع رقابت بخش دولتی و عمومی با شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۷۴..... ۳-۵-۲ ترک تشریفات مناقصه در تولید بار اول محصولات دانش‌بنیان
- ۷۵..... ۳-۵-۳ توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر
- ۷۷..... ۳-۶-۱ تحریک نوآوری در صنعت
- ۷۸..... ۳-۶-۱ اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه
- ۷۹..... ۳-۶-۲ اعتبار مالیاتی قراردادهای تحقیق و توسعه صنعت و دانشگاه
- ۸۱..... ۳-۷-۱ توسعه زیست‌بوم استانی
- ۸۱..... ۳-۷-۱ اقدامات وزارت کشور و استانداری‌ها
- ۸۳..... ۳-۷-۲ برنامه برش استانی اقتصاد دانش‌بنیان
- ۸۷..... ۳-۸-۱ برگزاری جلسات و دوره‌های ترویجی و آموزشی
- ۸۷..... ۱-۸-۳ نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش‌بنیان
- ۹۲..... ۲-۸-۳ دوره‌های ترویجی مشترک معاونت علمی و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

فهرست جداول

- جدول ۱ - عملکرد دستگاه‌های ذی‌ربط در خصوص ارائه گزارش عملکرد قانون جهش تولید دانش‌بنیان..... ۸
- جدول ۲ - منطبق دسته‌بندی ابزارهای قانون در بخش سوم گزارش..... ۹
- جدول ۳ - طرح‌های توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری..... ۱۶
- جدول ۴ - طرح‌های سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای..... ۱۷
- جدول ۵ - منع رقابت بخش دولتی و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری..... ۱۸
- جدول ۶ - دستورالعمل‌های مصوب کارگروه در سال ۱۴۰۲..... ۲۲
- جدول ۷ - صندوق‌های پژوهش و فناوری دریافت‌کننده مجوز تاسیس در سال ۱۴۰۲..... ۲۴
- جدول ۸ - فهرست صندوق‌های پژوهش و فناوری خطرپذیر شرکتی..... ۲۵
- جدول ۹ - بندهای درآمدی قانون جهش تولید دانش‌بنیان..... ۲۸
- جدول ۱۰ - آمار دریافت عوارض صادرات مواد خام و نیمه خام در سال ۱۴۰۲..... ۲۹
- جدول ۱۱ - وضعیت اجرای بند «ز» تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور..... ۳۰
- جدول ۱۲ - وضعیت ارسال فهرست اقلام راهبردی توسط دستگاه‌ها..... ۳۱
- جدول ۱۳ - طرح‌های سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای مصوب سال ۱۴۰۲..... ۳۶
- جدول ۱۴ - آخرین وضعیت طرح‌های مصوب سال ۱۴۰۱..... ۳۷
- جدول ۱۵ - طرح‌های سرمایه‌گذاری توسعه زیست‌بوم، مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان..... ۴۰
- جدول ۱۶ - عناوین طرح‌های سرمایه‌گذاری دریافت‌کننده موافقت اصولی اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری..... ۴۱
- جدول ۱۷ - وضعیت همکاری شبکه آزمایشگاهی با دستگاه‌های اجرایی..... ۵۴

جدول ۱۸ - درخواست‌های تأییدشده در خصوص تأسیس پردیس پارک‌های علم و فناوری وزارت علوم	۵۸
جدول ۱۹ - عناوین خدمات قابل ارائه به شرکت‌های خلاق	۶۱
جدول ۲۰ - درخواست‌های راکد رقابت بخش دولتی و بخش خصوصی	۶۵
جدول ۲۱ - درخواست‌های ردشده رقابت بخش دولتی و بخش خصوصی	۶۶
جدول ۲۲ - درخواست‌های درحال بررسی منع رقابت بخش دولتی و بخش خصوصی	۶۶
جدول ۲۳ - عملکرد کارگروه تولید بار اول در سال ۱۴۰۲	۷۵
جدول ۲۴ - ترکیب شرکت‌کنندگان در نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش‌بنیان	۸۷
جدول ۲۵ - اعضای پنل نقش بورس و سرمایه‌گذاری در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان	۸۹
جدول ۲۶ - اعضای پنل جهش تولید انرژی تجدیدپذیر	۹۰
جدول ۲۷ - اعضای پنل نقش‌آفرینی شرکت‌های بزرگ در توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان	۹۱
جدول ۲۸ - دوره‌های آموزشی-ترویجی برگزارشده در سال ۱۴۰۲	۹۳

فهرست شکل‌ها

شکل ۱ - نمونه‌ای از نامه‌های ارسال به دستگاه‌های مسئول اجرای قانون جهش تولید دانش‌بنیان	۸
شکل ۲ - اعضای شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲	۱۲
شکل ۳ - تصویب‌نامه سومین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان	۱۴
شکل ۴ - سومین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان	۱۶
شکل ۵ - تصویب‌نامه چهارمین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان	۱۷
شکل ۶ - اعضای کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲	۲۰
شکل ۷ - تعداد جلسات برگزارشده در هر ماه از سال ۱۴۰۲	۲۲
شکل ۸ - نتیجه ارزیابی ارقام راهبردی دستگاه‌های اجرایی از حیث سطح فناوری	۳۲
شکل ۹ - دسته‌بندی موضوعات اولویت‌دار ملی بر اساس حوزه فناوری (بر حسب درصد)	۳۳
شکل ۱۰ - عملکرد صندوق نوآوری و شکوفایی در زمینه صدور ضمانت‌نامه	۳۴
شکل ۱۱ - ارسال مصوبه هیئت وزیران در خصوص افزایش سرمایه صندوق به شورای نگهبان	۳۵
شکل ۱۲ - فرایند سرمایه‌گذاری مستقیم	۳۸
شکل ۱۳ - فرایند سرمایه‌گذاری غیرمستقیم	۳۹
شکل ۱۴ - حمایت‌های بیمه‌ای تخصیص‌یافته به شرکت‌های دانش‌بنیان	۵۲
شکل ۱۵ - حمایت از استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲	۵۲
شکل ۱۶ - حمایت‌های گمرکی تخصیص‌یافته به شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲	۵۳
شکل ۱۷ - فرایند درخواست و پذیرش شرکت‌های خلاق	۶۰
شکل ۱۸ - پراکندگی استانی شرکت‌های خلاق	۶۳

- شکل ۱۹ - تعداد شرکت‌های خلاق کشور به تفکیک حوزه فعالیت ۶۴
- شکل ۲۰ - فرایند بررسی درخواست‌های منع رقابت بخش دولتی با بخش خصوصی ۶۵
- شکل ۲۱ - مصوبه کارگروه دائمی شورا در خصوص درخواست شرکت پویندگان راه سعادت ۶۹
- شکل ۲۲ - مصوبه کارگروه دائمی شورا در خصوص درخواست شرکت پادرا سرم البرز ۷۳
- شکل ۲۳ - اجرای مصوبه کارگروه دائمی شورا توسط سازمان غذا و دارو ۷۴
- شکل ۲۴ - سازوکار برخورداری از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه ۷۷
- شکل ۲۵ - فرایند ارزیابی طرح‌های تحقیق و توسعه جهت اعطای اعتبار مالیاتی ۷۸
- شکل ۲۶ - فرایند تدوین و تصویب دستورالعمل ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ۸۰
- شکل ۲۷ - مراسم رونمایی از دستورالعمل ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان (آذر ۱۴۰۳) ۸۰
- شکل ۲۸ - توزیع استانی تسهیلات دولتی شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲ ۸۲
- شکل ۲۹ - سیاست‌های اجرایی برنامه برش استانی اقتصاد دانش‌بنیان در هر یک از استان‌های مخاطب برنامه ۸۳
- شکل ۳۰ - دسته‌بندی طرح‌های اجرایی در برنامه برش استانی اقتصاد دانش‌بنیان ۸۶
- شکل ۳۱ - سخنرانان افتتاحیه نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش‌بنیان ۸۸
- شکل ۳۲ - پنل‌های تخصصی نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش‌بنیان ۹۱
- شکل ۳۳ - اختتامیه نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش‌بنیان ۹۲

خلاصه مدیریتی

دومین سالگرد تصویب و ابلاغ قانون جهش تولید دانش بنیان با سانحه‌ای دردناک همراه شد و این قانون راهبردی یکی از مهم‌ترین حامیان و مدافعان خود را از دست داد. شهید آیت‌الله رئیسی که در کسوت ریاست قوه قضاییه نیز بارها همت و تعهد خود را به توسعه اقتصاد دانش بنیان و رفع چالش‌های فعالان زیست‌بوم فناوری و نوآوری کشور نشان داده بود، پس از انتخاب به‌عنوان هشتمین رئیس‌جمهور کشور در سال ۱۴۰۰، در یک اقدام مهم و ارزنده موافقت دولت با تصویب قانون جهش تولید دانش بنیان را اعلام کرد. این اقدام ایشان بسیاری از موانع پیش روی تصویب و اجرایی‌سازی این قانون مترقی را از سر راه برداشت و نهایتاً قانون جهش تولید دانش بنیان در اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

شهید رئیسی با حمایت از تصویب قانون جهش تولید دانش بنیان، نه تنها خون تازه‌ای در رگ‌های زیست‌بوم فناوری و نوآوری ایران تزریق کرد، بلکه با تقبل هزینه‌های اجرای آن زمینه‌ای را ایجاد کرد که این بار صنعت برای برخورداری از مزایای یک قانون، دست خود را به سمت دانش بنیان‌ها دراز کند تا از دستاوردهای آنها برای بازسازی و نوسازی خط تولید و تحقیق خود بهره‌مند شود.

در ادامه کار دولت سیزدهم، روحیه پرتلاش و حمایت‌گر ایشان به تصویب قانون محدود نشد و این شهید بزرگوار در تمامی مراحل پیاده‌سازی قانون از تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی آن در هیئت وزیران و برگزاری جلسات شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان گرفته تا ایستادگی در برابر تضعیف ابزارهای حمایتی قانون از جمله اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه و مخالفت با واردات کالاهای دانش بنیان دارای مشابه داخلی، با همت و جدیت از قانون و اجرای کامل آن حمایت کردند. لذا فقدان شهید سید ابراهیم رئیسی ضربه سنگینی و مصیبتی گران بود که در صورت عدم تداوم پشتیبانی از زیست‌بوم دانش بنیان و قانون جهش تولید دانش بنیان در دولت چهاردهم می‌تواند به نابودی ثمرات تلاش‌های صورت گرفته در سال‌های اخیر و به طور خاص در سه سال فعالیت خالصانه ایشان در دولت سیزدهم منجر شود. از این رو، انتظار می‌رود که با شروع به کار دولت جدید، مجلس شورای اسلامی با انجام وظیفه نظارتی خود در قبال قانون جهش تولید دانش بنیان، تداوم این مسیر را میسر سازد.

بر این اساس، در ادامه خلاصه‌ای از مهم‌ترین دستاوردهای قانون جهش تولید در سال ۱۴۰۲ ارائه شده است. پس از تکمیل بسته آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی قانون جهش تولید دانش بنیان در بازه زمانی ۹ ماهه بعد از ابلاغ قانون در خرداد ۱۴۰۱، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست‌جمهوری که به موجب ماده (۲۰) قانون وظیفه نظارت بر اجرایی‌سازی قانون را بر عهده دارد، از آغاز سال ۱۴۰۲ پیشبرد اجرای مواد قانون را با جدیت پیش گرفت. در ادامه خلاصه‌ای از مهم‌ترین دستاوردهای قانون جهش تولید دانش بنیان در سال ۱۴۰۲ ارائه شده است.

در سال ۱۴۰۲ شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان ۲ بار در دی‌ماه و اسفندماه با حضور رئیس‌جمهور محترم، شهید آیت‌الله رئیسی و دیگر اعضاء تشکیل جلسه داد که ماحصل آن تصویب آیین‌نامه جدید ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان، شیوه‌نامه تخصیص حمایت‌های مالیاتی شرکت‌های دانش بنیان، شیوه‌نامه برخورداری قراردادهای صنعت و دانشگاه از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه و طرح سرمایه‌گذاری ۶۰۰ میلیارد تومانی دانشگاه صنعتی شریف و نیز تأیید مصوبات کارگروه دائمی شورا در خصوص طرح‌های توسعه زیست‌بوم دانش بنیان جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری، طرح‌های سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای و درخواست‌های منع رقابت بخش دولتی و شرکت‌های دانش بنیان بود. یکی از مهم‌ترین رهنمودهای شهید آیت‌الله رئیسی در این دو جلسه، ضرورت صیانت از قانون جهش تولید دانش بنیان و جلوگیری از هرگونه اقدام برای تضعیف و سست شدن مواد آن پیش از اجرایی‌سازی کامل بود.

کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به‌عنوان بازوی تخصصی شورا در سال ۱۴۰۲ جمعاً ۱۹ بار تشکیل جلسه داد. مهم‌ترین دستاوردهای کارگروه در سال ۱۴۰۲ عبارتند از:

- تدوین و تصویب ۲ دستورالعمل مرتبط با صندوق‌های پژوهش و فناوری؛
- تدوین ۳ دستورالعمل مرتبط با قانون جهش تولید دانش‌بنیان جهت تصویب در شورا؛
- تصمیم‌گیری در خصوص ۲۱ درخواست منع رقابت بخش دولتی و شرکت‌های دانش‌بنیان؛
- بررسی ۱ طرح سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای؛
- بررسی ۴ طرح توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری؛
- اعطای ۱۳ موافقت اصولی به طرح‌های سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در شرکت‌های دانش‌بنیان جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری؛
- اعطای مجوز تأسیس به ۵ صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی؛
- اعطای مجوز تأسیس به ۱۴ صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی با مجموع سرمایه ثبتی ۴۲,۵۰۰ میلیارد ریال؛

در کنار برگزاری منظم جلسات شورا و کارگروه دائمی شورا، اجرای مفاد قانون نیز در سال ۱۴۰۲ پیشرفت چشمگیری را تجربه کرد که در ادامه این دستاوردها به تفکیک حوزه موضوعی ارائه شده است.

بخش اول: تأمین مالی زیست‌بوم دانش‌بنیان

- صدور بیش از ۸۲ هزار میلیارد ریال ضمانتنامه توسط صندوق نوآوری و شکوفایی برای شرکت‌های دانش‌بنیان با همکاری شبکه بانکی کشور؛
- صدور ۱۰۶۴ فقره ضمانتنامه به ارزش ۱۱۹ هزار میلیارد ریال توسط صندوق‌های پژوهش و فناوری برای شرکت‌های دانش‌بنیان؛
- تصویب افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی به ۱۰۰ هزار میلیارد ریال در هیئت وزیران؛
- انعقاد یادداشت همکاری و تفاهم‌نامه صندوق نوآوری و شکوفایی با سه بانک پارسیان، ملت و پاسارگاد برای سرمایه‌گذاری مشترک (هریک به مبلغ ۵ هزار میلیارد ریال)؛
- تأسیس شرکت سرمایه‌گذاری مشترک صندوق نوآوری و شکوفایی و بانک پارسیان؛
- تصویب طرح سرمایه‌گذاری ۱۲ میلیون دلاری شرکت مدیریت ساخت و تهیه کالای آب و برق (ساتکاب) در خصوص تولید غشاهای اسمز معکوس حلزونی؛
- تصویب ۴ طرح توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان برای برخورداری از اعتبار مالیاتی، جمعاً به ارزش ۶۲۰۰ میلیارد ریال.
- اعطای موافقت اصولی به ۱۳ طرح سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در شرکت‌های دانش‌بنیان جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری جمعاً به ارزش ۱۹/۹۱ هزار میلیارد ریال؛

بخش دوم: تسهیل‌گری فعالیت‌های شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان

- تأیید ۳۳۳۱ درخواست شرکت‌های دانش‌بنیان برای برخورداری از معافیت ضرایب حق بیمه قراردادهای به ارزش مجموعاً ۸ هزار میلیارد ریال؛
- استقرار دفتر ۲۳۱ شرکت دانش‌بنیان در املاک مسکونی و کاهش ۳۰ هزار میلیارد ریالی هزینه شرکت‌های مذکور؛
- استقرار ۱۱۳ شرکت دانش‌بنیان در شهرک‌های صنعتی؛
- اعطای ۱۳۶ مورد معافیت گمرکی به شرکت‌های دانش‌بنیان مجموعاً به ارزش ۳۶۰ میلیارد ریال؛
- تصویب اساسنامه سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری پارک فناوری پردیس در هیئت وزیران؛
- آغاز فرایند بررسی اساسنامه سازمان توسعه و سرمایه‌گذاری ۸ پارک علم و فناوری در کمیسیون مدیریت و سرمایه انسانی هیئت وزیران؛
- اعطای مجوز به ۱۵ پردیس استانی پارک‌های علم و فناوری؛

بخش سوم: بازارسازی برای شرکت‌های دانش‌بنیان

- ابلاغ ۳۵ طرح تولید بار اول به ارزش ۱۲۴ میلیون دلار و ۱/۲۴ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی؛
- تصویب خروج ۱۸ ماهه صنایع الکترواپتیک صایران (صاپا) وابسته به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح از بازار مانیتورهای علائم حیاتی پیرو درخواست شرکت دانش‌بنیان پویندگان راه سعادت؛
- تصویب محدودسازی سهم مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی به حداکثر یک‌سوم از بازار پادزهر مار و عقرب پیرو درخواست شرکت دانش‌بنیان پادرا سرم البرز؛

بخش چهارم: تحریک صنعت به نوآوری

- تأیید ۱۵۲۳ طرح تحقیق و توسعه جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی به ارزش ۴۲ هزار میلیارد ریال برای ۵۲۷ شرکت؛
- عقد ۳۰ قرارداد تحقیق و توسعه در قالب همکاری صنعت و دانشگاه؛

علاوه بر موارد فوق یکی از مهم‌ترین مسائلی که معاونت علمی، فناوری طی دوسال اجرای قانون جهش تولید دانش‌بنیان به آن توجه داشته است، مسئله ترویج قانون با هدف آشنایی هرچه بیشتر بازیگران و ذی‌نفعان با ابزارهای حمایتی گسترده آن است. از این رو، طی سال ۱۴۰۲ در مجموع ۶۸ دوره آموزشی (۲۲۵ ساعت) توسط این معاونت با همکاری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد که ۲۸۵۲ نفر از ۲۱۵۲ شرکت در آن حضور داشتند.

ضمناً برگزاری نخستین رویداد «نظاره جهش تولید دانش‌بنیان» که در شهریور ۱۴۰۲ طی همکاری مجلس شورای اسلامی، مرکز نوآوری قوه مقننه، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری با حضور بیش از ۴۰۰ نفر از فعالان زیست‌بوم فناوری و نوآوری کشور برگزار شد، از جمله اقدامات ارزشمندی بود که تداوم آن می‌تواند به ارتقای کارایی اجرایی‌سازی قانون و رفع موانع و مشکلات موجود بر سر راه پیاده‌سازی ابزارهای حمایتی آن منجر شود.

مقدمه

قانون جهش تولید دانش بنیان به عنوان یکی از قوانین راهبردی حوزه علم، فناوری و نوآوری کشور پس از دو سال همکاری نزدیک دولت و مجلس شورای اسلامی، در اردیبهشت ۱۴۰۱ به تصویب مجلس رسید و در سوم خرداد ۱۴۰۱ توسط رئیس جمهور شهید آیت الله سید ابراهیم رئیسی ابلاغ شد تا زیست بوم دانش بنیان کشور وارد فصل جدیدی از مسیر توسعه و اثرگذاری خود بر اقتصاد کشور شود.

تقارن شعار سال ۱۴۰۱ (تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین) با اهداف قانون جهش تولید دانش بنیان و توجه ویژه دولت سیزدهم به رفع موانع و مشکلات کشور با استفاده از ظرفیت های جوانان تحصیل کرده و توانمندی که در قالب شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور فعالیت می کنند، عزمی جدی و همتی راستین را در مجموعه دولت ایجاد کرد تا اجرای این قانون با کمترین تأخیر و با بالاترین سرعت ممکن آغاز شود. به همین سبب، بلافاصله پس از ابلاغ قانون به مدد مساعدت های معاون اول محترم رئیس جمهور، آیین نامه های اجرایی قانون با قید فوریت، پس از بررسی در کمیسیون های مربوطه وارد دستور کار هیئت وزیران شدند. به طوری که ۱۴ تکلیف مصرح در قانون، در مهلت قانونی به تصویب هیئت وزیران رسیدند.

هم زمان با پیشبرد تدوین و تصویب آیین نامه های اجرایی قانون، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری به عنوان محل استقرار دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان که مسئولیت سیاست گذاری، برنامه ریزی و پیگیری اجرا قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و قانون جهش تولید دانش بنیان را برعهده دارد، مقدمات لازم برای برگزاری نخستین جلسه شورا را از خردادماه ۱۴۰۱ آغاز کرد. به لطف همکاری رئیس محترم دفتر رئیس جمهور نخستین جلسه شورا با حضور حداکثری اعضا و ریاست رئیس جمهور محترم در تاریخ ۹ تیر ۱۴۰۱ یعنی تنها یک ماه پس از ابلاغ قانون تشکیل شد. هدف گذاری اصلی دبیرخانه برای جلسات شورا در سال ۱۴۰۱ تکمیل بسته مقررات لازم برای اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان از طریق تدوین و تصویب دستورالعمل های اجرایی آن بود که به لطف خدا، پس از برگزاری دومین جلسه شورا در تاریخ ۲۰ دی ۱۴۰۱، به طور کامل محقق شد و ۸ دستورالعمل تدوین شده توسط اعضای شورا به تصویب رسید.

به این صورت، سال ۱۴۰۱ به عنوان سال تکمیل بسته مقررات اجرایی قانون جهش تولید دانش بنیان به پایان رسید تا سال ۱۴۰۲ به عنوان سال آغاز اجرایی سازی مفاد این قانون مطرح شود. بر این اساس، این گزارش به استناد ماده (۲۰) قانون جهش تولید دانش بنیان تدوین شده است تا اهم اقدامات صورت گرفته در سال ۱۴۰۲ در راستای اجرایی سازی قانون به استحضار کمیسیون های چهارگانه مجلس شورای اسلامی

(کمیسیون های آموزش، تحقیقات و فناوری، صنایع و معادن، اقتصادی و کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست) برسد.

گزارش حاضر در سه بخش تهیه شده است. در بخش نخست، گزارشی از برگزاری جلسات شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان (موضوع بند «الف» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان) در سال ۱۴۰۲ ارائه شده است. این بخش شامل شرح، تصمیمات و مصوبات این جلسات و پیگیری اجرایی سازی موارد مذکور است.

در بخش دوم، گزارش عملکرد کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان (موضوع ماده (۳) شرح وظایف و آیین نامه داخلی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مصوب نخستین جلسه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۱/۴/۹ و نیز ماده (۴) الحاقی آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع تصویب نامه شماره ۸۶۸۴۳/ت/۵۹۹۳۹ هـ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۴ هیئت وزیران) ارائه شده است. این کارگروه که بازوی تخصصی شورا محسوب می شود، وظایفی چون پیشنهاد سیاست ها و اقدامات اجرایی و همچنین پیگیری و اجرای مصوبات شورا و تدوین سازوکارهای لازم برای اجرای قانون را برعهده دارد. همچنین وظایف کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت های دانش بنیان و کارگروه صندوق های پژوهش و فناوری نیز به این کارگروه تفویض شده است. این کارگروه از مرداد ۱۴۰۱ تا پایان خرداد ۱۴۰۲ مجموعاً ۳۵ بار تشکیل جلسه داده است.

پس از ارائه عملکرد شورا و کارگروه دائمی شورا در بخش های اول و دوم گزارش، عملکرد اجرایی قانون جهش تولید دانش بنیان در سال ۱۴۰۲ در بخش سوم مورد بررسی قرار گرفته است. در این خصوص، دبیرخانه شورا به عنوان مسئول تدوین گزارش عملکرد قانون، در فروردین ماه ۱۴۰۳ طی مکاتباتی از کلیه دستگاه های مسئول و بخش داخلی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری درخواست کرد تا گزارش عملکرد مواد و بندهای مربوطه را در اسرع وقت به دبیرخانه شورا ارسال کنند. اطلاعات مربوط به دستگاه های مسئول و عملکرد این دستگاه ها در زمینه ارائه گزارش در جدول (۱) به نمایش درآمده است.

بر این اساس، در کلیه زیربخش های گزارش مشخص شده است که کدام دستگاه وظیفه اجرای ماده یا بند ذکر شده را برعهده داشته است. ضمناً مطالب ارائه شده در بخش سوم، بر اساس گزارشات واصله از دستگاه های مربوطه تدوین شده و مسئولیت صحت اطلاعات ذکر شده بر عهده دستگاه مسئول ارائه گزارش است. همچنین در بخش هایی که گزارش عملکرد از طرف دستگاه مسئول به دبیرخانه شورا ارسال نشده نیز توضیحات لازم درباره عدم ارائه گزارش آورده شده است.

شکل ۱ - نمونه‌ای از نامه‌های ارسال به دستگاه‌های مسئول اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان

نکته بعدی که ذکر آن ضرورت دارد، نحوه تقسیم بندی بخش سوم این گزارش است. دبیرخانه شورا عمده مواد و ابزارهای موجود در قانون جهش تولید را در چهار زیربخش اصلی ذیل تقسیم کرده است. جزئیات مربوط به این تقسیم بندی در جدول (۲) ارائه شده است.

الف) تأمین مالی زیست بوم دانش بنیان؛

ب) تسهیل گری فعالیت های شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان؛

ج) بازسازی برای شرکت های دانش بنیان؛ و

د) تحریک نوآوری در صنعت.

جدول ۲ - منطق دسته بندی ابزارهای قانون در بخش سوم گزارش

موضوع	ماده	بافتار
صندوق نوآوری و شکوفایی	ماده ۴	تأمین مالی زیست بوم دانش بنیان
صندوق های پژوهش و فناوری	ماده ۴	
سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای	بند ت ماده ۱۷	
سرمایه گذاری مشترک بانک ها و صندوق نوآوری و شکوفایی	بند الف ماده ۱۸	
اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری	بند ت ماده ۱۱	
تسهیل برخورداری شرکت های دانش بنیان از مزیت های بازار سرمایه	بند الف ماده ۱۷	
رفع چالش های تحریمی شرکت های دانش بنیان	ماده ۲	تسهیل گری فعالیت های شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان
حمایت های حقوقی و قضایی	ماده ۹ ماده ۱۵	
منع رقابت بخش دولتی و عمومی با شرکت های دانش بنیان	بند پ ماده ۱۰	
حمایت های بیمه ای	ماده ۷	
استقرار در املاک مسکونی و املاک دستگاه های اجرایی	ماده ۶	
حمایت های گمرکی	بند ب ماده ۱	
صدور گواهی انطباق محصول	بند ب ماده ۱	
توسعه شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی	بند ب ماده ۱	
ارائه کمک های فنی و اعتباری به شرکت های دانش بنیان	بند ب ماده ۱۷	
تقویت زیرساخت های فیزیکی توسعه فناوری	بند چ ماده ۴	
	ماده ۵	
	بند پ ماده ۶	
	بند ت ماده ۶	
	بند چ ماده ۸	
حمایت از شرکت های خلاق	ماده ۱۴	
	بند ب ماده ۶	
	بند الف ماده ۱۰	
ترک تشریفات مناقصات برای تولید بار اول		

بازارسازی برای شرکت‌های دانش‌بنیان	ماده ۱۶	توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر
تحریک نوآوری در صنعت	بند ب ماده ۱۱	اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه
	ماده ۱۳	اعتبار مالیاتی قراردادهای صنعت و دانشگاه

همانطور که اشاره شد، تقریباً تمامی مواد قانون در این چهار دسته تقسیم‌بندی شده و گزارش عملکرد مربوط به آن‌ها ارائه شده است. با این حال، مواردی در قانون وجود دارد که در دسته‌بندی فوق جای نمی‌گیرند. بر این اساس، در بخش ۱-۳ گزارشی از بندهای درآمدی قانون جهش تولید دانش‌بنیان شامل ماده (۳)، بند «الف» ماده (۱۱) و ماده (۱۶) ارائه شده است. در بخش ۲-۳ فرایند تدوین فهرست اقلام راهبردی موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون مورد بررسی قرار گرفته است. بخش ۳-۷ به وظایف استانداری‌ها در توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان استان‌ها که در ماده (۱۲) قانون مورد اشاره قرار گرفته است، می‌پردازد و نهایتاً در بخش ۳-۸ گزارشی از دوره‌های آموزشی و ترویجی برگزار شده توسط دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان با هدف آشنایی هرچه بیشتر بازیگران زیست‌بوم علم، فناوری و نوآوری کشور با ابزارها و مزیت‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان ارائه شده است.

بخش اول:

**گزارش عملکرد شورای راهبری
فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان**

به موجب ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، «شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان» جایگزین شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹) به‌عنوان مسئول سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و پیگیری اجرای قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و قانون جهش تولید دانش‌بنیان شده است.

شکل ۲ - اعضای شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲

در این راستا، پیرو برگزاری دو جلسه شورا در تیرماه و دی‌ماه ۱۴۰۱ و تکمیل بخش عمده بسته دستورالعمل‌های اجرایی مرتبط با قانون جهش تولید دانش‌بنیان، برگزاری جلسات شورا در سال ۱۴۰۲ مستلزم پیشبرد اجرایی‌سازی قانون در جهت تهیه محتوای لازم برای جلسات بود. به همین سبب، دبیرخانه شورا ضمن تلاش برای اجرایی‌سازی تمام مفاد قانون جهش تولید دانش‌بنیان، شش ماه نخست سال ۱۴۰۲ را به جمع‌آوری محتوای مناسب برای دعوت از ریاست محترم جمهوری برای برگزاری سومین جلسه شورا پرداخت و در آغاز پاییز ۱۴۰۲، درخواست برگزاری این جلسه را به رئیس دفتر محترم رئیس‌جمهور تقدیم کرد.

بر این اساس، با برنامه ریزی دفتر ریاست جمهوری مقرر شد که سومین جلسه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان در آذرماه ۱۴۰۲ برگزار شود اما این جلسه به ۶ دی ۱۴۰۲ موکول و سرانجام در این تاریخ با حضور حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر رئیسی (ریاست محترم جمهوری و رئیس شورا)، جناب آقای دکتر دهقانی فیروزآبادی (معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور و نائب رئیس شورا)، جناب آقای دکتر زلفی گل (وزیر علوم، تحقیقات و فناوری)، جناب آقای دکتر زارع پور (وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات)، جناب آقای دکتر علی آبادی (وزیر صنعت، معدن و تجارت)، جناب آقای دکتر عین الهی (وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)، جناب آقای دکتر نیکبخت (وزیر جهاد کشاورزی)، جناب آقای دکتر خیاطیان (رئیس هیئت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی)، جناب آقای دکتر دهنوی (عضو محترم کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورا)، جناب آقای دکتر عباسی (عضو محترم کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورا)، جناب آقای دکتر توانگر (عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورا)، جناب آقای دکتر سقاب اصفهانی (دبیر ستاد راهبری تحول دولت مردمی ریاست جمهوری)، جناب آقای دکتر زمانیان (رئیس مرکز بررسی های استراتژیک ریاست جمهوری)، جناب آقای دکتر موسوی (رئیس دانشگاه صنعتی شریف)، جناب آقای دکتر اسدی فرد (معاون توسعه شرکت های دانش بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور) و جناب آقای دکتر الیاسی (دبیر شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان) با دستور جلسه ذیل در محل نهاد ریاست جمهوری برگزار شد:

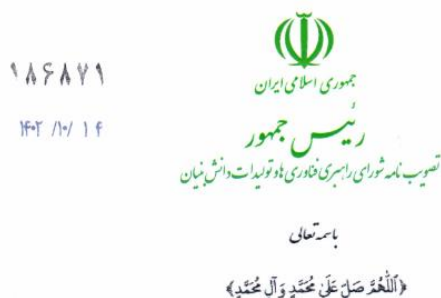
۱. گزارش دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان در خصوص سال نخست اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان و پیگیری اجرای مصوبات جلسات اول و دوم شورا
۲. «آیین نامه ارزیابی شرکت های دانش بنیان» مصوب چهاردهمین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۲/۲/۱۸
۳. «شیوه نامه تخصیص حمایت های مالیاتی شرکت های دانش بنیان» مصوب بیست و سومین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۲/۸/۸
۴. «کلیات سند نقشه راه دانش بنیان شدن اقتصاد» تدوین شده توسط معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری
۵. «طرح سرمایه گذاری دانشگاه صنعتی شریف» برای برخورداری از اعتبار مالیاتی توسعه زیست بوم دانش بنیان موضوع بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب نهمین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۶

۶. گزارش دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در خصوص آیین‌نامه‌های

حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین دستگاه‌های اجرایی

در این جلسه دستورهای اول، دوم، سوم و پنجم مطرح و موارد ذیل به تصویب اعضای شورا رسید:

جلسه سوم شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان با استناد به ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی و ماده (۲) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۰۸/۰۵ مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۵ تشکیل شد و موارد زیر به پیشنهاد معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری در ۴ بند و بدون تبصره به تصویب رسید.

- (۱) «آیین‌نامه ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان» موضوع ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان به تصویب رسید. (پیوست شماره ۱)
- (۲) «شیوه‌نامه تخصیص حمایت‌های مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان» موضوع ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و ماده (۸) قانون جهش تولید دانش‌بنیان به تصویب رسید. (پیوست شماره ۲)
- (۳) «شیوه‌نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی برای قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی» موضوع ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان به تصویب رسید. (پیوست شماره ۳)
- (۴) «طرح سرمایه‌گذاری برج فناوری شریف» به مبلغ شش هزار میلیارد ریال (۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال) به منظور برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری موضوع بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان با استناد به جزء «پ» تبصره بند «۳-۲-۱» ماده (۳) دستورالعمل اجرایی بند (ت) ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان به تصویب رسید.

سید ابراهیم رئیسی
رئیس‌جمهور و رئیس شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

شکل ۳ - تصویب‌نامه سومین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

مهم‌ترین رهنمودهای ریاست محترم جمهوری و رئیس شورا در این جلسه عبارتند از:

- ۱- با هدف ارتقای کیفیت شرکت‌های دانش‌بنیان، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری موظف است سیاست‌ها و برنامه ارتقای کیفی شرکت‌های دانش‌بنیان به‌ویژه نوپا را تدوین و در جلسه آینده شورا ارائه کند.

- ۲- معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی موظف‌اند نقشه راه توسعه فعالیت‌های دانش بنیان را با تمرکز بر حوزه‌های اولویت‌دار از جمله تکمیل زنجیره ارزش انرژی و معدن، ارتقای بهره‌وری آب و افزایش تولید کالاهای اساسی، انرژی‌های تجدیدپذیر و فناوری‌های نوین به ویژه هوشمندسازی، میکروالکترونیک، زیست‌فناوری و هوش مصنوعی، تا پایان بهمن‌ماه تدوین و در جلسه آینده شورا ارائه کند.
- ۳- معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی با همکاری سایر دستگاه‌ها به‌ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت، ابزارهای حمایتی و تنظیم‌گری را در جهت تامین بازار شرکت‌های دانش بنیان و ارتباط مستمر و نظام‌مند آنها با صنایع بزرگ، ارتقای قابلیت‌های صادراتی و توسعه بازار صادراتی این شرکت‌ها متمرکز نموده و گزارش برنامه‌ها و اقدامات صورت پذیرفته را در جلسه آینده شورا ارائه کند.
- ۴- در راستای توسعه بازار داخلی شرکت‌های دانش بنیان و ارتقاء توانمندی آنها، کلیه دستگاه‌های اجرایی به ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت جهاد کشاورزی مکلف‌اند از واردات محصولات تولید داخل به شرط برخورداری از استاندارد مورد تایید و کیفیت قابل رقابت با نمونه خارجی و همچنین تولید به میزان نیاز کشور، جلوگیری کنند. معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان در چارچوب قانون جهش تولید دانش بنیان اجرای این بند را پایش و گزارش موارد مغایر را ضمن ارائه در شورا از طریق مبادی قانونی پیگیری کند.
- ۵- به‌منظور توسعه فعالیت‌های دانش بنیان، ایجاد اشتغال و رشد تولید و پیشرفت فناوری، سازمان برنامه و بودجه نسبت به تخصیص درآمدهای تحقق یافته قانون جهش تولید دانش بنیان به معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی اقدام کند.
- ۶- با هدف صیانت از قانون جهش تولید دانش بنیان، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری اجرای کامل این قانون و هم‌راستایی دیگر قوانین و مقررات کشور با این قانون را به طور مستمر پایش و موارد مغایر را ضمن طرح در شورا، از مبادی قانونی پیگیری کند. در این راستا سازمان برنامه و بودجه، مکاتبات قبلی با مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان جهت اعلام مغایرت جزء (۲) بند «ذ» ماده (۴۸) پیشنهادی قانون برنامه هفتم پیشرفت با ماده (۳) قانون جهش تولید دانش بنیان و اصل (۷۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را پیگیری کند.

۷- باتوجه به اهمیت جولنب برنامه‌ای و بودجه‌ای مصوبات شورا، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری موظف است از جلسه آینده رئیس سازمان برنامه و بودجه را برای شرکت در جلسات شورا دعوت کند.

شکل ۴ - سومین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

پس از برگزاری جلسه سوم شورا و ابلاغ مصوبات آن، به دلیل ضرورت تأیید موارد تفویض‌شده به کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در صحن شورا، چهارمین جلسه شورا در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۹ با هماهنگی ستاد راهبری تحول دولت مردمی که تصویب‌نامه (توشیح‌شده توسط ریاست محترم جمهوری) و مصوبات این جلسه در ادامه ارائه شده است:

جدول ۳ - طرح‌های توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری

عنوان طرح	میزان سرمایه‌گذاری	تاریخ تصویب
احداث کارگاه تجاری‌سازی فناوری در شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان	۱۶ میلیارد تومان	۱۴۰۱/۱۲/۱
احداث مرکز خدمات نوآوری در شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان	۳۵ میلیارد تومان	جلسه ۱۱ کارگروه
حمایت از بنیاد علم و فناوری مصطفی (ص)	۲۰۰ میلیارد تومان	۱۴۰۱/۱۲/۲۲ جلسه ۱۲ کارگروه
احداث مرکز نوآوری ارتباطات و فناوری اطلاعات و عمومی در پارک فناوری پردیس	۲۰۰ میلیارد تومان	۱۴۰۲/۲/۴

جلسه ۱۳ کارگروه	۲۰۰ میلیارد تومان	ساختمان مرکز رشد شماره ۲ پارک فناوری پردیس
	۱۹۰ میلیارد تومان	احداث مرکز آزمایشگاهی و فب لب پارک فناوری پردیس
۱۴۰۲/۵/۱۶ جلسه ۱۹ کارگروه	۳۰ میلیارد تومان	تجهیز مرکز نوآوری با محوریت هوش مصنوعی در پارک علم و فناوری یزد

شماره:
تاریخ:
عقد بندی:

تصویب نامه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

بسمه تعالی

با استناد به ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ و ماده (۲) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۰۵ مجلس شورای اسلامی، در چهارمین جلسه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان، بنا به پیشنهاد معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور و با توجه به ماده (۴) شرح وظایف و آیین نامه داخلی شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان، مصوب مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ شورا، موارد تأیید شده در کارگروه دائمی شورا در خصوص برخورداری طرح های توسعه زیست بوم دانش بنیان از اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری موضوع تبصره ماده (۲) آیین نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان مشتمل بر ۷ بند (پیوست شماره ۱)، سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای موضوع بند «ت» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش بنیان مشتمل بر ۴ بند (پیوست شماره ۲) و منع رقابت بخش دولتی با شرکت های دانش بنیان و فناوری موضوع بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان مشتمل بر ۸ بند (پیوست شماره ۳) به تصویب رسید.

سید ابراهیم رئیسی
رئیس جمهور و رئیس شورای راهبردی فناوری ها
و تولیدات دانش بنیان

شکل ۵ - تصویب نامه چهارمین جلسه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

جدول ۴ - طرح های سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای

عنوان طرح	سرمایه گذار	ارزش مالی طرح	تاریخ تصویب
احداث کارخانه ساخت قطعات توربین های نیروگاهی با فناوری های پیشرفته	شرکت مدیریت ساخت و تهیه کالای آب و برق (ساتکاب)	۱۰۰ میلیون یورو	۱۴۰۱/۱۰/۲۶ جلسه ۹ کارگروه
تولید کلیدهای تنظیم ولتاژ ترانسفورماتور با قابلیت استفاده تحت بار	شرکت مدیریت ساخت و تهیه کالای آب و برق (ساتکاب)	۲۷ میلیون یورو	۱۴۰۱/۱۲/۱ جلسه ۱۱ کارگروه

تولید سوخت جامد و مکمل‌های حرارتی از پسماندهای لاستیکی و پلاستیکی	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)	۲۰۰ میلیارد تومان	
تولید غشاهای اسمز معکوس حلزونی	شرکت مدیریت ساخت و تهیه کالای آب و برق (ساتکاب)	۱۲ میلیون دلار	۱۴۰۲/۱۱/۱۶ جلسه ۲۹ کارگروه

جدول ۵ - منع رقابت بخش دولتی و شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور

درخواست‌کننده	بخش دولتی	موضوع رقابت	وضعیت درخواست	تاریخ تصویب
شرکت هیرو نگار پارس	شهرداری اسلامشهر	عدم خرید محصولات شرکت	عدم احراز رقابت	-
شرکت دانا سنجش آب و برق	شرکت آب منطقه‌ای اصفهان	عدم خرید محصولات شرکت	عدم احراز رقابت	-
شرکت پادرا سرم البرز	مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی (وزارت جهاد کشاورزی)	تولید آنتی‌سرم مار و عقرب	احراز رقابت (ابلاغ مصوبه کارگروه به دستگاه)	۱۴۰۲/۰۵/۱۶ جلسه ۱۹ کارگروه
شرکت اندیشه‌سازان ارتباطات یاس	وزارت صنعت معدن و تجارت	سامانه ستاد	رد درخواست به دلیل مأموریت قانونی وزارت صمت در ایجاد سامانه ستاد	-
شرکت دارویی خورشید کادوس	سازمان غذا و دارو	عدم خرید محصولات شرکت	عدم احراز رقابت	-
شرکت بهپویان امین منتظر	شرکت تدبیر گسترش ایرانیان (ستاد اجرایی فرمان امام)	هوشمندسازی شبکه آبفای کشور	عدم احراز رقابت به دلیل عدم فعالیت ستاد اجرایی فرمان امام در این حوزه	-
شرکت طراح تجهیز پویش پایا شرکت مدیا طب	صایران (وزارت دفاع)	تولید دستگاه ساکشن پرتابل اتاق عمل	عدم احراز رقابت به علت دانش‌بنیان نبودن دو شرکت و عدم استقرار در پارک علم و فناوری	-
شرکت مجتمع انبارهای پایبار	گمرک جمهوری اسلامی ایران	استفاده از دستگاه‌های ایکس‌ری	عدم احراز رقابت به علت دانش‌بنیان نبودن شرکت و عدم استقرار در پارک علم و فناوری	-

* درخواست‌های رد شده با مصادیق و شرایط رقابت مندرج در دستورالعمل مغایرت داشته‌اند.

بخش دوم:

**گزارش عملکرد کارگروه دائمی شورای
راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان**

به موجب ماده (۳) شرح وظایف و آیین‌نامه داخلی شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مصوب نخستین جلسه شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورخ ۱۴۰۱/۴/۹ و نیز ماده (۴) الحاق‌شده به آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۶۸۴۳/ت/۵۹۹۳۹-هـ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۴ هیئت وزیران، کارگروهی تحت عنوان کارگروه دائمی شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به منظور پیشنهاد سیاست‌ها و اقدامات اجرایی و همچنین پیگیری و اجرای مصوبات شورا و تدوین ساز و کار لازم برای اجرای قانون تشکیل شده است که ریاست آن را معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور بر عهده دارد و اعضای اصلی آن را معاونین وزرای عضو شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان تشکیل می‌دهند.

رئیس کارگروه دائمی

دکتر روح‌اله دهقانی فیروزآبادی
معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور

دکتر محمدصادق خیاطیان
رئیس هیئت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی

سردار سرتیپ دوم پاسدار مسعود اورعی
معاون امور تحقیقاتی و صنعتی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

دکتر سید محسن میرصدری
رئیس کمیسیون کسب‌وکارهای دانش‌بنیان اتاق ایران

دکتر سجاد محمدعلی‌نژاد
معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر سید علی روحانی
معاون سیاست‌گذاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی

دکتر یونس پناهی
معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دکتر غلامرضا خواجه سروی
رئیس امور آموزش عالی، تحقیقات و فناوری سازمان برنامه و بودجه کشور

دکتر محمد مجید فولادگر
معاون هماهنگی و محیط کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت

دکتر سید محمدحسین سجادی نیری
رئیس انجمن سرمایه‌گذاری خطرپذیر ایران

دکتر میثم عابدی
معاون فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

دکتر محمد مهدی نابیی
عضو حقیقی کارگروه دائمی

دکتر مجتبی خیم‌نکوئی
معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی

مهندس مجید دهبیدی‌پور
عضو حقیقی کارگروه دائمی

دکتر فرشاد محمدپور
معاون نفارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شکل ۶ - اعضای کارگروه دائمی شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲

وظایف این کارگروه در مواد صدرالذکر به شکل زیر تعریف شده است:

- تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش‌بنیان و معیارهای تشخیص مصداق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان توسط معاونت.
- نظارت بر عملکرد دستگاه‌ها و معاونت در ارزیابی و حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تدوین و ارائه گزارش‌های دوره‌ای به شورا.

- شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آنها به شورا.
- تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون و مقررات مربوط
- بررسی برنامه‌های حمایتی موجود و طراحی برنامه‌های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه‌های اجرایی در چارچوب اهداف قانون و ارائه پیشنهاد به شورا.
- بررسی موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت‌ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و گزارش آنها به شورا.
- تدوین برنامه‌های حمایتی در راستای پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات دانش بنیان به ویژه با تأکید بر جهت‌دهی به کمک‌های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی مورد نیاز در تعامل با دستگاه‌های ذی ربط.
- تعیین مصادیق سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه‌های اقتصادی، سازمان‌های توسعه‌ای و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری فقط در طرح‌های دانش بنیان، تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت‌های نوآورانه و نظارت بر هزینه‌کرد تحقیق و توسعه آنها در چارچوب معیارهای مصوب شورا.
- اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آنها در چهارچوب اساسنامه و مصوبات شورا.

ضمناً با شکل‌گیری کارگروه مزبور، «کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌های دانش بنیان و نظارت بر اجرا» که تدوین حوزه‌های فعالیت‌های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق و نظارت بر ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان را بر عهده داشت منحل و وظایف آن به کارگروه دائمی شورا واگذار شد. علاوه بر این «کارگروه صندوق‌های پژوهش و فناوری» موضوع ماده (۸) آیین نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۵/۱۱ هیئت وزیران که وظیفه اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های صندوق‌های پژوهش و فناوری را بر عهده داشت، منحل و وظایف و اختیارات آن به کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان واگذار شد.

در این راستا، پس از برگزاری ۱۲ جلسه کارگروه دائمی از مرداد تا اسفند ۱۴۰۱ که بخش عمده آن به تدوین دستورالعمل‌های اجرایی قانون جهش تولید دانش بنیان اختصاص داشت، در سال ۱۴۰۲ کارگروه دائمی شورا **۱۹ بار** تشکیل جلسه داد. در ادامه گزارشی از اقدامات انجام شده توسط این کارگروه در سال ۱۴۰۲ ارائه شده است.

خرداد	اردیبهشت	فروردین
۲	۲	♦
شهریور	مرداد	تیر
♦	۳	۱
آذر	آبان	مهر
۱	۲	۲
اسفند	بهمن	دی
۲	۲	۲

شکل ۷ - تعداد جلسات برگزار شده در هر ماه از سال ۱۴۰۲

تدوین دستورالعمل‌های اجرایی:

همانطور که اشاره شد، یکی از وظایف اصلی کارگروه دائمی شورا تدوین سازوکار لازم برای اجرای قانون و مقررات مربوط است. در این راستا، کارگروه دائمی شورا ۵ دستورالعمل ذیل را در سال ۱۴۰۲ تدوین و جهت اجراء ابلاغ کرده است:

جدول ۶ - دستورالعمل‌های مصوب کارگروه در سال ۱۴۰۲

ردیف	عنوان	زمان تصویب
۱	دستورالعمل تاسیس و نحوه فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی	جلسه ۱۲ کارگروه دائمی
۲	آیین‌نامه ارزیابی شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان	جلسه ۱۵ کارگروه دائمی
۳	شیوه‌نامه تخصیص حمایت‌های مالیاتی شرکت‌های دانش‌بنیان	جلسه ۲۲ کارگروه دائمی
۴	شیوه‌نامه برخورداری از اعتبار مالیاتی برای قراردادهای تحقیق و توسعه با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی	جلسه ۲۳ کارگروه دائمی
۵	دستورالعمل اعطای مجوز تأسیس، تبدیل و فعالیت صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی	جلسه ۲۸ کارگروه دائمی

بررسی درخواست های منع رقابت بخش دولتی و بخش خصوصی:

به موجب بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان، پس از ورود سرمایه گذار خصوصی به یک مصداق خاص و اعلام کتبی به شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان، اقدامات وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نباید موجبات رقابت با شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری را فراهم آورد.

بر این اساس، پس از تصویب دستورالعمل اجرایی این بند در دومین جلسه شورا مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰ و تدوین فرایند اجرایی آن، در سال ۱۴۰۲ در مجموع ۲۱ درخواست از سوی شرکت ها به دبیرخانه شورا واصل و در کارگروه دائمی شورا مورد بررسی قرار گرفت که جزئیات آن در بخش سوم این گزارش ارائه شده است.

بررسی طرح های سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای:

به موجب بند «ت» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش بنیان، به سازمان های توسعه ای اجازه داده شده است که در طرح های فناورانه مصوب شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چارچوب قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه گذاری کنند.

در این خصوص، در سال ۱۴۰۲ تنها ۱ طرح سرمایه گذاری از سوی سازمان های توسعه ای به دبیرخانه شورا واصل و در کارگروه دائمی شورا مطرح شد که جزئیات آن در بخش سوم این گزارش ارائه شده است.

بررسی طرح های مربوط به اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری:

به موجب بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان، به سرمایه گذاری مستقیم و غیرمستقیم شرکتهای پذیرفته شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکتهای دارای سرمایه ثبتي به میزان حداقل یک سی ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکتهای و مؤسسات دانش بنیان و فناور اعتبار مالیاتی تعلق می گیرد.

در این خصوص، در سال ۱۴۰۲ تعداد ۴ طرح توسعه زیست بوم دانش بنیان جهت برخورداری از اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری موضوع تبصره ماده (۲) آیین نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان در کارگروه دائمی شورا مصوب شد و به ۱۳ طرح سرمایه گذاری غیرمستقیم در پروژه های دانش بنیان موافقت اصولی اعطا شد که جزئیات این موارد در بخش سوم گزارش ارائه شده است.

اعطای مجوز تأسیس به صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی:

صندوق‌های پژوهش و فناوری به موجب ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - به منظور ایجاد زمینه‌های مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیت‌های پژوهشی و فناوری، بالاخص پژوهش‌ها و فناوری‌های کاربردی توسعه‌ای ایجاد شده‌اند. تا پیش از تصویب قانون جهش تولید دانش‌بنیان، وظیفه اعطای مجوز به این صندوق‌ها برعهده کارگروه صندوق‌های پژوهش و فناوری مستقر در صندوق نوآوری و شکوفایی بود. اما پس از تصویب این قانون در سال ۱۴۰۱ و اصلاح آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (تصویب‌نامه شماره ۸۶۸۵۶/ت/۵۹۹۳۹ هـ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۴ هیئت وزیران) این مسئولیت بر عهده کارگروه دائمی شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان گذاشته شد.

بر این اساس، در سال ۱۴۰۲ تعداد **۵ مجوز تأسیس** و **۲ مجوز فعالیت** برای صندوق‌های پژوهش و فناوری توسط کارگروه دائمی شورا صادر شده است که شرح آن در جدول ذیل مشاهده می‌شود.

جدول ۷ - صندوق‌های پژوهش و فناوری دریافت‌کننده مجوز تأسیس در سال ۱۴۰۲

ردیف	نام صندوق	سرمایه ثبتی (میلیارد ریال)
۱	صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی دانشگاه عدالت	۱۰۰
۲	صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی فناوری غیردولتی فناوری‌های نوین پیشران	۱۰۰
۳	صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی مسکن	۹۸۱
۴	صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صنعت هوش مصنوعی	۱,۰۰۰
۵	صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صنعت بیمه	۱۰,۰۰۰

اعطای مجوز تأسیس به صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی خطرپذیر شرکتی:

به موجب بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان - مصوب اردیبهشت ۱۴۰۱ - و با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، ۱۰۰ درصد سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکت‌های دارای سرمایه ثبتی به میزان حداقل یک‌سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در تأسیس یا افزایش و صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی‌شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود.

در این راستا یکی از راهکارهای جذب سرمایه گذاری شرکت ها و صنایع بزرگ کشور در حوزه توسعه فناوری و سپردن فعالیت های تحقیق و توسعه به شرکت های دانش بنیان و فناور، ایجاد صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه گذاری خطرپذیر شرکتی (CVC) بود که بلافاصله پس از تصویب آیین نامه و دستورالعمل اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان در دستورکار کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان قرار گرفت. در این خصوص، دبیرخانه تخصصی صندوق های پژوهش و فناوری (مستقر در صندوق نوآوری و شکوفایی) در بهمن ماه ۱۴۰۱ پیش نویس دستورالعمل تأسیس و نحوه فعالیت صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی سرمایه گذاری خطرپذیر شرکتی را با همکاری دبیرخانه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان (مستقر در معاونت سیاست گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری) تدوین کرد. این دستورالعمل پس از بررسی در جلسات ۱۰ و ۱۱ کارگروه، نهایتاً در دوازدهمین جلسه کارگروه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ تصویب و ابلاغ شد.

پیرو ابلاغ این دستورالعمل و برگزاری جلسات ترویجی متعدد توسط دبیرخانه شورا با هدف آشنایی شرکت های بزرگ و صنایع اصلی کشور با این مشوق مالیاتی، درخواست های متعددی برای تأسیس صندوق های پژوهش و فناوری خطرپذیر شرکتی به دبیرخانه تخصصی صندوق های پژوهش و فناوری واصل شد. این دبیرخانه تخصصی پس از بررسی درخواست ها بر اساس دستورالعمل مذکور، در طول سال ۱۴۰۲ موارد حائز صلاحیت را جهت بررسی و تصویب به کارگروه دائمی شورا ارجاع کرده است. در نتیجه این اقدامات، طی سال ۱۴۰۲ تعداد ۱۴ مجوز تأسیس برای صندوق های پژوهش و فناوری خطرپذیر شرکتی صادر شده است که از این تعداد، ۸ مورد مجوز فعالیت خود را نیز دریافت کرده اند. لازم به ذکر است که در حال حاضر جمعاً ۱۸ صندوق پژوهش و فناوری خطرپذیر شرکتی دارای مجوز تأسیس هستند که جمع سرمایه ثبتی آن ها معادل ۴۲,۵۰۰ میلیارد ریال است.

جدول ۸ - فهرست صندوق های پژوهش و فناوری خطرپذیر شرکتی

ردیف	نام صندوق	سرمایه ثبتی (میلیارد ریال)	وضعیت فعلی	حوزه فعالیت
۱	ویرا مس رفسنجان	۵۰۰	دارای مجوز فعالیت	صنایع مس
۲	انتخاب (اسنوا)	۵۰۰	دارای مجوز فعالیت	صنایع الکترونیکی
۳	سنگ آهن مرکزی	۵۰۰	دارای مجوز فعالیت	صنعت فولاد
۴	آریوژن	۵,۰۰۰	دارای مجوز فعالیت	زیست فناوری
۵	کارآفرینان اول	۵۰۰	دارای مجوز فعالیت	فناوری اطلاعات
۶	فولاد مبارکه	۱۰,۰۰۰	دارای مجوز فعالیت	صنعت فولاد

۷	نقدینه	۵,۰۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	صنعت مالی و گردشگری
۸	پورادارو	۵۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	دارو و سلامت
۹	بارمان افق نصر	۱,۰۰۰	دارای مجوز فعالیت	کشاورزی و معادن
۱۰	نوین ایده فاخر پارس	۵۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	خدمات لجستیک (کالا)
۱۱	گلرنگ	۱۰,۰۰۰	دارای مجوز فعالیت	سلامت و غذایی
۱۲	کربن ایران	۱,۵۰۰	دارای مجوز فعالیت	صنایع پتروشیمی
۱۳	تپسی	۵۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	لجستیک
۱۴	بسپار شیمی	۵۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	پتروشیمی
۱۵	آروند	۵۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	صنایع فولاد
۱۶	ویستا	۱,۵۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	فناوری اطلاعات
۱۷	خلیج فارس	۳,۰۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	نفت و صنایع وابسته
۱۸	انرژی دانا	۱,۰۰۰	در حال اخذ مجوز فعالیت	نفت و انرژی
جمع کل سرمایه (میلیارد ریال)		۴۲,۵۰۰		

بخش سوم:
گزارش عملکرد اقدامات
اجرایی قانون

برخلاف قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات که مخاطب کلیدی آن شرکت‌های دانش‌بنیان هستند، قانون جهش تولید دانش‌بنیان، علاوه بر شرکت‌های مذکور، بازیگران دیگر زیست‌بوم دانش‌بنیان اعم از بنگاه‌های بزرگ و کوچک (مانند سازمان‌های توسعه‌ای، شرکت‌های بورسی و فرابورسی، نهادهای عمومی غیردولتی)، پارک‌های علم و فناوری، نهادهای مالی و غیره را مورد توجه قرار داده است و به طور کل به دنبال شکل‌گیری اقتصاد دانش‌بنیان و بالندگی آن در کشور است.

چنین امری موجب شده است تا قانون جهش تولید دانش‌بنیان دارای ابعاد اجرایی گسترده‌ای باشد و طیف متنوعی از اقدامات عملیاتی را در بر بگیرد. به عنوان مثال بخشی از قانون معطوف به نهادهای مالی تخصصی زیست‌بوم علم و فناوری (صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق‌های پژوهش و فناوری) است که تمرکز اصلی آن بر تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور است. بخش دیگری از توجه قانون مربوط به حمایت‌های مالیاتی، بیمه، استقرار، رقابت و غیره است.

با توجه به نکات مطرح شده فوق و در راستای شفافیت بیشتر، اقدامات عملیاتی اجرای قانون جهش تولید دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲ در ادامه گزارش تشریح شده است.

۳-۱- درآمدهای قانون جهش تولید دانش‌بنیان

به طور کلی، سه بند درآمدی در قانون جهش تولید دانش‌بنیان پیش‌بینی شده است که در ادامه گزارشی از وضعیت هریک از این سه بند به تفکیک ارائه شده است:

جدول ۹ - بندهای درآمدی قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ردیف	ماده	موضوع
۱	۳	حقوق ورودی ماشین‌آلات
۲	بند «الف» ماده ۱۱	عوارض و مالیات عملکرد صادرات مواد خام و نیمه‌خام
۳	ماده ۱۶	جریمه صنایع پرمصرف و فاقد تولید برق تجدیدپذیر

۳-۱-۱- حقوق ورودی ماشین‌آلات

به موجب ماده (۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و به منظور حمایت از صنعت ماشین‌سازی کشور، بند «غ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی اصلاحی مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ حذف و واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی مشمول حقوق ورودی است.

این موضوع در بند «ز» تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور لحاظ شده و درآمدهای حاصل از آن در ردیف درآمدی ۱۱۰۴۱۸ این قانون تعریف شده است. بر اساس گزارشات واصله میزان درآمد حاصل از ماده (۳) قانون جهش تولید دانش بنیان در سال ۱۴۰۲ حدود ۱۸/۶ هزار میلیارد تومان بوده است.

۳-۱-۲- عوارض و مالیات صادرات مواد خام و نیمه خام

به موجب بند «الف» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان، درآمد حاصل از صادرات مواد و محصولات خام و نیمه خام (شامل حوزه های فلزات و غیرفلزات، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی) مشمول دریافت عوارض و مالیات شده است. بر این اساس، طبق گزارش واصله از گمرک جمهوری اسلامی ایران، این سازمان در اجرای تبصره ماده (۳) دستورالعمل شماره ۶۸۷۶۲/ت/۶۱۳۸۶ هـ مورخ ۱۴۰۲/۴/۲۱ هیئت وزیران (موضوع بند «ز» تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور)، عملکرد یکساله ردیف درآمدی ۱۱۰۵۲۰ مشتمل بر کلیه عوارض صادراتی مواد و محصولات خام و نیمه خام را بر اساس آمار واریزی ذی حسابی این سازمان به خزانه داری کل کشور، به شرح جدول ذیل اعلام کرده است:

جدول ۱۰ - آمار دریافت عوارض صادرات مواد خام و نیمه خام در سال ۱۴۰۲

ردیف درآمدی	عنوان	تعداد کدهای تعرفه		بازه زمانی	مبلغ وصولی (میلیون ریال)
		مشمول	دارای عملکرد		
۱۱۰۵۲۰	عواض صادراتی مواد خام و نیمه خام	-	-	۳ ماهه اول ۱۴۰۲	۱,۴۹۲,۱۸۱
		۶۷۵	۲۷۹	۳ ماهه دوم ۱۴۰۲	۶,۵۱۷,۹۶۷
		۶۷۵	۳۱۰	۳ ماهه سوم ۱۴۰۲	۲۵,۹۹۵,۵۲۵
		۶۷۵	۳۲۶	۳ ماهه چهارم ۱۴۰۲	۸۱,۸۴۱,۹۱۷
جمع کل				یکساله ۱۴۰۲	۱۱۵,۸۴۷,۵۹۰

ضمناً طبق گزارشات واصله، میزان درآمد حاصل از دریافت مالیات عملکرد صادرات مواد خام و نیمه خام موضوع ردیف درآمدی ۱۱۰۵۱۸ جدول شماره ۵ قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور، حدود ۵/۵۴ هزار میلیارد تومان بوده است. بر این اساس مجموع درآمدهای بند «الف» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان در سال گذشته به بیش از ۱۷ هزار میلیارد تومان می رسد.

با توجه به توضیحات فوق و طبق گزارش معاونت توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، وضعیت تخصیص درآمدهای پیش بینی شده در قانون که ذیل بند «ز» تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید، به شرح جدول ذیل می باشد.

لازم به ذکر است که به موجب بند «ز» تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور، به منظور اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان و توسعه زنجیره ارزش تولید و عبور از خام فروشی، صادرات کلیه مواد و محصولات معدنی، صنایع معدنی فلزی و غیرفلزی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی در تمام نقاط کشور مشمول مالیات بر درآمد شده است.

همچنین وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است نسبت به وصول منابع حاصل از این بند، همچنین مالیات بر درآمد موضوع بند «ص» تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور و نیز حقوق ورودی (مطابق بند «د» ماده (۱) قانون امور گمرکی مصوب ۲۲/۸/۱۳۹۰) کلیه ماشین آلات و تجهیزات، قطعات، مواد اولیه و واسطه‌های تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی اقدام کند.

جدول ۱۱ - وضعیت اجرای بند «ز» تبصره (۶) قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور

عنوان	ردیف درآمدی	درآمد پیش‌بینی شده	درآمد حاصل شده	میزان تخصیص	درصد تخصیص
عوارض صادرات مواد خام و نیمه خام	۱۱۰۵۱۸	۳۱	۱۱۵/۸	۳۸/۷	۵۸/۱۹
مالیات بر عملکرد صادرات مواد خام و نیمه خام	۱۱۰۵۲۰	۶۰	۵۵/۴	(ابلاغ بودجه: ۶۶/۵)	(نسبت به بودجه ابلاغی)
حقوق ورودی ماشین آلات	۱۱۰۴۱۸	۶۰	۱۸۶		
مجموع		۱۵۱	۳۵۷.۲		

۳-۱-۳- جریمه عدم استفاده از برق تجدیدپذیر توسط صنایع پرمصرف

ارائه این گزارش برعهده وزارت نیرو بوده است، با این حال علی‌رغم مکاتبات صورت گرفته هیچ گزارشی از عملکرد این بند در زمینه میزان جریمه دریافتی از صنایع پرمصرف در سال ۱۴۰۲ به دبیرخانه شورا ارسال نشده است.

۳-۲- تهیه فهرست اقلام راهبردی دستگاه‌ها

بر اساس بند «الف» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان، کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ موظفند که به صورت سالانه فهرست اقلام راهبردی خود را با تعیین اولویت‌ها به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان ارائه دهند. در این راستا، در اردیبهشت سال جاری از سوی دبیرخانه شورا با کلیه دستگاه‌های اجرایی جهت اعلام فهرست اقلام راهبردی سال ۱۴۰۳ مکاتبه شده است.

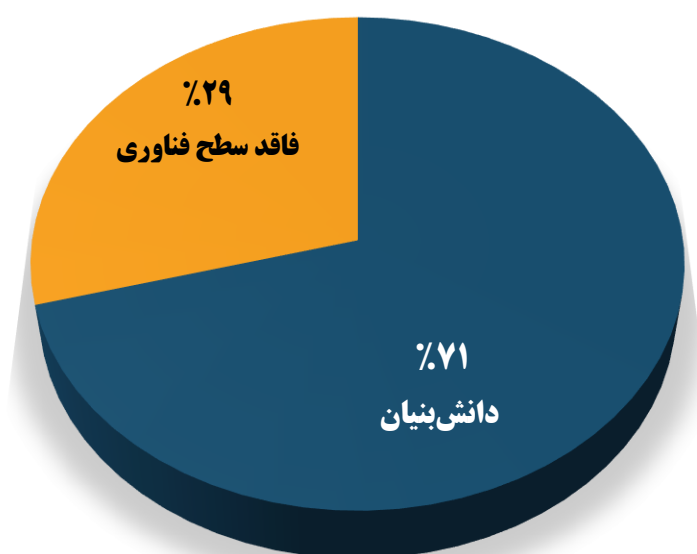
لازم به ذکر است در سال گذشته از بین ۴۵ دستگاه اجرایی، ۲۴ دستگاه به نامه مذکور پاسخ دادند و در مجموع ۱۳۲۴ موضوع/قلم راهبردی از دستگاه‌های اجرایی دریافت شد. اقلام راهبردی فوق‌الذکر مطابق با «دستورالعمل اجرایی تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی» مصوب ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبردی فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، از حیث اهمیت موضوع و سطح فناوری در دبیرخانه شورا مورد ارزیابی قرار گرفتند که ۹۳۸ مورد از آن‌ها حائز شاخص‌های دستورالعمل شناخته شدند.

جدول ۱۲ - وضعیت ارسال فهرست اقلام راهبردی توسط دستگاه‌ها

ردیف	نام دستگاه اجرایی	وضعیت
۱	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	پاسخ داده است
۲	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	پاسخ داده است
۳	وزارت جهاد کشاورزی	پاسخ داده است
۴	وزارت راه و شهرسازی	پاسخ داده است
۵	وزارت کشور	پاسخ داده است
۶	وزارت نفت	پاسخ داده است
۷	بانک مرکزی ایران	پاسخ داده است
۸	سازمان ثبت احوال کشور	پاسخ داده است
۹	بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران	پاسخ داده است
۱۰	هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	پاسخ داده است
۱۱	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	پاسخ داده است
۱۲	سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران	پاسخ داده است
۱۳	وزارت امور اقتصادی و دارایی	پاسخ داده است
۱۴	وزارت نیرو	پاسخ داده است
۱۵	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	پاسخ داده است
۱۶	وزارت دادگستری	پاسخ داده است
۱۷	سازمان حفاظت محیط زیست	پاسخ داده است
۱۸	وزارت صنعت، معدن و تجارت	پاسخ داده است
۱۹	وزارت ورزش و جوانان	پاسخ داده است
۲۰	صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر	پاسخ داده است
۲۱	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور	پاسخ داده است
۲۲	ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز	پاسخ داده است
۲۳	سازمان تأمین اجتماعی کشور	پاسخ داده است
۲۴	ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)	پاسخ داده است

در ادامه اقلام راهبردی مورد تأیید در ۹ دسته فناوری مطابق با فهرست کالا و خدمات دانش‌بنیان گروه‌بندی شدند (شکل ۹) که عبارتند از: (۱) کشاورزی، فناوری زیستی و صنایع غذایی؛ (۲) دارو و فرآورده‌های پیشرفته حوزه تشخیص و درمان؛ (۳) مواد پیشرفته و محصولات مبتنی بر فناوری‌های شیمیایی؛ (۴) ماشین‌آلات و تجهیزات پیشرفته؛ (۵) وسایل، ملزومات و تجهیزات پزشکی؛ (۶) سخت‌افزارهای برق و الکترونیک، لیزر و فوتونیک؛ (۷) فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای؛ (۸) خدمات تجاری‌سازی؛ (۹) صنایع فرهنگی، صنایع خلاق و علوم انسانی و اجتماعی.

شکل ۸ - نتیجه ارزیابی اقلام راهبردی دستگاه‌های اجرایی از حیث سطح فناوری

در نهایت یک فهرست جامع با عنوان «فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی» در کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان مورد تصویب قرار گرفت و در وبسایت^۱ معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری اعلام عمومی شد. در تصویر ذیل دسته‌بندی موضوعات اولویت‌دار ملی بر اساس حوزه فناوری (بر حسب درصد) نشان داده شده است.

موضوعات مندرج در این فهرست راهنمای مناسبی برای شرکت‌های دانش‌بنیان و سایر بنگاه‌های صنعتی است تا در مسیر بومی‌سازی و خودکفایی مسائل اولویت‌دار قدم بگذارند. علاوه بر این به منظور تأمین مالی و

^۱ - لینک دسترسی به فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی: www.B2n.ir/p03393

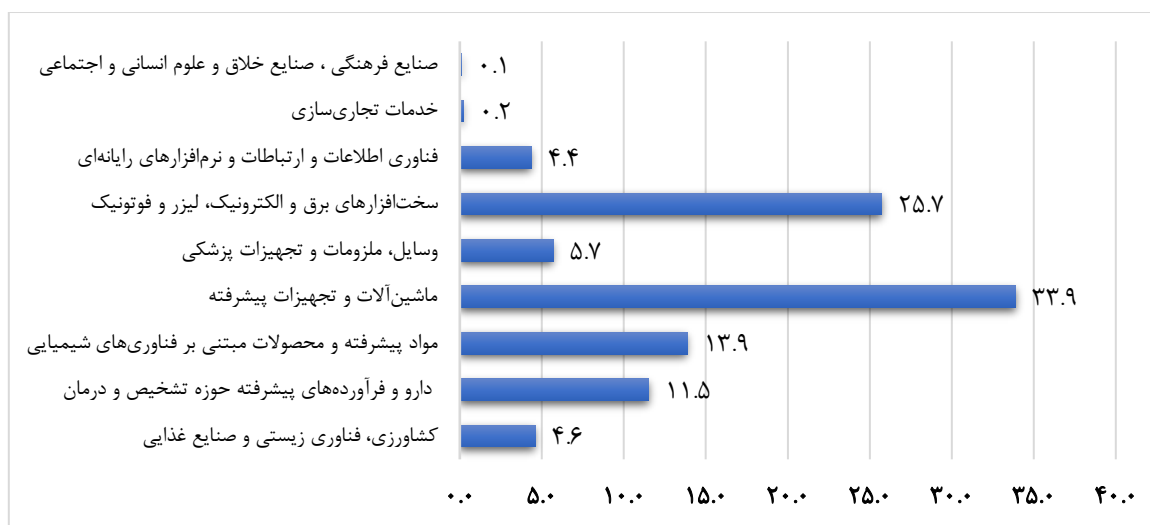

حمایت از کسب و کارهایی که در حوزه موضوعات اولویت دار فعالیت می کنند، حمایت های ذیل قابل بهره برداری است:

الف) اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری (موضوع بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان)؛
 ب) امکان سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای (موضوع بند «ت» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش بنیان)؛

ج) امکان سرمایه گذاری مشترک صندوق نوآوری و شکوفایی با بانک ها (موضوع بند «الف» ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان).

همچنین مطابق با بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان کلیه دستگاه های اجرایی می بایست منابع و اختیارات خود را با اولویت استفاده از ظرفیت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری برای تولید اقلام راهبردی در داخل کشور و تسهیل سرمایه گذاری و ارتقای توانمندی های فناورانه این حوزه به کار گیرند.

شکل ۹ - دسته بندی موضوعات اولویت دار ملی بر اساس حوزه فناوری (بر حسب درصد)

۳-۳ تأمین مالی زیست بوم دانش بنیان

از جمله مسائلی که طی یک دهه اجرای قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان در زیست بوم فناوری و نوآوری کشور وجود داشت، عدم توجه به نهادهای تأمین مالی این حوزه بود. به عنوان مثال، صندوق نوآوری و شکوفایی طی این ده سال همگام با افزایش تعداد و اندازه شرکت های دانش بنیان بزرگ نشده و به همین سبب، ظرفیت های حمایتی آن به شدت محدود شده بود. صندوق های پژوهش و فناوری نیز به دلیل

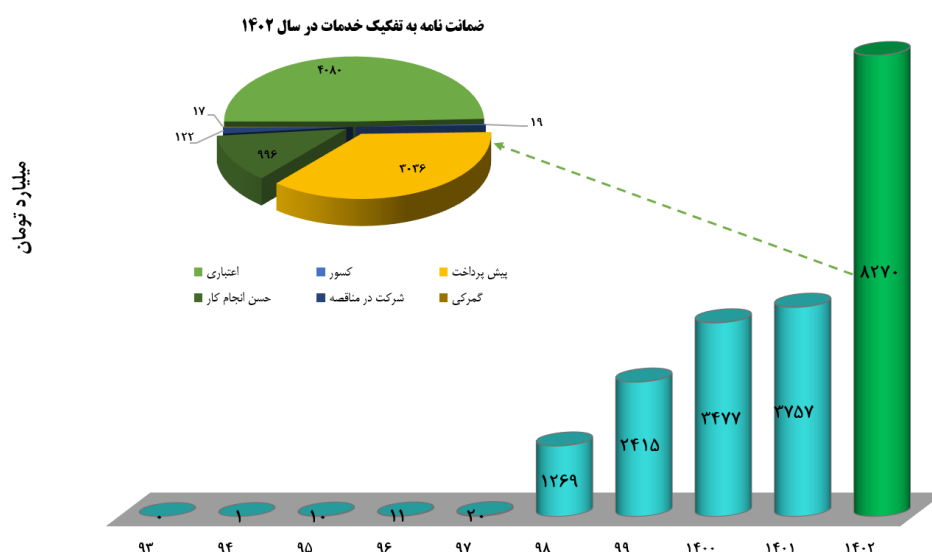
اندازه کوچک خود، توانایی اثرگذاری کلان در زیست‌بوم دانش‌بنیان کشور را نداشتند. از این رو، علاوه بر پیش‌بینی افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی در قانون جهش تولید دانش‌بنیان، شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان نیز در قانون به‌عنوان هیئت امنای صندوق در نظر گرفته شد. ضمناً نقش کارگروه صندوق‌های پژوهش و فناوری نیز به کارگروه دائمی شورا سپرده شد تا صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری در سطحی بالاتر و با رسمیت بیشتر مدیریت شوند.

همچنین امکان استفاده طی این سال‌ها ظرفیت‌هایی چون بازار سرمایه، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی، سازمان‌های توسعه‌ای، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و ... نیز در توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان نادیده گرفته شده بود که اکنون در قانون جهش تولید دانش‌بنیان این امکانات نیز فراهم شده است.

بر این اساس، در ادامه گزارشی از اجرایی‌سازی مواد مرتبط با تأمین مالی در قانون جهش تولید دانش‌بنیان ارائه شده است.

۳-۱- صندوق نوآوری و شکوفایی

- در خصوص بند «الف» ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع پذیرش ضمانتنامه‌های صندوق نوآوری و شکوفایی توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، طی سال ۱۴۰۲ این صندوق در مجموع ۱۶۷ میلیارد ریال ضمانتنامه را با همکاری شبکه بانکی کشور صادر کرده است.

شکل ۱۰ - عملکرد صندوق نوآوری و شکوفایی در زمینه صدور ضمانتنامه

- در خصوص بند «ب» ماده (۴) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع پذیرش ضمانتنامه‌های صندوق نوآوری و شکوفایی در تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار دستگاه‌های اجرایی، طی سال ۱۴۰۲ این صندوق در مجموع ۴۱,۷۸۵ میلیارد ریال ضمانتنامه را با همکاری شبکه بانکی کشور صادر کرده است.
- در خصوص بند «ج» ماده (۴) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی اقدامات ذیل توسط این صندوق انجام شده است:
 - پیگیری و شرکت در جلسات کمیسیون مدیریت و سرمایه انسانی هیئت دولت و تصویب تفاهم مشترک با سازمان برنامه و بودجه کشور؛
 - تفاهم‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور با موضوع افزایش سرمایه صندوق به ۱۰۰ هزار میلیارد ریال و اعلام به کمیسیون مربوطه طی نامه شماره ۰۶۴۷۱۴/ص/۰۷/۰۹/۱۴۰۲؛
 - تصویب اصلاحیه اساسنامه موضوع افزایش سرمایه صندوق در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ هیئت دولت؛
 - ارسال مصوبه هیئت دولت توسط معاون اول محترم رئیس‌جمهور طی نامه شماره ۱۵۸۶۳۸/۱۰۰۰۶ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۴ به شورای نگهبان جهت تأیید.

۱۵۸۶۳۸
شماره
۴۴۲۳۷-۴
پست

بسمه تعالی
«یا صافرات بر محمد و آل محمد»

حضرت آیت الله عینی
دبیر محترم شورای نگهبان

با سلام، در اجرای اصل (۵۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، به پیوست مصوبه جلسه ۱۲۰-۱۵۸۶۳۸ هیئت وزیران راجع به اصلاح اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی ارسال می‌شود.

معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت: دفتر رئیس‌جمهور، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور، صندوق نوآوری و شکوفایی و دفتر هیئت دولت.

۱۵۸۶۳۸
شماره
۴۴۲۳۷-۴
پست

رئیس‌جمهور
توسعه مدیریت و زیران

بسمه تعالی
«یا صافرات بر محمد و آل محمد»

نهاد ریاست جمهوری - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۲/۰۸/۲۸ به پیشنهاد هیئت امنای صندوق نوآوری و شکوفایی و به استناد تبصره (۳) اصلاحیه (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تعاریف نوآوریها و اختراعات مصوب ۱۴۰۱ تصویب کرد.
اساسنامه صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع تصویب نامه شماره ۴۴۲۳۷-۴/۱۵۸۶۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۴ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:
۱- ماده (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
«ماده ۳- سرمایه صندوق مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال است که حسب مورد از محل تبصره (۳) ماده (۵) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تعاریف نوآوریها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹، تبصره ماده (۳) و بند (۲) ماده (۳) قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱ تأمین و پرداخت خواهد شد»
۲- تبصره ماده (۵) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
«تبصره- دبیرخانه هیئت امنای در معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور مستقر است و امور مربوط به هیئت امنا از طریق دبیرخانه انجام می‌شود. رئیس هیئت امنای صندوق، دبیری هیئت امنا را برعهده دارد و دستور جلسه، تاریخ و محل جلسات هیئت امنا توسط وی پیشنهاد می‌شود»
این اصلاحیه به موجب نامه شماره ... تأیید شده است.

معاون اول رئیس‌جمهور

شکل ۱۱ - ارسال مصوبه هیئت وزیران در خصوص افزایش سرمایه صندوق به شورای نگهبان

۳-۳-۲ صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی

- در خصوص بند «الف» ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع پذیرش ضمانتنامه‌های صندوق‌های پژوهش و فناوری توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران، مکاتبات لازم جهت پذیرش ضمانتنامه‌ها با گمرک انجام شده و موارد در حال پیگیری است.
- در خصوص بند «ب» ماده (۴) قانون جهش تولید دانش‌بنیان موضوع پذیرش ضمانتنامه‌های صندوق‌های پژوهش و فناوری در تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار دستگاه‌های اجرایی، طی سال ۱۴۰۲ این صندوق‌ها در مجموع ۱۰۶۴ فقره ضمانتنامه به ارزش ۱۱۹,۰۰۰ میلیارد ریال صادر کرده‌اند.

۳-۳-۳ سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای

مطابق با بند «ت» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، سازمان‌های توسعه‌ای مجازند در طرح‌های فناورانه مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان به صورت مستقیم یا از طریق بازار سرمایه و یا به صورت غیرمستقیم از طریق عاملیت صندوق نوآوری و شکوفایی و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و در چارچوب قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی سرمایه‌گذاری کنند.

بر اساس دستورالعمل اجرایی «تعیین موضوعات اولویت‌دار ملی و طرح‌های مصوب شورا» مصوب ۱۴۰۱/۱۰/۲۰ شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، طرح‌های پیشنهادی سازمان‌های توسعه‌ای موضوع ماده (۱۷) قانون، پس از ارسال به دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، ظرف مدت یک ماه با فهرست موضوعات اولویت‌دار ملی تطبیق داده شده و بر اساس معیارهای سطح فناوری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و سپس تأیید یا عدم تأیید آن توسط دبیرخانه به سازمان مربوطه اعلام می‌شود. بر این اساس، در سال ۱۴۰۲ تنها ۱ طرح سرمایه‌گذاری از طرف سازمان‌های توسعه‌ای به دبیرخانه شورا واصل شد که جزئیات آن در جدول ذیل ارائه شده است:

جدول ۱۳ - طرح‌های سرمایه‌گذاری سازمان‌های توسعه‌ای مصوب سال ۱۴۰۲

عنوان طرح	سرمایه‌گذار	ارزش مالی طرح	تاریخ تصویب
تولید غشاهای اسمز معکوس حلزونی	شرکت مدیریت ساخت و تهیه کالای آب و برق (ساتکاب)	۱۲ میلیون دلار	۱۴۰۲/۱۱/۱۶ جلسه ۲۹ کارگروه

ضمناً پیش از این در سال ۱۴۰۱ سه طرح سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای در کارگروه دائمی شورا به تصویب رسیده بود که وضعیت پیشرفت آن ها در جدول ذیل ارائه شده است:

جدول ۱۴ - آخرین وضعیت طرح های مصوب سال ۱۴۰۱

ردیف	عنوان طرح	سرمایه گذار	آخرین وضعیت
۱	تولید کلیدهای تنظیم ولتاژ با قابلیت استفاده تحت بار (تپ چنجرهای تحت بار)	ساتکاب	ساتکاب و شرکت ایران ترانسفو (مجری طرح) در مراحل اولیه عقد قرارداد و تأسیس یک شرکت مشترک هستند.
۲	تولید سوخت جامد و مکمل های حرارتی از پسماندهای لاستیکی و پلاستیکی	ایمیدرو	شرکت بهین شیمی صنعت شایسته (مجری طرح) یک خط تولید ۵ تنی برای تولید محصول به صورت پابلوت راه اندازی کرده است. با توجه به درخواست ارسالی ایمیدرو در فروردین ماه سال جاری، ارزیابی نهایی برای احراز توانمندی مجری طرح در حال انجام است.
۳	احداث کارخانه ساخت قطعات توربین های نیروگاهی با فناوری های پیشرفته	ساتکاب	توافق اولیه شرکت مدیران پارس اقلیم (مجری پیشنهادی طرح) با شرکت ساتکاب به نتیجه نرسیده است. با توجه به این موضوع ساتکاب با همکاری مرکز مدیریت طرح های کلان و پیشران معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان در حال شناسایی و جایگزین کردن مجری طرح با یک شرکت دانش بنیان دیگر است.

۳-۳-۴ سرمایه گذاری مشترک بانک ها و صندوق نوآوری و شکوفایی

به موجب بند «الف» ماده (۱۸) قانون جهش تولید دانش بنیان سرمایه گذاری مشترک بانک ها و مؤسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح های مصوب شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مجاز و بعنوان فعالیت بانکی تلقی شده است. بر این اساس، پس از تصویب دستورالعمل اجرایی این بند در دومین جلسه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰، اجرایی سازی آن متوقف به تدوین و ابلاغ ضوابط ناظر بر سرمایه گذاری مشترک بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با صندوق نوآوری و شکوفایی شده بود که پس از فراز و نشیب های فراوان، این ضوابط سرانجام در بهمن ۱۴۰۲ توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ شد. در این خصوص به گزارش صندوق نوآوری و شکوفایی اقدامات ذیل توسط این صندوق پیگیری و انجام شده است (لازم به ذکر است که علی رغم مکاتبات و پیگیری های صورت گرفته، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش اقدامات خود در خصوص اجرایی سازی این بند را در اختیار دبیرخانه شورا قرار نداده است):

- انعقاد یادداشت همکاری و تفاهم نامه فی مابین صندوق نوآوری و شکوفایی با سه بانک پارسیان، ملت و پاسارگاد برای سرمایه گذاری مشترک (هریک به مبلغ ۵,۰۰۰ میلیارد ریال).
- رایزنی با بانک های تجارت، صادرات، پست بانک و شهر جهت تأسیس شرکت سرمایه گذاری مشترک با صندوق نوآوری و شکوفایی.

- تأسیس شرکت سرمایه‌گذاری مشترک صندوق نوآوری و شکوفایی و بانک پارسیان و معرفی نماینده صندوق به عنوان عضو هیئت مدیره شرکت.
- دریافت بازخورد بازیگران زیست‌بوم از جمله انجمن سرمایه‌گذاری خطرپذیر ایران در خصوص ضوابط ابلاغی بانک مرکزی و مکاتبه با این نهاد در خصوص اصلاح این ضوابط.

۳-۳-۵ اعتبار مالیاتی سرمایه‌گذاری

به موجب بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، موارد زیر به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکتها و مؤسسات متقاضی اعطاء شده و به همین میزان از مالیات قطعی شده سال تخصیص سرمایه مذکور یا سالهای بعد کسر می‌شود:

- ۱- حداکثر سی درصد (۳۰٪) سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکت‌های دارای سرمایه ثابتی به میزان حداقل یک‌سی‌ام سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی، در شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و فناوری؛

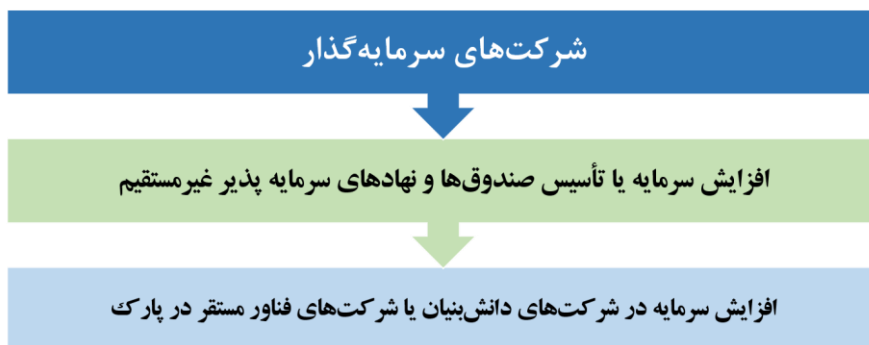
شکل ۱۲ - فرایند سرمایه‌گذاری مستقیم

- ۲- سرمایه‌گذاری غیرمستقیم شرکت‌های مذکور در جزء (۱) این بند در تأسیس یا افزایش و صندوق‌های پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری موضوع بندهای (۲۰) و (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ که فعالیت آن‌ها در تأمین مالی فناوری و نوآوری و فعالیت‌های دانش‌بنیان به تأیید شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان رسیده باشد.

حالت دوم: سرمایه گذاری غیرمستقیم

تامین مالی از محل **آورده نقدی** بابت **تاسیس یا افزایش سرمایه** صندوق ها و نهادهای سرمایه پذیر غیرمستقیم

شکل ۱۳ - فرایند سرمایه گذاری غیرمستقیم

سرمایه گذاری برای برخورداری از اعتبار مالیاتی بند «ت» ماده (۱۱) از منظر موضوع سرمایه گذاری به دو دسته ذیل تقسیم می شود:

الف) سرمایه گذاری در توسعه زیرساخت های زیست بوم فناوری و نوآوری (موضوع تبصره ماده (۲) آیین نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان)

ب) سرمایه گذاری در طرح های فناورانه شرکت های دانش بنیان

الف) سرمایه گذاری در توسعه زیرساخت های زیست بوم فناوری و نوآوری:

به استناد تبصره ماده (۲) آیین نامه اجرایی بند «ت» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش بنیان سرمایه گذاری برای توسعه زیست بوم نوآوری اعم از آزمایشگاه های مرجع در دانشگاه ها، مؤسسات پژوهشی، پارک های علم و فناوری و مراکز رشد مورد تأیید وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در صورتی که مالکیت آن به دانشگاه ها، مؤسسات پژوهشی، پارک های علم و فناوری و مراکز رشد مربوطه منتقل شود، از شمول این بند مستثنی بوده و هزینه کرد مرتبط با این بند نیز با تأیید شورا مشمول مصادیق سرمایه گذاری مورد تأیید این آیین نامه است. بر این اساس، به استحضار می رساند ۷ طرح ذیل پس از تصویب در کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان، در چهارمین جلسه شورا ارائه و تصویب شدند:

جدول ۱۵ - طرح‌های سرمایه‌گذاری توسعه زیست‌بوم، مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان

عنوان طرح	میزان سرمایه‌گذاری	تاریخ تصویب
احداث کارگاه تجاری‌سازی فناوری در شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان	۱۶ میلیارد تومان	۱۴۰۱/۱۲/۱
احداث مرکز خدمات نوآوری در شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان	۳۵ میلیارد تومان	جلسه ۱۱ کارگروه
حمایت از بنیاد علم و فناوری مصطفی (ص)	۲۰۰ میلیارد تومان	۱۴۰۱/۱۲/۲۲ جلسه ۱۲ کارگروه
احداث مرکز نوآوری ارتباطات و فناوری اطلاعات و عمومی در پارک فناوری پردیس	۲۰۰ میلیارد تومان	۱۴۰۲/۲/۴
ساختن مرکز رشد شماره ۲ پارک فناوری پردیس	۲۰۰ میلیارد تومان	جلسه ۱۳ کارگروه
احداث مرکز آزمایشگاهی و فب لب پارک فناوری پردیس	۱۹۰ میلیارد تومان	
تجهیز مرکز نوآوری با محوریت هوش مصنوعی در پارک علم و فناوری یزد	۳۰ میلیارد تومان	۱۴۰۲/۵/۱۶ جلسه ۱۹ کارگروه

گزارش پیشرفت طرح‌های زیست‌بوم از مجموع ۷ طرح فوق به شرح زیر به استحضار می‌رسد:

- طرح حمایت از بنیاد علم و فناوری مصطفی (ص) از طریق سرمایه‌گذاری ۲۰۰ میلیارد تومانی در صندوق نیکوکاری بنیاد توسط پارک فناوری پردیس در مرحله جذب سرمایه‌گذار در حال پیگیری است.
- مرکز نوآوری ارتباطات و فناوری اطلاعات و عمومی در پارک فناوری پردیس با سرمایه‌گذاری شرکت افق کوروش ساخته می‌شود. شرکت افق کوروش پس از دریافت مجوز فعالیت صندوق خطرپذیر شرکتی و طی همه مراحل توافق برای انتقال و خرید ساختمان موضوع طرح، در انتظار طی شدن فرآیندهای سازمان فرابورس برای انتقال وجوه مالی به مالک فعلی ساختمان است. زمین و ساختمان مرکز در حال حاضر متعلق به یک شرکت فرابورسی است. سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار در حال توافق روی متن حقوقی قرارداد هبه/صلح‌نامه و همچنین قرارداد بهره‌برداری پس از آن هستند.
- سرمایه‌گذار طرح مرکز آزمایشگاهی و فب لب پارک فناوری پردیس نسبت به دریافت مجوز تأسیس صندوق اقدام نکرده است.
- سرمایه‌گذار طرح تجهیز مرکز نوآوری با محوریت هوش مصنوعی در پارک علم و فناوری یزد ترجیح خود برای سرمایه‌گذاری را انتقال سرمایه به صندوق نوآوری و شکوفایی اعلام نموده است.
- دیگر طرح‌های سرمایه‌گذاری توسعه زیست‌بوم به علت عدم آغاز فعالیت صندوق پژوهش و فناوری خطرپذیر شرکتی مربوطه هنوز اجرایی نشده‌اند. اما لازم به ذکر است که کلیه

صندوق های مذکور مجوز تأسیس خود را از کارگروه دائمی شورا دریافت کرده و در حال طی کردن مراحل دریافت مجوز فعالیت خود از دبیرخانه تخصصی صندوق های پژوهش و فناوری مستقر در صندوق نوآوری و شکوفایی هستند.

ب) سرمایه گذاری در طرح های فناورانه شرکت های دانش بنیان:

علاوه بر موارد فوق الذکر، در سی امین جلسه کارگروه دائمی شورا مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۱، به ۱۳ طرح سرمایه گذاری در طرح های فناورانه شرکت های دانش بنیان موافقت اصولی اعتبار مالیاتی اعطا شد. از این ۱۳ طرح، ۷ مورد متعلق به شرکت فولاد مبارکه اصفهان، ۲ مورد متعلق به شرکت آریوژن فارمد و ۴ مورد متعلق به مؤسسه دانش بنیان برکت است.

جدول ۱۶ - عناوین طرح های سرمایه گذاری دریافت کننده موافقت اصولی اعتبار مالیاتی سرمایه گذاری

ردیف	سرمایه گذار	سرمایه پذیر	عنوان طرح	مبلغ (میلیارد تومان)
۱	شرکت فولاد مبارکه اصفهان	شرکت محرکه گستر آرشید	توسعه پلتفرم اینترنت اشیا صنعتی	۱۵.۸۴
		شرکت هوش یار صنعت اسپادانا	تولید انکودر	۲۴.۸۳
		شرکت زیست روانکار پوپا	تولید روانکارهای صنعتی زیستی	۴۹.۲۷۸
		شرکت نیکان فرآور رنگین فلز	تولید قالب مسی ماشین ریخته گری پیوسته	۲۸۹
		شرکت مدیران پیشرو ساخت سام	دستگاه رطوبت سنج آنلاین کنسانتره آهن	۶۱.۷۵
		شرکت فناور فرتاک اسپادانا	سیستم های اندازه گیری و کنترل کیفیت مبتنی بر پردازش تصویر	۵۳.۰۷۵
		شرکت هورمان صنعت شریف	کارخانه نیمه صنعتی تولید کنسانتره مگنتیت از سنگ آهن هماتیت با روش بستر سیال	۴۰۰
۲	شرکت آریوژن فارمد	شرکت نوژین زیست فارمد	افزایش مقیاس استخراج آلبومین و IVIG تا حداقل ظرفیت پالایش ۱۲ هزار لیتر پلاسما	۳۶۸
		شرکت نیواد فارمد سلامت	توسعه دانش فنی و تولید واکسن های PCV و روتاویروس تا مقیاس صنعتی	۴۳۶
۳	مؤسسه دانش بنیان برکت	شرکت طبیب درمان پژوهش قلب	تولید شیت رادیال استاندارد به ظرفیت ۱۷۵۰۰۰ عدد در سال	۹۰.۵
		شرکت طبیب درمان پژوهش قلب	تولید اینفلیتور به ظرفیت ۱۰۵،۰۰۰ عدد در سال	۹۴

۲۸.۱	تولید شیت فمورال استاندارد به ظرفیت ۲۱۰۰۰ عدد در سال	شرکت طبیب درمان پژوهش قلب		
۸۰.۵	تولید کتترهای آنژیوگرافی به ظرفیت ۱۰۰,۰۰۰ عدد در سال	شرکت طبیب درمان پژوهش قلب		
۱,۹۹۱	مجموع			

۳-۶ تسهیل برخورداری شرکت‌های دانش‌بنیان از مزایای بازار سرمایه

به موجب بند «الف» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی مجازند به عنوان رکن ضامن برای تأمین مالی در بازار سرمایه فعالیت کنند. به‌علاوه، سازمان بورس و اوراق بهادار نیز مکلف شده است که ضمن تسهیل انتشار انواع صکوک در طرح‌های فناورانه، امکان تخصیص بخشی از منابع صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار را در صندوق‌ها و نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که در حوزه تأمین مالی فناوری و نوآوری فعالیت می‌کنند، فراهم کند. بر این اساس، به استناد گزارش واصله از سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدامات ذیل در زمینه اجرایی‌سازی این بند توسط این سازمان انجام شده است:

- سازمان بورس و اوراق بهادار امکان سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری در «واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و جسورانه» را مطابق با آیین‌نامه اجرایی بند «الف» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان در تاریخ ۱۴۰۱/۵/۳۱ در هیئت مدیره تصویب کرده است. این مصوبه طی ابلاغیه شماره ۱۲۰۲۰۲۴۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ به متقاضیان اعلام شده است.
- هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در تاریخ ۱۴۰۱/۶/۳۱، امکان تصدی سمت مدیر در صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی و جسورانه توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی و اشخاص حقوقی غیرنهاد مالی را با احراز شرایطی تصویب و به متقاضیان طی ابلاغیه ۱۲۰۲۰۲۳۵ مورخ ۱۴۰۱/۹/۱۴ اعلام کرده است. بر اساس این مصوبه امکان سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری در واحدهای سرمایه‌گذاری در گواهی شراکت تأمین مالی جمعی نیز فراهم شده است.
- مطابق با ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی بند «الف» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، صندوق‌های پژوهش و فناوری با معرفی کارگروه موضوع ماده (۸) آیین‌نامه اجرایی ماده (۴۴)

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب ۱۳۹۴) و صندوق نوآوری و شکوفایی منوط به انعقاد قراردادهای لازم در چارچوب تعیین شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار مجازند به عنوان رکن ضامن تا سقف ۱۲ برابر سرمایه تأدیه شده با کسر مبلغ ضمانت های جاری صادره در انواع روش های تأمین مالی بورس فعالیت کنند. البته مبلغ انتشار (اصل و فرع) برای هر نوبت انتشار نباید از ۸۰ درصد سرمایه تأدیه شده تجاوز کند.

- مطابق با بند (۲) صورت جلسه کمیته کسب و کارهای دانش بنیان مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۱ مقرر شده است که در خصوص رفع مشکل ضمانت صندوق های پژوهش و فناوری برای انتشار اوراق بدهی، بررسی های لازم توسط معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری به منظور ارزیابی کیفیت اعتباری صندوق های مذکور انجام و نتایج آن در کارگروه کمیته کسب و کارهای دانش بنیان ارائه شود. گزارش مذکور مبنای تصمیم گیری خواهد بود.

۳-۴ تسهیل گری فعالیت های شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان

بخش قابل توجهی از ابزارهای پیش بینی شده در قانون جهش تولید دانش بنیان، در راستای تسهیل فعالیت های شرکت های دانش بنیان طراحی شده اند. به طور کلی، این تسهیلگری ها حول سه محور ذیل انجام می پذیرند:

الف) کاهش هزینه فعالیت های شرکت های دانش بنیان؛

ب) ایجاد مسیرها و مجوزهای ویژه برای شرکت های دانش بنیان؛

ج) ایجاد زیرساخت های استقرار شرکت های دانش بنیان.

در ادامه مهم ترین اقدامات صورت گرفته در این حوزه در سال ۱۴۰۲ ارائه شده است.

۳-۴-۱ رفع چالش های تحریمی و دیگر مشکلات شرکت های دانش بنیان در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید

به موجب ماده (۲) قانون جهش تولید دانش بنیان «ستاد تسهیل و رفع موانع تولید» موظف شده است که با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری نسبت به تشخیص نقاط آسیب پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم ها اقدام کرده و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه های اقتصادی و صنعتی که در فهرست تحریم ها قرار گرفته اند را با ارائه مشاوره و رفع چالش های آن ها در حوزه های آسیب پذیر از جمله تعاملات بین المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی

مورد حمایت قرار دهد. در این راستا و با هدف حمایت هرچه بیشتر از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری نیز به عضویت این ستاد درآمده است.

لازم به ذکر است که متن این ماده از قانون عام بوده و محدود به حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان و یا محصولات با فناوری پیشرفته نیست. لذا مأموریت محول شده متوجه عموم فعالان و همه حوزه‌های اقتصادی و صنعتی است. در همین راستا، ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در جلسه صدوسی‌وسوم خود به تاریخ ۹ شهریور ۱۴۰۱ تشکیل کمیته‌ای با ریاست مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست‌جمهوری را با هدف به انجام رساندن مأموریت‌های محول در ماده ۲ قانون جهش تولید دانش‌بنیان تصویب کرد. متن مصوبه ستاد به شرح ذیل است:

«به منظور اجرای ماده ۲ قانون جهش تولید دانش بنیان مصوب ۱۴۰۱/۲/۱۱، کمیته‌ای تحت عنوان کمیته حمایتی ماده ۲ قانون جهش تولید دانش‌بنیان با ریاست مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست‌جمهوری و با عضویت نمایندگان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و دستگاه صادر کننده مجوز واحد تولیدی، تشکیل می‌گردد.»

بر این اساس، به استناد گزارش واصله از مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست‌جمهوری، اهم اقدامات صورت گرفته در راستای اجرای ماده (۲) قانون در سال ۱۴۰۲ ارائه شده است. لازم به ذکر است که این گزارش شامل سه بخش ذیل می‌باشد:

الف) شناسایی مشکلات ناشی از تحریم؛

ب) تدابیر عمومی برای حل مشکلات شرکت‌های تحریم شده؛

ج) بررسی پرونده‌های موردی ارجاع شده به کمیته.

با توجه به تقسیم‌بندی فوق در ادامه به ارائه گزارش پرداخته شده است:

الف) شناسایی مشکلات ناشی از تحریم:

الف ۱) صنایع و زنجیره‌های ارزش مطالعه شده:

- مرغ و تخم مرغ: در این حوزه اولویت‌دار فاز اول کار مطالعه تقریباً به پایان رسیده و گزارش ویرایش صفر و فهرست نقاط آسیب‌پذیر شناسایی شده؛ نظرات دستگاه‌های مسئول نیز اخذ شده است. در این رابطه ادامه کار کمیته نهایی کردن گزارش با نظرات دستگاه‌های مسئول و ارسال

آن برای شورای امنیت خواهد بود. در فاز دوم، برای هر یک از نقاط آسیب پذیر باید سناریوی حل آن طراحی و ارائه شود.

- **دامپروری (دام سبک و سنگین و لبنیات):** در این حوزه اولویت دار فاز اول کار مطالعه تقریباً به پایان رسیده و گزارش ویرایش صفر و فهرست نقاط آسیب پذیر شناسایی شده؛ برای اخذ رسمی نظرات دستگاه های مسئول تا یک ماه آینده ارائه خواهد شد. در این رابطه ادامه کار کمیته نهایی کردن گزارش با نظرات دستگاه های مسئول و ارسال آن برای شورای امنیت خواهد بود. در فاز دوم، برای هر یک از نقاط آسیب پذیر باید سناریوی حل آن طراحی و ارائه شود.
- **بالادست نفت و گاز:** این حوزه را می توان به دو بخش تقسیم کرد. یک بخش موضوعات مرتبط به اقتصاد و بخش دیگر فناوری و تجهیزات. تحلیل نقاط آسیب پذیر اقتصادی بالادست نفت و گاز تقریباً کامل شده است و حتی راهکاری برای رفع آنها نیز طراحی و پیگیری شده است. در حوزه تجهیزات جلساتی با وزارت نفت برگزار شده است اما در ابتدای کار قرار دارند.
- **نساجی:** با توجه به اهمیت نساجی این حوزه نیز مورد مطالعه قرار گرفته است. البته ورود دبیرخانه کمیته فعلاً از مبحث مواد اولیه مورد نیاز صنعت نساجی بوده است و در گام های بعد تجهیزات و حوزه مد و فشن در دستور کار خواهد بود. فاز ابتدایی مطالعه نقاط آسیب پذیر در مواد اولیه نساجی تقریباً به پایان رسیده و گزارش آن تا یک ماه آینده آماده می شود.
- **صنعت برق:** این زنجیره ارزش از بخش هایی مانند تولید، انتقال، توزیع و ذخیره سازی تشکیل شده است که خود، دو نوع نیروگاه های حرارتی مرسوم و نیز تجدیدپذیر را شامل می شود. کار مطالعات در این حوزه و تعاملات لازم آغاز شده و اکنون گزارش مقدماتی این موضوع تدوین شده است.
- **صنعت لوازم خانگی:** در ابتدا با قسمت قطعه سازی زنجیره ارتباط گرفته شد که منجر به تهیه گزارش آسیب شناسی ارتباط این صنعت با خط مونتاژ نهایی گردید. تاکنون مطالعات اولیه به پایان رسیده و در حال حاضر ویرایش نهایی گزارش در گام های پایانی است.

الف ۲) نقاط آسیب پذیر مشترک در صنایع مختلف:

- **تجارت اعتباری:** یکی از مسائلی که آسیب زیادی به زنجیره های ارزش بخش های مختلف در کشور زده است از بین رفتن بخش بزرگی از تجارت مبتنی بر اعتبار (در مقابل تجارت نقد) به دلیل تحریم هاست. این موضوع باعث کاهش شدید صادرات خدمات فنی و مهندسی شده و هزینه های واردات و دشواری آن را نیز افزایش داده است. فاز اول مطالعات برای شناسایی

چگونگی تاثیر تحریم و راهبردهای حل آن‌ها در دبیرخانه به پایان رسیده است. امید است این موضوع تا یک ماه آینده آماده ارسال به دستگاه‌های مسئول و طرح در جلسه اصلی کمیته باشد.

- **حمل و نقل:** حمل و نقل یکی از گلوگاه‌های مشترک بین صنایع و زنجیره‌های ارزش مختلف است. این موضوع به صورت ویژه در تحریم‌های اعمالی دولت امریکا مورد تاکید و هدف بوده است به گونه‌ای که نام تعدادی از بنادر و شرکت‌های کشتیرانی و خطوط هوایی و نام تعدادی از کشتی‌ها و هواپیماها به صورت صریح در فهرست تحریم‌ها آمده است. مطالعه چگونگی تاثیر تحریم بر حوزه حمل و نقل شروع شده و خروجی‌های اولیه آن اکنون به دست آمده است. در ادامه فاز مطالعاتی این کار پیگیری خواهد شد و امید است تا دو ماه آینده گزارش نهایی آن ارائه شود.

- **انتقال پول خرد:** یکی از مواردی که در تجارت خصوصا کوچک و متوسط مشکل ایجاد کرده، هزینه بالا و مشکل در پرداخت و دریافت‌های خرد (کمتر از ۱۰ هزار دلار) است. در این خصوص پیشنهاد اولیه‌ای به دبیرخانه کمیته ارسال شده است که با همکاری دبیرخانه کمیته بررسی و به صاحب‌نظران این حوزه ارائه شد. این موضوع در جلسه سوم کمیته مطرح و با کلیات آن موافقت شد. اکنون متن نهایی مصوبه پیشنهادی در حال تدوین و اخذ تایید متن از اعضای کمیته بوده و پس از آن برای ستاد مقابله با تحریم شورای امنیت ملی ارسال خواهد شد.

(ب) تدابیر عمومی برای حل مشکلات شرکت‌های تحریم شده

- **شناسایی مشکلات شرکت‌های خصوصی تحریم شده:** اولین گام برای حمایت از افراد و شرکت‌های تحریم شده، شناسایی مشکلات ایشان است. لذا دبیرخانه کمیته ضمن تدوین فهرست تحریم‌شدگان و ایجاد ارتباط و تعامل، مجموعه مصاحبه‌هایی را با ایشان انجام داده است. از مجموعه این مصاحبه‌ها، گزارشی با همین عنوان استخراج و برای معاون اول محترم رئیس‌جمهور و جمعی از وزرا نیز ارسال شد. این گزارش همچنین در جلسه کارگروه ستاد مقابله با تحریم شورای امنیت ملی نیز ارائه شد.

- **حل مشکل بیمه قراردادهای پیمانکاری:** بر اساس مصاحبه‌های به انجام رسیده مهمترین و ابتدایی‌ترین مشکل شرکت‌های خصوصی تحریم شده، مشکل عدم تسویه و دریافت حق بیمه در قراردادهای پیمانکاری است. مشکل از آنجا ناشی می‌شود که به دلیل تحریم، بخشی از کارشناسان این شرکت‌ها علاقه‌مند هستند بیمه آنها از شرکت دیگری پرداخت شود تا در فهرست بیمه شرکت تحریم شده نباشند. لذا این شرکت‌های تحریم شده، در قراردادهای

پیمانکاری نمی توانند تسویه حساب بیمه دریافت کنند و تبع آن، بخشی از مبلغ قرارداد به ایشان پرداخت نمی شود که بار مالی به شرکت ها تحمیل می کند. دبیرخانه کمیته برای حل این مسئله با سازمان تامین اجتماعی مکاتبه کرده و جلساتی نیز برگزار شده است.

- مشکل واردات با واسطه شرکت پوششی: یکی از مسائل شرکت های تحریمی و نیز شرکت هایی که در صنایع خاص فعال هستند انجام واردات با واسطه یک شرکت پوششی ثبت شده در ایران است. با توجه به آنکه شرکت های پوششی، عموماً کاغذی و بدون مجوز تولیدی هستند بکارگیری این فرایند بعضاً موجب ایراداتی در گمرک می شود. از این رو و پیرو موضوع ارجاع انجام شده از سوی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در خصوص شرکت، این موضوع در دبیرخانه و جلسه کمیته مورد بررسی قرار گرفت و موجب مصوبه شد.
- پایگاه داده افراد تحریم شده: نظر به لزوم اشراف بر فهرست افراد حقیقی و حقوقی و کشتی ها و هواپیماهای تحریم شده، بر اساس داده های جمع آوری شده، یک پایگاه داده اولیه از کلیه موجودیت های تحریم شده از سوی دولت امریکا و اتحادیه اروپا ایجاد و یک داشبرد ساده جست و جو ساخته شده است. تاکنون ۴۷۶ فرد و ۷۹۸ شرکت که تحت تحریم ها قرار گرفته اند شناسایی شده اند. لازم به ذکر است همه این افراد و شرکت ها ایرانی نیستند.
- مشارکت در حل مشکل ضمانت نامه قراردادهای صادرات خدمات فنی مهندسی: یکی از مشکلات تحریم ها قطع روابط رسمی بین بانک های ایرانی و بانک های خارجی بوده است. این اتفاق در زمینه انتقال پول بین المللی برای کشور مشکل ایجاد کرد اما با بکارگیری شبکه شرکت های تراستی و صرافی ها، مشکل انتقال پول تا حد خوبی حل شد. اما مشکل دیگر که عدم امکان دریافت ضمانت نامه برای پیمانکاران ایرانی در کشورهای خارجی است، همچنان پابرجاست. دبیرخانه کمیته ضمن بررسی موضوع، برای حل مشکل به ایده هایی رسیده است و طی حضور در جلسات کمیسیون اقتصاد هیئت دولت و همکاری با سازمان سرمایه گذاری و کمک های فنی و اقتصادی ایران مشغول پیشبرد آن ها است.
- مشاوره حقوقی: ارائه مشاوره حقوقی برای شرکت های که تحریم شده اند نیز از جمله خدمات کمیته می باشد. در این زمینه و با توجه به سوالات و نیازهای اینگونه شرکت ها، بررسی های لازم صورت گرفته و راه کارهای مناسب ارائه می شود.

(ج) بررسی پرونده های موردی ارجاع شده به کمیته:

- شرکت خدمات فرودگاهی تحریم شده: این شرکت در زمینه خدمات فرودگاهی و سوخت رسانی به هواپیماها و پروازهای غیر برنامه‌ای فعالیت داشته است. این شرکت به بهانه همکاری در حمل پهباد به روسیه و نقض مجموعه تحریم‌های کشور روسیه مورد تحریم قرار گرفت. از جمله مشکلاتی که به دنبال تحریم شدن برای این شرکت ایجاد شد، عدم امکان وصول بخشی از مطالبات خود از شرکت‌های خارجی بود که موجب کاهش نقدینگی و دارایی‌های شرکت شد. پیرو این کاهش نقدینگی، شرکت در ارائه ضمانت‌نامه به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی برای دریافت سوخت هواپیما دچار مشکل شد. پیرو بررسی اسناد و مکاتبات قبلی شرکت با وزارت خارجه و با همکاری معاونت صنعتی مرکز مقرر شد تا حد امکان و بدون ایجاد مسئولیت برای مرکز، از شرکت مزبور حمایت به عمل آید. لذا یک نامه از سوی دبیرخانه کمیته به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ارسال و درخواست شد که تا حد امکان از این شرکت حمایت نمایند. پیرو این مکاتبه شرکت دولتی مزبور همکاری کرده و مشکل شرکت نام برده تا حد زیادی مرتفع شد.
- تسهیل صادرات خودرو: یکی از موارد ارتقادهنده تاب‌آوری در صنعت خودروسازی و تسهیل صادرات خودرو است. از آنجاکه بنا بر رویه جدید سازمان استاندارد، صادرات خودرو از ایران منوط به کسب استانداردهای سختگیرانه‌ای شده و پیرو درخواست مدیرعامل یکی از شرکت‌های خودروساز، درخواست تسهیل در صادرات از سازمان ملی استاندارد ایران انجام شد که از سوی این سازمان اجابت شد.
- صنعت آب و برق (کمک به شرکت تحریم شده): موضوع کمک به حل مشکلات شرکت مذکور از سوی ستاد تسهیل و رفع موانع تولید به کمیته ارجاع شده است. این شرکت از مهمترین مجموعه‌های فعال در حوزه صنعت آب و برق خصوصاً در حوزه صادرات خدمات است. این شرکت به دلیل مشکلات متعددی که بخشی از آنها ناشی از تحریم بوده، دچار معضلات جدی شده و در معرض تعطیلی قرار دارد. با توجه به اهمیت نقش این شرکت در صنعت آب و برق و نیز کل حوزه صادرات خدمات فنی و مهندسی، موضوع در دبیرخانه کمیته بررسی و با ذی‌نفعان جلسه برگزار شد. گزارش این بررسی در جلسه سوم کمیته مطرح و مرتبط بودن بخشی از مشکلات این شرکت با تحریم مورد تایید قرار گرفت و مقرر شد درخواست‌های شرکت برای ستاد مقابله با تحریم شورای امنیت ارسال شود.

یک مرکز تحقیقاتی دانش بنیان با توجه به تجربه خود در زمینه الکترومغناطیسی و با درخواست سازمان ملی استاندارد ایران، وزارت صمت و با حمایت معاونت علمی ریاست جمهوری و دریافت تسهیلات از صندوق نوآوری و شکوفایی، برای اولین بار در کشور شروع به تحقیق و طراحی یک سایت برای تشخیص سازگاری الکترومغناطیسی انواع محصولات صنعتی می کند. برای ساخت یکی از تجهیزات این پروژه، پیش پرداختی حدود ۳۰۰،۰۰۰ یورو در شهریور سال ۱۳۹۷، به یک شرکت اروپایی داده می شود. با شروع تحریم ها علیه ایران، شرکت خارجی اعلام می کند با توجه به تحریم و کار گسترده شرکت با آمریکا نمی تواند تجهیز تولید شده را تحویل دهد و از پس دادن پیش پرداخت نیز امتناع می کند. به دلیل عدم واردات در ازای ارز دریافتی، مرکز تحقیقات در دادگاه تجدید نظر تعزیرات محکوم و کارت بازرگانی آنها باطل می شود. با پیگیری مکرر شرکت ایرانی، طرف اروپایی مجبور می شود پیش پرداخت طرف ایرانی را به واسطه یک شرکت خارجی پرداخت کند. این مرکز چون نمی توانسته آن تجهیز اول را بخرد، با واسطه قرار دادن یک شرکت خارجی دوم، اقدام به خرید تجهیزات تحریمی دیگری که مربوط به همان پروژه است از یک شرکت سازنده تجهیزات اندازه گیری اروپایی می کند. بنابراین مرکز توانسته است تجهیزات خریداری شده از شرکت اروپایی جدید را به ارزش حدود ۳۰۰،۰۰۰ دلار وارد ایران کند اما از تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۳۰ تا امروز در یکی از گمرکات کشور قبض انبار شده است. برای حل مشکل، مرکز توسعه تجارت تغییر پرفرمای قدیم به پرفرمای جدید را بلامانع دانسته است ولی بانک مرکزی اعلام کرده است که بایستی حکم تعزیرات شکسته شود تا با تغییر موافقت کند. کمیته ماده ۲ اقدامات لازم را برای بازدید کارشناسی از تجهیزات وارداتی انجام داده است تا در صورت تائید احتمالی لزوم وارد شدن محصول خریداری شده، جلسات مشترکی با نمایندگان بانک عامل، بانک مرکزی و تعزیرات داشته باشد تا این مشکل حل و نیاز کشور برطرف شود.

- یک شرکت مهندسی پزشکی ایرانی در سال ۲۰۱۸ برای تولید نوار تست قند خون برای اولین بار در کشور، با یک شرکت کره ای وارد تعامل می شود. با توجه به متن قرارداد همکاری این شرکت با طرف کره ای، دستگاه های خط تولید و دانش بیوشیمی تولید نوار تست قند خون می بایست از طرف شرکت کره ای تامین می شد. شرکت کره ای برای شروع و تجهیز سایت در موقعیت شرکت، مبلغ ۷۵ هزار دلار به عنوان پیش پرداخت دریافت می کند ولی بعداً و به بهانه خروج آمریکا از برجام و تحریم های همه جانبه علیه کشور از پیاده سازی سایت تولید و انتقال فناوری امتناع می کند. از طرف دیگر، شرکت ایرانی که مبلغ پیش پرداخت را از طریق بانک رفاه استان به طرف قرارداد کره ای پرداخت می کند، به علت عدم واردات تجهیزات با مشکل تعهد ارزی روبرو می شود. به دنبال آن، برای شرکت از تعزیرات حکم صادر شده و حساب های بانکی

آن مسدود و کارت بازرگانی مدیرعامل باطل شده است. با بررسی قرارداد همکاری، مشخص شد مرجع داوری پیش‌بینی‌شده از طرف شرکت ایرانی در بند ۲ ماده ۱۶ قرارداد، به‌اشتباه صداوسیما جمهوری اسلامی ایران درج شده است که مسیر داوری را مسدود کرده است. با توجه به قانون داوری تجارت بین‌الملل، مرجع داوری بایستی با توافق طرفین انجام شده باشد در غیر اینصورت، داوری غیر در موضوع قرارداد یکی از مصادیق نقض رای داور به هنگام اجرایی شدن رای در سیستم قضایی کشور مقصد است. پیشنهاد کمیته به شرکت ایرانی این بود که از طریق اتاق بازرگانی کره جنوبی که در قرارداد آمده است اقدام کند و یا اینکه مدیرعامل شرکت از دادگاه داخل کشور تقاضای نصب داور صالح کند.

- یک شرکت دانش‌بنیان با حدود ۱۵۰ نیروی متخصص یکی از سازندگان تجهیزات ثابت در عرصه صنایع استراتژیک همانند صنعت نفت، گاز، فولادسازی، اسانس‌گیری، دارویی، غذایی، رنگ و رزین، تبدیلی و انرژی است. در سال ۱۳۸۷ این شرکت توسط دولت انگلیس به‌عنوان یک نهاد بالقوه برای تدارکات سلاح‌های کشتار جمعی شناسایی و تحریم شده است. همچنین در سال ۱۳۹۱ به‌عنوان نهاد مرتبط با فعالیت‌های گسترش تسلیحات هسته‌ای ایران یا توسعه سیستم‌های حمل سلاح هسته‌ای ایران، از جانب اتحادیه اروپا تحریم شده است. در سال ۱۳۹۲ با اتهام دور زدن تحریم‌ها و کمک به ایران با تگ‌های تحریمی NPWMD و IFSR در لیست تحریمی SDN آمریکا قرار گرفته است. این شرکت در سال ۱۴۰۰، یک قرارداد تأمین تجهیزات با یک شرکت فولادی داشته است. همچنین برای تأمین لوله‌های رکوپراتور مورد نیاز در پروژه مکران، با شرکت اماراتی قرارداد همکاری بدون تأیید لتاق بازرگانی منعقد می‌کند. برای تأمین فنر و ورق‌های استنلس استیل مورد نیاز در ۳ پروژه مذکور بدون قرارداد رسمی و از طریق پرفرما حاضر به همکاری و واریز وجه با طرف اماراتی می‌شود. در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۲ پس از یک ماه از حواله پول از جنب طرف ایرانی، یک ایمیل با آدرس ناشناس از طرف اماراتی دریافت می‌کند که مدعی است اداره FIU-UAE به دفتر این شرکت مراجعه کرده، به آن‌ها اطلاع داده که شرکت در لیست تحریم‌های آمریکا قرار دارد و ضمن ضبط مدارک و حساب‌های بانکی شرکت، مدیرعامل شرکت اماراتی را هم دستگیر می‌کنند. در انتهای ایمیل نام سه نفر از مسئولین شرکت‌های چینی و هندی که برای خریدهای شرکت با آن‌ها قرارداد بسته بودند را ذکر کرده و درخواست نموده که شرکت برای تسویه حساب و تحویل مواد و تجهیزات با این سه نفر هماهنگ نماید. این شرکت بخشی از مبلغ موردنیاز خود در خرید از شرکت‌های چینی و

هندی را از گردش مالی شرکت و بخشی را از طریق تسهیلات بانکی تأمین می کند. مجموع بدهی های شرکت ایرانی به نظام بانکی (بانک های تجارت، ملت، کارآفرین و...) حدود ۸۶۵ میلیارد ریال است. شرایط این شرکت در بخش حقوقی کمیته ماده ۲ بررسی شده و نهایتاً یک مصوبه از ستاد تسهیل گرفته شد مبنی بر اینکه بدهی های زیر ۱۰ میلیارد تومان با یکسال تنفس و ۲۰ ماه تقسیط و بالای ۱۰ میلیارد تومان با یکسال تنفس و ۶۰ ماه تقسط پرداخت شود. همچنین با مرجعیت اتاق بازرگانی ایران، انجام دعوای حقوقی علیه طرف اماراتی در حال پیگیری است.

۳-۴-۲ حمایت های حقوقی و قضایی

به موجب ماده (۹) قانون جهش تولید دانش بنیان، قوه قضاییه به منظور رسیدگی به کلیه اختلافات در زمینه های علمی و فناوری مابین اشخاص، اعم از حقیقی و حقوقی، با اشخاص حقیقی و حقوقی دانش بنیان، فناور و نخبگان، شعبه یا شعب تخصصی در شوراها حل اختلاف و دادگاه ها، تشکیل دهد. در این خصوص، با وجود مکاتبه انجام شده با معاونت راهبردی قوه قضاییه، گزارشی از عملکرد ۱ دادگاه ویژه و ۲ هیئت حل اختلاف تخصصی موجود به دبیرخانه شورا ارسال نشده است.

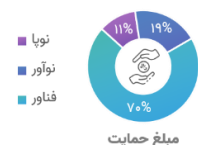
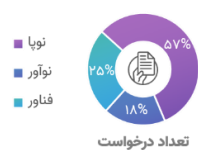
همچنین به موجب ماده (۱۵) قانون جهش تولید دانش بنیان، شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان یا اعضای هیئت مدیره و مدیران عامل آنها، در موضوعات مرتبط با همان شرکت یا مؤسسه می توانند علاوه بر استفاده از وکلای دادگستری برای طرح هرگونه دعوا یا دفاع یا تعقیب دعوای مربوط و همچنین موارد مصرح در ماده (۳۵) قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹/۱/۲۱، از کارکنان خود به عنوان نماینده حقوقی استفاده کنند. با این حال، در این مورد نیز علی رغم مکاتبات انجام شده گزارشی از طرف قوه قضاییه به دبیرخانه شورا ارسال نشده است.

۳-۴-۳ حمایت های بیمه ای

در راستای اجرای بند «الف» ماده (۷) قانون جهش تولید دانش بنیان، در خصوص معافیت از ضرایب حق بیمه قراردادهای ۴۱۹۷ درخواست در سال ۱۴۰۲ توسط معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری بررسی شده (مربوط به ۷۱۰ شرکت) که از این تعداد، ۳۳۳۱ درخواست مورد تأیید قرار گرفته است. مجموع معافیت بیمه ای شرکت های دانش بنیان در سال ۱۴۰۲ (متوسط ضریب ۱۲ درصد) معادل ۰/۸ هزار میلیارد تومان بوده است.

توزیع درخواست انواع شرکت

تعداد درخواست‌های تایید شده
۳۳۳۱ درخواست

تعداد درخواست‌های بررسی شده (۷۱۰ شرکت)
۴۱۹۷ درخواست

معافیت شرکت‌های دانش‌بنیان (متوسط ضریب ۱۲ درصد)
۰,۸ همت

مبلغ قرارداد تایید شده
۷ همت

شکل ۱۴ - حمایت‌های بیمه‌ای تخصیص یافته به شرکت‌های دانش‌بنیان

۴-۴-۳ استقرار در واحدهای مسکونی و املاک دستگاه‌های دولتی

در راستای اجرای بند «الف» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان طی سال ۱۴۰۲ تعداد ۲۳۱ شرکت از سوی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان برای استقرار دفاتر خود در اماکن مسکونی به شهرداری‌های سراسر کشور معرفی شده‌اند.

ضمناً در راستای اجرای بند «ب» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، سامانه ثبت درخواست برای شرکتها توسط معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری راهاندازی شده ولی تاکنون اطلاعات دستگاه‌های دولتی در اختیار این معاونت قرار نگرفته است.

عنوان خدمت	تعداد درخواست	تایید درخواست
استقرار در اماکن مسکونی	۲۷۴	۲۳۱
دریافت زمین در شهرک صنعتی	۱۱۶	۱۱۳
جواز تأسیس/پروانه بهره‌برداری	۷۵۸	۵۳۹
دریافت کارت بازرگانی	۲۵۶	۲۱۰

ارزش ریالی میزان هزینه صرفه‌جویی شده برای شرکت‌ها

استقرار در اماکن مسکونی
۳ همت

ارزش ریالی دریافت زمین در شهرک‌های صنعتی
۲ همت

شکل ۱۵ - حمایت از استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲

۳-۴-۵ حمایت های گمرکی

در راستای اجرای بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) آیین نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان، در سال ۱۴۰۲ تعداد ۱۳۶ مورد معافیت گمرکی به ارزش ۳۶۰ میلیارد ریال به شرکت های دانش بنیان اعطا شده است. علاوه بر این ۶۷۰ مورد تسهیل گری در ترخیص کالاهای مورد نیاز شرکت های دانش بنیان از گمرک صورت گرفته است.

شکل ۱۶ - حمایت های گمرکی تخصیص یافته به شرکت های دانش بنیان در سال ۱۴۰۲

۳-۴-۶ صدور گواهی انطباق محصول

در راستای اجرای بندهای (۱) و (۲) ماده (۳) آیین نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان، در سال ۱۴۰۲ تعداد ۱۶۳ درخواست برای صدور گواهی انطباق محصول به معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری واصل شد که از این تعداد ۷۲ درخواست به سازمان ملی استاندارد ارجاع شده است.

۳-۴-۷ توسعه شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی

در راستای اجرای بندهای (۲) و (۳) ماده (۳) آیین نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش بنیان، در سال ۱۴۰۲، نمایندگانی از طرف دستگاه های اجرایی به معاونت توسعه شرکت های دانش بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری معرفی شده اند که با پیگیری های انجام شده توسط این معاونت جلسات مشترکی به منظور معرفی فعالیت های شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و همکاری در این زمینه برگزار شده است.

بر این اساس، از مجموع ۳۲ دستگاه مخاطب این بندها، ۱۵ سازمان نسبت به معرفی نماینده‌های خود اقدام کرده و تعداد ۱۳ جلسه با نمایندگان مذکور برگزار شده است. در مجموع، طی سال ۱۴۰۲ تعداد ۲۲ آزمایشگاه از ۴ دستگاه اجرایی به مجموع آزمایشگاه‌های شبکه اضافه شده است.

جدول ۱۷ - وضعیت همکاری شبکه آزمایشگاهی با دستگاه‌های اجرایی

ردیف	دستگاه	تعداد عضو در شبکه آزمایشگاهی	تعداد آزمایشگاه اضافه شده
۱	وزارت صمت	۷	۰
۲	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۲	۱
۳	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۱۲۰	۱۴
۴	وزارت نیرو (بخش آب و فاضلاب)	۲۷	۱
۵	وزارت نیرو (بخش برق و انرژی)	۵۷	۵
۶	وزارت راه و شهرسازی	۳۷	۱
۷	سازمان ملی استاندارد	۳۹	۰
۸	وزارت نفت	۳	۰
۹	وزارت جهاد کشاورزی	۱۰۱	۰
۱۰	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۰	۰
۱۱	سازمان انرژی اتمی	۰	۰
۱۲	سازمان انتقال خون	۰	۰
۱۳	وزارت امور اقتصادی و دارایی	آزمایشگاه ندارد	
۱۴	سازمان فنی و حرفه‌ای	۱۹	۰
۱۵	سازمان تأمین اجتماعی	آزمایشگاه ندارد	

۳-۴-۸ عضویت در اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی

به موجب جزء (۶) ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی بند «ب» ماده (۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، سازمان ملی استاندارد ایران موظف شده است که ضمن بازنگری و اصلاح ساختار مرکز تأیید صلاحیت ایران بر اساس ضوابط و استانداردهای بین‌المللی، اقدامات لازم برای عضویت کامل کشور در اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی (آیلک) را انجام دهد.

بر این اساس طبق گزارش واصله از سازمان ملی استاندارد ایران، عضویت کشور در «اتحادیه بین‌المللی تأیید صلاحیت آزمایشگاهی» و «اتحادیه تأیید صلاحیت آسیا-اقیانوسیه» پس از ۲۷ سال افت و خیز سرانجام تثبیت شده است.

۳-۴-۹ ارائه کمک های فنی و اعتباری به شرکت های دانش بنیان

به موجب بند «ب» ماده (۱۷) قانون جهش تولید دانش بنیان دستگاه های متولی ارائه کمک های فنی و اعتباری خارجی موظفند این کمک ها را با هدف توسعه صادرات محصولات دانش بنیان اختصاص دهند. در این خصوص در ادامه به استناد گزارشات واصله از وزارت امور خارجه و ستاد کل نیروهای مسلح، اقدامات صورت گرفته در زمینه اجرای این بند بیان شده است:

اقدامات وزارت امور خارجه:

- تشکیل کارگروه فناوری و دانش بنیان با همراهی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و معاونت دیپلماسی اقتصادی وزارت خارجه و برگزاری ۳ جلسه در سال ۱۴۰۲ به منظور پیگیری صادرات محصولات دانش بنیان و تامین نیازهای فناورانه کشور؛
- بازدید میدانی معاونت دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه از ۳۵ شرکت دانش بنیان جهت راستی آزمایی توانمندی های صادراتی شرکت ها؛
- برگزاری جلسات مشترک با دستگاه ها جهت شناسایی توانمندی های صادراتی شرکت های دانش بنیان؛
- ارسال بیش از ۲۰ گزارش تخصصی در حوزه دانش بنیان به مرکز تعاملات بین المللی علم و فناوری، مرکز همکاری های تحول و پیشرفت ریاست جمهوری و ...
- مساعدت در برگزاری نمایشگاه های الکامپ، نانو، تلکام و ایران ساخت و هماهنگی در اعزام هیئت های خارجی
- مساعدت در راه اندازی مرکز فناوری اوگلندا، اخذ مجوز مرکز فناوری نامیبیا، راه اندازی خله نوآوری کاراکاس و راه اندازی خانه نوآوری ازبکستان
- مساعدت در اخذ مجوز کارگزاری صادراتی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در اسلوونی
- برگزاری وبینار تحقیقات فضایی با غنا
- هماهنگی اعزام هیئت تجاری-فناوری ایران به آفریقا، روسیه و ...
- هماهنگی اعزام هیئت تجاری-فناوری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری به ارمنستان
- تسهیل حضور نمایندگان ۳۳ شرکت دانش بنیان ایرانی در نمایشگاه هفته نوآوری ازبکستان

- تسهیل حضور ۱۵ شرکت دانش‌بنیان بخش کشاورزی در نمایشگاه کشاورزی و سیستم‌های نوین آبیاری تاشکند
- مساعدت در انتقال بذر هیوا و مواد اولیه لاستیک
- پیگیری انتقال فناوری دام سبک از نیوزلند
- انتقال فناوری واکسن پنج‌گانه فلج اطفال و واکسن پنج‌گانه پنتاوالان از چین
- معرفی ۳۵ شرکت دانش‌بنیان و فناوری به نمایندگی‌های کشورهای هدف
- مساعدت در صادرات پهباد آتش‌نشانی به روسیه
- تامین مبدل‌های حرارتی مورد نیاز شرکت گاز ونزوئلا توسط شرکت هیلایس
- فروش تجهیزات اشعه‌یاب به موسسه تحقیقات علمی IVIC توسط شرکت کنترل فرایند پاسارگاد
- عقد تفاهم‌نامه همکاری بین شرکت MDC (مراکز داده نوین) و اپراتور اصلی کوبا
- پیگیری اخذ مجوز شرکت رویا فرید تولید کننده محصول ست جاناندازی ران
- انتقال فناوری ساخت باتری‌های سرب کلسیم به کوبا
- اهدای ۲۰ دستگاه همودیالیز ساخت یک شرکت دانش‌بنیان ایرانی به مراکز درمانی اربیل عراق و کوئته پاکستان در قالب کمک‌های توسعه‌ای در راستای حمایت از صادرات محصولات شرکت‌های دانش‌بنیان
- اهدای یک دست کامل تجهیزات اتاق عمل و تجهیزات اتاق بیهوشی به جمهوری ترکمنستان در سفر جناب آقای رئیس‌جمهور به آن کشور
- اهدای دستگاه رباتیک جراحی از راه دوره ساخت یک شرکت دانش‌بنیان در خلال سفر ریاست محترم جمهوری به اندونزی

اقدامات ستاد کل نیروهای مسلح:

- ایجاد مرکز حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین برای رفع موانع شرکت‌های دانش‌بنیان و پیاده‌سازی بهتر موارد مرتبط با ستاد در قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- تشکیل کارگروه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان با مشارکت بخش ملی، بخش خصوصی و نیروهای مسلح؛

- ایجاد تکلیف برای سازمان های زیرمجموعه ستاد کل نیروهای مسلح برای رفع مشکلات و چالش های شرکت های دانش بنیان؛
- تخصیص درصدی از اعتبارات تحقیقاتی و آمادی سالانه برای عقد قرارداد با شرکت های دانش بنیان؛
- تکلیف سازمان های زیرمجموعه ستاد کل نیروهای مسلح به اولویت قراردادن پرداخت مطالبات معوقه شرکت های دانش بنیان.

۳-۴-۱۰ تقویت زیرساخت های فیزیکی و توسعه فناوری

- در خصوص بند «چ» ماده (۴) قانون جهش تولید دانش بنیان، موضوع صدور مالکیت اعیانی برای ساختمان های ساخته شده توسط واحدهای فناور در اراضی پارک های علم و فناوری:
 - گزارشی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارائه نشده است.
 - به گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شیوه نامه واگذاری و بهره برداری اراضی پارک در قالب اجاره بلندمدت با اخذ مالکیت در کمیته فنی پارک های علم و فناوری سلامت تدوین شده و طی نامه شماره ۷۰۱۲/۷۰۰/د مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۵ جهت بررسی و ایجاد وحدت رویه به معاونت حقوقی و امور مجلس این وزارتخانه ارائه شده است.
- در خصوص ماده (۵) قانون جهش تولید دانش بنیان، موضوع واگذاری حقوق مالکیت فکری دستاوردهای فناورانه دانشگاه ها به شرکت های دانش بنیان:
 - پیش نویس دستورالعمل اجرایی ماده (۲) آیین نامه اجرایی ماده (۵) قانون جهش تولید دانش بنیان توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تدوین شده است.
 - به گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه های علوم پزشکی کشور از طریق عقد قرارداد واگذاری دانش فنی به شتاب دهنده ها یا تولیدکنندگان بخش خصوصی، اجرای این ماده را دنبال می کنند و عمده این واگذاری ها در حوزه فرآورده های دارویی، آرایشی-بهداشتی، داروهای گیاهی و مکمل بوده است. متأسفانه وزارت بهداشت آماری از این واگذاری ها در اختیار دبیرخانه شورا قرار نداده است.
- در خصوص بند «پ» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش بنیان، موضوع تامین زیرساخت گاز، برق، آب و اینترنت برای واحدهای مستقر در پارک های علم و فناوری:

- مکاتبه با سازمان برنامه و بودجه (مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۳) توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در خصوص درخواست تعریف طرح «توسعه و تکمیل زیرساخت پارک‌ها و مراکز رشد واحدهای فناور» در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳
- به گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پارک‌های سلامت پس از ابلاغ قانون همچنان برای ایجاد انشعاب مجبور به پرداخت هزینه‌ای بالا و کسب تمام مجوزهای شهرداری هستند.
- در خصوص بند «ت» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، موضوع صدور مجوز پردیس استانی پارک‌های علم و فناوری:
- کمیسیون گسترش فناوری و نوآوری و شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۴۰۲ در مجموع ۱۵ مجوز تأسیس پردیس استانی را صادر کرده است.

جدول ۱۸ - درخواست‌های تأییدشده در خصوص تأسیس پردیس پارک‌های علم و فناوری وزارت علوم

ردیف	نام پردیس
۱	پردیس فناوری صنایع معدنی فولاد سنگان مشترک فی‌مابین شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان خراسان رضوی و پارک علم و فناوری خراسان رضوی
۲	پردیس علم و فناوری مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری خراسان رضوی و دانشگاه حکیم سبزواری
۳	پردیس علم و فناوری بین‌المللی ایران مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران و شرکت مدیران
۴	پردیس علم و فناوری مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری قزوین و دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین
۵	پردیس علم و فناوری مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری مازندران و دانشگاه مازندران
۶	پردیس علم و فناوری مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری چهارمحال و بختیاری و شرکت شهرک‌های صنعتی استان چهارمحال و بختیاری
۷	پردیس علم و فناوری سلامت مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری سمنان و دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شاهرود
۸	پردیس علم و فناوری فراتک مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری فارس و شرکت تولیدی صنعتی فراسان
۹	پردیس علم و فناوری شرکت سدید صانع کرمان مشترک فی‌مابین پارک علم و فناوری کرمان و شرکت سدید صانع
۱۰	پردیس علم و فناوری مشترک فی‌مابین دانشگاه بوعلی سینا و پارک علم و فناوری همدان
۱۱	پردیس علم و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز
۱۲	پردیس علم و فناوری مشترک فی‌مابین پژوهشگاه مواد و انرژی و پارک علم و فناوری البرز
۱۳	پردیس علم و فناوری مشترک فی‌مابین پژوهشگاه ژنتیک و زیست فناوری و پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی شریف
۱۴	پردیس علم و فناوری تخصصی - موضوعی مشترک فی‌مابین شرکت ارج و پارک علم و فناوری دانشگاه صنعتی امیرکبیر

پرديس علم و فناوري مشترك في مابين پارک علم و فناوري خراسان شمالي و شرکت شهرک های صنعتی استان خراسان شمالي

۱۵

- به گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در سال ۱۴۰۲ تعدادی پردیس سلامت در استان ها ایجاد شده است. متأسفانه وزارت بهداشت فهرستی از این پردیس ها در اختیار دبیرخانه شورا قرار نداده است.
- در خصوص بند «الف» و «ب» ماده (۷) قانون جهش تولید دانش بنیان، موضوع برخورداری واحدهای مستقر در پارک ها از معافیت بیمه قرارداد و بخشودگی جرائم بیمه ای:
 - گزارشی توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارائه نشده است.
 - گزارشی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارائه نشده است.
- در خصوص بند «ج» ماده (۸) قانون جهش تولید دانش بنیان، برخورداری کارکنان پارک های علم و فناوری از معافیت مالیات حقوق:
 - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گزارشی از میزان برخورداری پارک های علم و فناوری از این حمایت ارائه نداده است.
 - به گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کارکنان شرکت های خصوصی مستقر در پارک های سلامت از این معافیت برخوردار شده اند. متأسفانه آماری از میزان برخورداری پارک های سلامت از این معافیت ارائه نشده است.
- در خصوص ماده (۱۴) قانون جهش تولید دانش بنیان، موضوع تأسیس سازمان توسعه و سرمایه گذاری دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی:
 - ارسال اساسنامه های هشت پارک و دانشگاه (پارک فناوری پردیس، شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان و پارک علم و فناوری یزد، دانشگاه های تهران، فردوسی مشهد، علم و صنعت، کاشان و بوعلی سینا) به کمیسیون مدیریت و سرمایه انسانی هیئت وزیران توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
 - اساسنامه سازمان توسعه و سرمایه گذاری پارک فناوری پردیس پس از تأیید در کمیسیون مدیریت و سرمایه انسانی هیئت دولت، به تصویب هیئت وزیران رسیده است و در انتظار تأیید توسط شورای نگهبان قرار دارد.

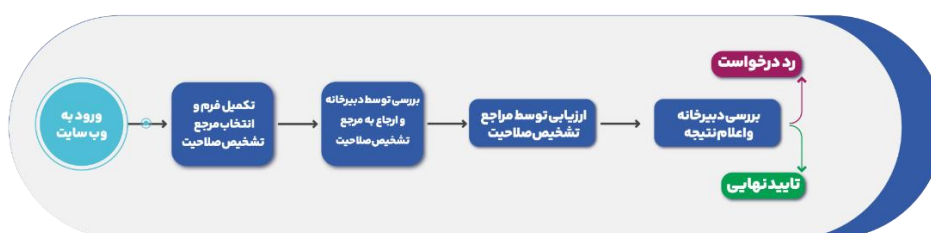
۳-۴-۱۱ حمایت از شرکت‌ها و واحدهای خلاق

با توجه به رونق اقتصاد خلاق به عنوان رویکردی نوین در عرصه اقتصاد، شاهد هستیم که در کنار شکل‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان در مراکز علمی و دانشگاهی کشور، بخش دیگری از شرکت‌ها که عمدتاً در صنایع فرهنگی و حوزه ارائه خدمات نوین و مبتنی بر فضای دیجیتال فعال هستند و ماهیت رشد ایشان بر مبنای خلاقیت، نوآوری و ارائه مدل‌های نوین کسب‌وکار است، در زیست‌بوم نوآوری و کارآفرینی کشور ظهور کرده‌اند.

لذا ظرفیت بالای شرکت‌های خلاق در ایجاد و رونق اشتغال کشور و فقدان یک برنامه منسجم و متمرکز به منظور حمایت از شرکت‌های فعال در حوزه صنایع خلاق، تعریفی قانونی از این شرکت‌ها در تبصره بند «ب» ماده (۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان ارائه شد تا معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری بتواند در راستای ایجاد و ارتقای زیست‌بوم نوآوری و کارآفرینی به منظور توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در چارچوب سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و تدابیر مقام معظم رهبری، با برنامه‌ریزی، ارائه و تصویب برنامه‌ای با عنوان برنامه توسعه زیست‌بوم شرکت‌های خلاق، بیش از پیش توجه به این حوزه از صنایع را در دستور کار خویش قرار دهد و تحت برنامه مصوب مذکور، راهکارهای سیاستی و حمایتی را در این حوزه ایجاد و تسهیل کند.

بر این اساس، در ادامه گزارشی از اقدامات ستاد توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم در سال ۱۴۰۲ در حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات خلاق ارائه شده است:

- تدوین پیش‌نویس آئین‌نامه اجرایی توسعه زیست‌بوم واحدهای خلاق و ارائه آن به کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان؛
- تشکیل دبیرخانه توسعه واحدهای خلاق؛
- طراحی فرایند درخواست متقاضیان و تشخیص صلاحیت آنان به عنوان شرکت خلاق؛

شکل ۱۷ - فرایند درخواست و پذیرش شرکت‌های خلاق

- تدوین آئین نامه تأسیس خانه های خلاق و نوآوری به منظور ایجاد زیرساخت مناسب برای پذیرش افراد و تیم های خلاق
- بر اساس تعاملات انجام شده با سایر بخش های معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش بنیان، خدمات و حمایت های متنوعی بر اساس عناوین جدول ذیل به شرکت های خلاق ارائه می شود:

جدول ۱۹ - عناوین خدمات قابل ارائه به شرکت های خلاق

عنوان خدمت	موضوع خدمت	دستگاه همکار
خدمات تخصصی نظام وظیفه	برخورداری پرسنل مشمول از مزایای تخصصی امریه سربازی	ستاد کل نیروهای مسلح
	برخورداری پرسنل مشمول از مزایای تخصصی پروژه جایگزین خدمت	
استقرار شرکت های خلاق	استقرار در اماکن با کاربری منازل مسکونی شهر تهران	شهرداری تهران
	استقرار در پارک ملی فناوری های نرم و صنایع فرهنگی	جهاد دانشگاهی
تأمین مالی	ارائه تسهیلات مالی به شرکت های خلاق	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان صندوق نوآوری و شکوفایی
خدمات بیمه	ارائه خدمات بیمه تکمیلی	بیمه دانا
ارزشگذاری و تبادل فناوری	قیمت گذاری سهام و ارزشگذاری دانش فنی	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان
تبلیغات و اطلاع رسانی	ایجاد وب سایت	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان
	طراحی و چاپ اقلام تبلیغاتی	
	طراحی نشان تجاری	
	تهیه تیزر تبلیغاتی	
تحقیقات بازار	گزارش تحقیقات بازار داخلی	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان
	گزارش مطالعه فرصت	
توسعه بازار داخلی	تدوین و اجرای برنامه بازاریابی	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان
	عارضه یابی بازاریابی و فروش	
	تهیه برنامه بازاریابی	
	بازاریابی دیجیتال	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان
	تنظیم قراردادهای حقوقی	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان

طراحی صنعتی و ساخت قالب	طراحی صنعتی و بسته‌بندی محصولات	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
	طراحی و ساخت دمو (نمونه نمایشگاهی محصول)	
مالیات و خدمات مالی و اداری	بسته جامع حمایت از امور مالی، حسابداری و اداری	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
	حمایت از خرید و پیاده سازی نرم افزارهای حسابداری، CRM، ERP، اتوماسیون اداری و BPMS می‌باشد.	
مشاوره های کسب و کار	برگزاری جلسات مشاوره عمومی و تخصصی	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
توسعه فنی محصولات	خدمات توسعه فنی محصولات	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
منابع انسانی	جذب نیرو، تیم‌سازی و آسیب‌شناسی منابع انسانی	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
نشست‌های پرسش و پاسخ	نشست‌های تخصصی کسب‌وکار	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
	وبینارهای تخصصی	
صادرات	حمایت از حضور مستقل در نمایشگاه های و رویدادهای بین المللی	معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان
	حمایت از تهیه اقلام تبلیغاتی بین المللی	
	اعزام و پذیرش هیئت های تجاری	
	ارسال نمونه محصول	
	حضور در پائوین های ملی	

- به موجب درخواست ستاد توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم و موافقت ستادکل نیروهای مسلح و موافقت فرماندهی معظم کل قوا، سهمیه امریه ۴۰۰ سرباز خلاق برای دوره ۲ ساله و هر سال ۲۰۰ سرباز خلاق برای انجام خدمت در شرکت‌های خلاق واجد شرایط تعیین شده است.
- صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی صنایع خلاق تاکنون حدود مبلغ ۲۷۶ میلیارد ریال به تعداد ۱۲۰ شرکت خلاق تسهیلات پرداخت کرده است و همچنین بر اساس فعالیت‌های این صندوق با استفاده از منابع خود و منابع اهرمی، تاکنون حدود مبلغ ۲۵۰ میلیارد ریال در ۳۲ شرکت و طرح در حوزه خلاق سرمایه‌گذاری شده است.
- با توجه به اینکه سند ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم مصوب شورایی انقلاب فرهنگی، به عنوان سند بالادستی ستاد توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم عملاً زیرساختی برای توسعه

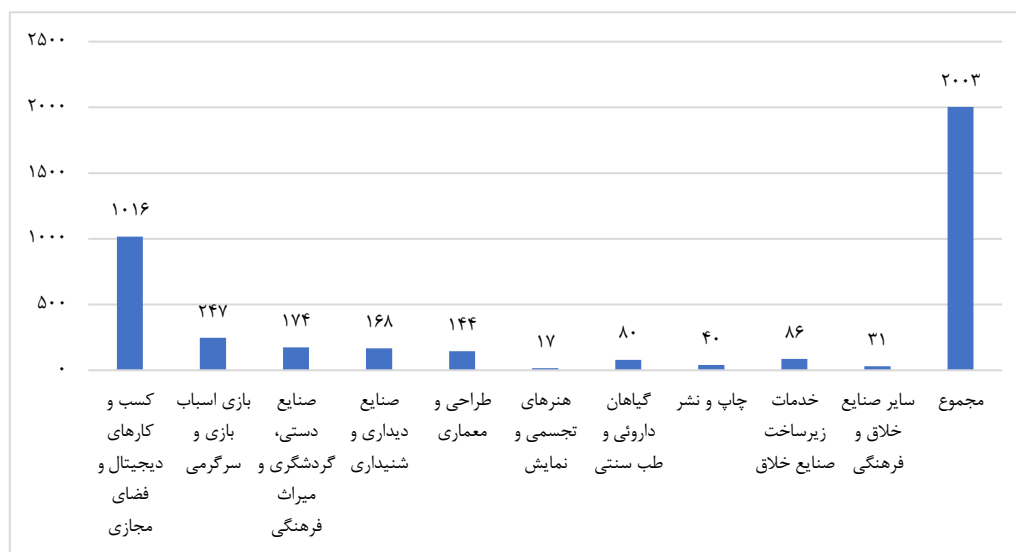
کسب و کارهای صنایع خلاق به شمار می‌رود، در تعامل با دستگاه‌های اجرایی مرتبط، در اجرای تبصره (۲) ماده (۱) سند مذکور، حوزه‌های اولویت‌دار را مشخص و به تایید دبیرخانه شورایی انقلاب فرهنگی رسانده است.

- همچنین در اجرای بند (۵) ماده (۷) سند ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم و در جهت توسعه صنایع خلاق، نقشه راه سند مذکور تدوین و به دبیرخانه شورایی انقلاب فرهنگی ارائه شده است.

لازم به ذکر است که تاکنون بر اساس شاخص‌های تعیین شده تعداد ۲۰۰۳ شرکت به عنوان شرکت خلاق تعیین صلاحیت شده‌اند. ضمناً به موجب آئین‌نامه خانه‌های خلاق و نوآوری، تاکنون تعداد ۱۱۲ خانه خلاق و نوآوری، اعتبارسنجی و تأیید شده‌اند.

شکل ۱۸ - پراکندگی استانی شرکت‌های خلاق

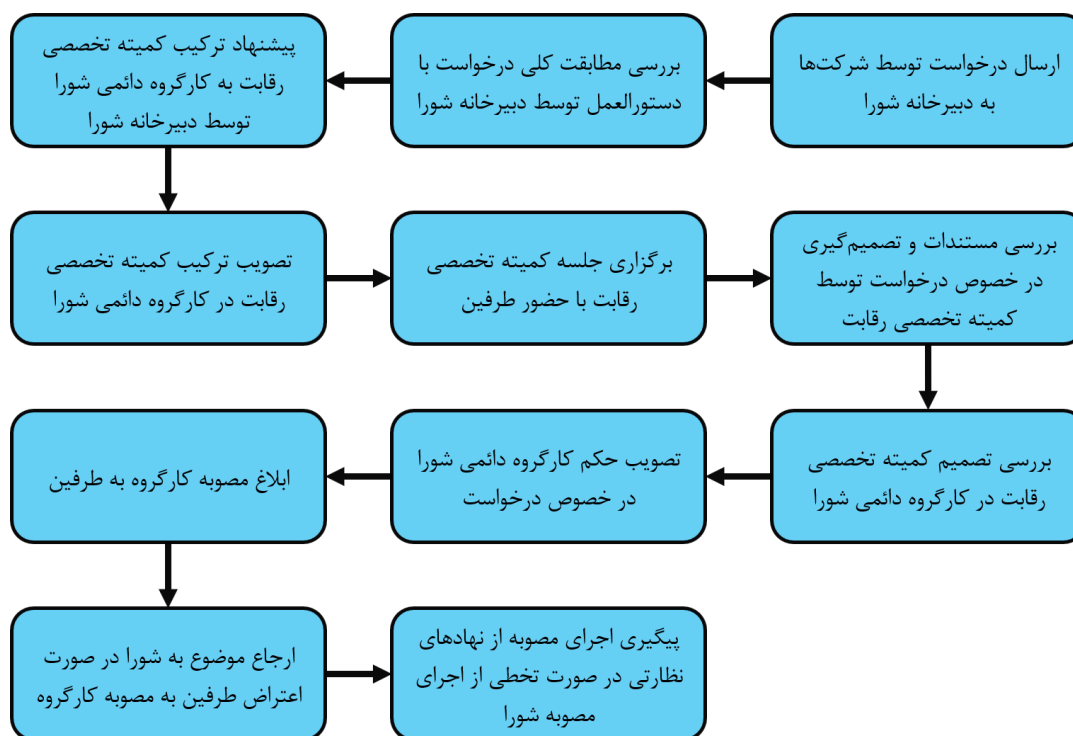
شکل ۱۹ - تعداد شرکت‌های خلاق کشور به تفکیک حوزه فعالیت

۳-۵ بازارسازی برای شرکت‌های دانش‌بنیان

۳-۵-۱ منع رقابت بخش دولتی و عمومی با شرکت‌های دانش‌بنیان

توقف رقابت بخش دولتی با شرکت‌های خصوصی کشور و به ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان، از جمله مواردی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی بارها و بارها در بیانات خود بر آن تأکید داشته‌اند و حتی مشارکت دولت با نهادهای عمومی غیردولتی نیز توسط معظم له از جمله اقدامات نامطلوب برای اقتصاد کشور و توسعه شرکت‌های خصوصی دانسته شده است.

بر این اساس، به موجب بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، پس از ورود سرمایه‌گذار خصوصی به یک مصداق خاص و اعلام کتبی به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، اقدامات وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نباید موجبات رقابت با شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری را فراهم آورد. فرایند بررسی درخواست‌های رقابت در شکل ذیل ارائه شده است:

شکل ۲۰ - فرایند بررسی درخواست های منع رقابت بخش دولتی با بخش خصوصی

بر این اساس، پس از تصویب دستورالعمل اجرایی این بند در دومین جلسه شورا مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۰ و تدوین فرایند اجرایی آن، در سال ۱۴۰۲ در مجموع **۲۱ درخواست** از سوی شرکت ها به دبیرخانه شورا واصل و در کارگروه دائمی شورا مورد بررسی قرار گرفت. از این ۲۱ درخواست، ۵ مورد به دلیل عدم ارسال مستندات توسط درخواست کننده راکد مانده اند، ۵ مورد در مراحل بررسی و تصمیم گیری قرار دارند، ۸ مورد به دلیل مغایرت با دستورالعمل توسط دبیرخانه شورا رد شده اند، در خصوص ۲ درخواست، مصوبه کارگروه ابلاغ شده است و ۱ مورد با توافق طرفین مختومه شده است (شرکت فرا فن پژوهان فاتح در تاریخ ۱۴۰۲/۸/۱۴ درخواست خود مبنی بر بررسی رقابت صایران در زمینه تولید دستگاه های ایکس ری قابل حمل را به دبیرخانه شورا ارسال کرد، اما با ورود مرکز سمنا به موضوع و توافق با شرکت، درخواست مذکور به درخواست شرکت از دستور کار دبیرخانه شورا خارج شد). جزئیات این درخواست ها در جدول های ذیل ارائه شده است:

جدول ۲۰ - درخواست های راکد رقابت بخش دولتی و بخش خصوصی

ردیف	درخواست کننده	بخش دولتی	موضوع درخواست
۱	زیست فناوریان پژوه البرز	مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی (وزارت جهاد کشاورزی)	واردات ادجوان روغنی
۲	ایرسا گستر حسنا	سازمان سپند	تولید دستگاه ایکس ری

	(وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح)		
۳	توان آوران سپاهان	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	تولید باتری
۴	هوافضایی درنا	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	تولید هواپیماهای زیر ۲ تن
۵	سرمایه گذاری طوسا	گمرک جمهوری اسلامی ایران	استفاده از دستگاه ایکس ری

جدول ۲۱ - درخواست‌های رد شده رقابت بخش دولتی و بخش خصوصی

ردیف	درخواست کننده	بخش دولتی	موضوع درخواست	علت رد درخواست
۱	هیرونگار پارس	شهرداری اسلامشهر	عدم خرید محصولات شرکت	عدم ارتباط با بند «پ» ماده (۱۰)
۲	دانا سنجش آب و برق	شرکت آب منطقه‌ای اصفهان	عدم خرید محصولات شرکت	عدم ارتباط با بند «پ» ماده (۱۰)
۳	اندیشه سازان ارتباطات یاس	وزارت صمت	ایجاد سامانه ستاد	مأموریت قانونی وزارت صمت در راه اندازی سامانه ستاد
۴	خورشید کادوس	سازمان غذا و دارو	عدم خرید محصولات شرکت	عدم ارتباط با بند «پ» ماده (۱۰)
۵	بهپویان امین منتظر	شرکت تدبیر گسترش ایرانیان (ستاد اجرایی فرمان امام)	هوشمندسازی شبکه آبفای کشور	عدم ارتباط با بند «پ» ماده (۱۰)
۶	طراح تجهیز پویا مدیا طب تجهیز	صنایع الکترواپتیک صایران (وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح)	دستگاه ساکشن پرتابل اتاق عمل	دانش بنیان نبودن شرکت‌های متقاضی
۷	مهر کتاب قاصدک	خانه کتاب و ادبیات ایران (وزارت ارشاد)	سامانه خرید از کتابفروشی‌ها	رد درخواست با تصویب در جلسه ۳۱ کارگروه
۸	مجتمع انبارهای پایبار	گمرک جمهوری اسلامی ایران	استفاده از دستگاه ایکس ری	دانش بنیان نبودن شرکت‌های متقاضی

جدول ۲۲ - درخواست‌های در حال بررسی منع رقابت بخش دولتی و بخش خصوصی

ردیف	درخواست کننده	بخش دولتی	موضوع درخواست	وضعیت
۱	نفت و گاز سرو گسترش فناوری خوارزمی	شرکت گسترش کاتالیست ایرانیان	تولید کاتالیست‌های صنعت فولاد	ارجاع تصمیم کمیته تخصصی رقابت به کارگروه دائمی شورا
۲	شار پرتو ایرانیان	شرکت توسعه کاربرد پرتوها (سازمان انرژی اتمی)	خدمات پرتو دهی گاما	ارجاع درخواست به کمیته تخصصی رقابت
۳	رایان رشد افزار	صایران (وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح)	تولید دستگاه ایکس ری چمدانی	ارجاع درخواست به کمیته تخصصی رقابت

۴	پویا فارمد فام	صنایع الکترواپتیک صایران (وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح) شرکت دانش سلامت کوثر (سازمان اوقاف و امور خیریه)	تولید آنکور سوچور	ارجاع درخواست به کمیته تخصصی رقابت
۵	ویرا واکسن شایا	مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی (وزارت جهاد کشاورزی)	واکسن PPR واکسن FMD	ارجاع تصمیم کمیته تخصصی رقابت به کارگروه دائمی شورا

علاوه بر موارد فوق، کارگروه دائمی شورا دو مورد ذیل را در سال ۱۴۰۲ مصداق رقابت بخش دولتی با شرکت های دانش بنیان تشخیص داد که در ادامه هریک از این موارد به تفصیل مورد بررسی قرار خواهند گرفت:

- درخواست شرکت دانش بنیان «پویندگان راه سعادت» در خصوص رقابت «صنایع الکترواپتیک صایران (صاپا)» وابسته به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در زمینه تولید «مانیتور علائم حیاتی بیمار»
- درخواست شرکت دانش بنیان «پادرا سرم البرز» در خصوص رقابت «مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی» وابسته به وزارت جهاد کشاورزی در زمینه تولید «آنتی سرم های مار و عقرب»

۳-۴-۱- درخواست شرکت پویندگان راه سعادت

به موجب درخواست شرکت پویندگان راه سعادت طی نامه شماره ۵۴۰-۱۴۰۱/پ/ش مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۷، موضوع رقابت صنایع الکترواپتیک صایران (صاپا) وابسته به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در زمینه تولید مانیتورهای علائم حیاتی بیمار در دستورکار کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان قرار گرفت. با توجه به اینکه صنایع الکترواپتیک صایران (صاپا) وابسته به دولت است و به استناد تبصره (۱) ماده (۲) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان، اقدامات آن می تواند مشمول این ماده از قانون باشد، درخواست شرکت پویندگان راه سعادت در دوازدهمین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ مطرح و مقرر شد کمیته تخصصی رقابت متشکل از نمایندگان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با حضور نمایندگان وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، صنایع الکترواپتیک صایران (صاپا)، شرکت پویندگان راه سعادت و شرکت مهندسی

سازگان گستر (دیگر تولیدکننده دانش بنیان مانیتور علائم حیاتی) در محل دبیرخانه شورا درخواست مذکور را بررسی و نتیجه را برای صدور رأی نهایی به کارگروه دائمی اعلام کند.

کمیته تخصصی رقابت، پس از برگزاری دو جلسه در تاریخ ۱۴۰۲/۱/۲۲ (با حضور طرفین درخواست) و تاریخ ۱۴۰۲/۳/۸ (بدون حضور طرفین درخواست) در خصوص این درخواست تصمیم گیری کرد. تصمیم کمیته تخصصی رقابت در شانزدهمین جلسه کارگروه دائمی شورا مورخ ۱۴۰۲/۳/۲۲ مطرح و با توجه به احراز رقابت بخش دولتی، متن ذیل به تصویب کارگروه رسید و به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ابلاغ شد:

الف- صنایع الکترواپتیک صایران (صاپا) موظف است کلیه فعالیت های خود در زمینه تولید مانیتورهای علائم حیاتی بیمار را از زمان ابلاغ این مصوبه حداکثر **ظرف ۱۸ ماه** در بازار داخلی به طور کامل متوقف سازد؛
ب- صنایع الکترواپتیک صایران (صاپا) طی این مدت ۱۸ ماهه اجازه افزایش سهم فعلی خود از بازار به بیش از ۲۰ درصد را نخواهد داشت.

ج- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است ظرف ۲۰ روز از تاریخ مصوبه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان، گزارش اقدامات خود را به دبیرخانه شورا ارسال کند.
پیرو ابلاغ مصوبه کارگروه، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح علی رغم همراهی در جریان بررسی موضوع و اعلام موافقت نماینده این وزارتخانه با مصوبه ذکر شده، بلافاصله پس از ابلاغ با این مصوبه مخالفت کرده و خواستار بررسی موضوع در جلسه شورا با حضور رئیس جمهور محترم شد.

با وجود اینکه وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در مکاتبات رسمی خود مراتب اعتراض آن وزارتخانه به مصوبه کارگروه را به اطلاع دبیرخانه شورا رسانده اند و دبیرخانه شورا به موجب ماده (۵) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع را در دستور کار جلسه آتی شورا قرار داده است، مجموعه صایران طی اقدامی غیرحرفه ای علاوه بر تنظیم شکایتی علیه مدیرعامل شرکت پوپندگان راه سعادت در اصفهان، با نامه نگاری به بیمارستان های کشور مصوبه کارگروه را فاقد وجاهت قانونی اعلام کرده است و اینگونه رفتارها درحالی که فرایند قانونی موضوع همچنان جریان دارد، شایسته شأن بخش دفاعی کشور نیست. این وزارتخانه در مکاتبات خود با دبیرخانه شورا دلایلی را برای مخالفت با این مصوبه بیان کرده است که در ادامه توضیحاتی در مورد آن ها ارائه می شود:

شکل ۲۱ - مصوبه کارگروه دائمی شورا در خصوص درخواست شرکت پویندگان راه سعادت

الف - مغایرت مصوبه کارگروه با مأموریت ودجا در حوزه طب رزم: دبیرخانه شورا به عنوان مسئول پیگیری درخواست های رقابت، مأموریت های ذاتی دستگاه ها را مصداق رقابت با بخش خصوصی ندانسته و به همین منظور مصوبه ذکر شده ارتباطی با مأموریت محوله به ودجا در خصوص طب رزم و تأمین نیازهای نیروهای مسلح ارتباطی نداشته و صرفاً به فعالیت صاپا به عنوان یک مؤسسه دولتی در بازار تجاری کشور اشاره دارد. بنابراین مانعی برای فعالیت صاپا در حوزه مأموریت های محوله ستاد کل نیروهای مسلح در حوزه نظامی کشور و نیز صادرات محصولات این مؤسسه به کشورهای خارجی وجود ندارد.

ب- تلاش برای حذف و نابودی صاپا: ودجا در مکاتبات خود مکرراً دبیرخانه شورا را به تلاش برای حذف و نابودی صاپا متهم کرده و مصوبه کارگروه دائمی شورا را موجب تضعیف زحمات بخش دفاعی کشور دانسته است. در این خصوص، با اینکه سابقه درخشان ۵۰ ساله و افتخارآمیز صایران در سال‌های محاصره اقتصادی و تحریم ایران اسلامی و همچنین حمایت و همکاری این مجموعه با شرکت‌های دانش‌بنیان و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری بر کسی پوشیده نیست، بررسی درخواست شرکت‌های متقاضی صرفاً در راستای اجرای نص صریح قانون و فرمایشات مقام معظم رهبری بوده است و نباید آن را به معنای کوچک‌شمردن تلاش‌های پیشین این مجموعه تعبیر کرد. ضمن آنکه این مصوبه صرفاً به توقف فعالیت این مؤسسه در بازار تجاری داخلی یک محصول از ۶۰ محصول تولیدی آن در حوزه تجهیزات پزشکی (به اذعان ستاد کل نیروهای مسلح) اشاره دارد. ضمن آنکه مصوبه کارگروه بر اساس پیشنهاد شماره ۲۵۱۵/۰۲/۳۱۴/۶۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۲/۲۳ ودجا مبنی بر انتقال بخشی از محصولات فعلی صاپا (از جمله مانیتور علائم حیاتی) به یک شرکت سهامی خاص طی یک دوره زمانی پنج ساله تنظیم شده است و فعالیت شرکت مذکور با رعایت شرایط مصرح در تبصره (۱) ماده (۲) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصداق رقابت با بخش خصوصی محسوب نشده و از نظر شورا بلامانع خواهد بود. بنابراین، شرکت مذکور می‌تواند با حداکثر ۴۰ درصد سهام دولتی به فعالیت خود در بازار ادامه دهد.

ج- غیرکارشناسی بودن مصوبه کارگروه: وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در مکاتبات خود مصوبه کارگروه را مصوبه‌ای غیرکارشناسی قلمداد کرده‌اند. در این زمینه لازم به ذکر است که مصوبه کارگروه دائمی شورا طی یک فرایند کارشناسی حدوداً سه ماهه شامل بررسی نظرات، ادعاها و مستندات تمام طرف‌های مسئله و جوانب مختلف موضوع بر اساس دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان با همکاری نمایندگان وزارت صنعت، معدن تجارت و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین شده است. به علاوه، متن مذکور در حضور نماینده محترم وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در کارگروه دائمی شورا و با موافقت ایشان به تصویب رسیده است (وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح طی نامه شماره ۲۵۳۰/۱/۱۰۰/۲۲۳۶ مورخ ۱۴۰۱/۵/۲۷ معاون امور صنعتی و تحقیقاتی این وزارتخانه را رسماً به‌عنوان نماینده خود در کارگروه به دبیرخانه شورا معرفی کرده است).

د- نگرانی از ایجاد انحصار در بازار مانیتور علائم حیاتی: مسئله ایجاد انحصار توسط بخش خصوصی و دغدغه‌های مرتبط با قیمت‌گذاری، کیفیت محصولات و ... علاوه بر اینکه از زمان تدوین قانون مورد تأکید نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی بوده است، مورد توجه کارگروه دائمی شورا و به طور خاص وزارت

بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز بوده و به همین سبب تلاش شده است تا این دغدغه‌ها در مصوبه کارگروه پوشش داده شود. بر این اساس، با وجود فعالیت «شرکت سازگان گستر» و تأکید این شرکت مبنی بر افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه مانیتورهای علائم حیاتی و نیز تداوم تولید محصولات صاپا در قالب یک شرکت خصوصی و بدون نام تجاری دولتی، نگرانی‌های موجود در خصوص ایجاد انحصار مرتفع می‌شود. ضمناً در صورتی که تلاشی از سوی هریک از شرکت‌ها برای ایجاد انحصار در بازار و اقدام به رفتارهای ضد رقابتی مشاهده شود، موضوع از طریق شورای رقابت بررسی و اقدامات لازم برای جلوگیری از رفتارهای مذکور انجام خواهد شد.

با گذشت نزدیک به یک سال از تقاضای شرکت پویندگان راه سعادت، این مسئله به دلیل پافشاری ودجا و مجموعه صایران بر حضور در بخش‌هایی که بخش خصوصی در آن فعال است و مخالفت این وزارتخانه با مصوبه کارگروه دائمی شورا همچنان حل نشده باقی مانده است. این وقفه طولانی در اجرای قانون و فرمایشات مقام معظم رهبری در زمینه سپردن عرصه تولید به بخش خصوصی، علاوه بر اینکه موجب کسر شأن بخش دفاعی کشور می‌شود، زمینه‌ساز نوسازی تلاشگران عرصه تولید و شرکت‌های دانش بنیان از حاکمیت قانون در کشور نیز خواهد شد. همچنین با توجه به اینکه نمایندگان ودجا در تمامی مراحل رسیدگی به این درخواست مشارکت داشته و مصوبه کارگروه با وجود مخالفت‌های اعضاء بر اساس پیشنهاد این وزارتخانه تنظیم شده است، انتظار می‌رود که ودجا مثل همیشه با موضوعی که مورد تأکید مقام معظم رهبری و ریاست جمهوری همراهی کرده و از ترجیح منافع کوتاه‌مدت زیرمجموعه‌های خود به منافع بلندمدت ملی پرهیز کند.

۳-۴-۲- درخواست شرکت پادرا سرم البرز

به موجب درخواست شرکت پادرا سرم البرز طی نامه شماره ۰۲/۰۱/۰۳۳ مورخ ۱۴۰۲/۱/۲۸، موضوع رقابت مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی وابسته به وزارت جهاد کشاورزی در زمینه تولید آنتی‌سرم‌های مار و عقرب در دستورکار کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان قرار گرفت. با توجه به اینکه مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی یک مؤسسه دولتی است و به استناد تبصره (۱) ماده (۲) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان، اقدامات این شرکت می‌تواند مشمول این ماده از قانون باشد، درخواست شرکت پادرا سرم البرز در پانزدهمین جلسه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان مورخ ۱۴۰۲/۳/۸ مطرح و مقرر شد کمیته تخصصی رقابت متشکل از نمایندگان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با حضور نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، شرکت

پادرا سرم البرز و مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی در محل دبیرخانه شورا درخواست مذکور را بررسی و نتیجه را برای صدور رأی نهایی به کارگروه دائمی اعلام کند.

کمیته تخصصی رقابت، پس از برگزاری یک جلسه در تاریخ ۱۴۰۲/۳/۲۲ (با حضور طرفین درخواست) در خصوص این درخواست تصمیم‌گیری کرد. تصمیم کمیته تخصصی رقابت در نوزدهمین جلسه کارگروه دائمی شورا مورخ ۱۴۰۲/۵/۱۶ مطرح و با توجه به احراز رقابت بخش دولتی، متن ذیل به تصویب کارگروه رسید و به وزارت جهاد کشاورزی و سازمان غذا و دارو (به‌عنوان تنها مرجع رسمی خرید پادزهر مار و عقرب در کشور) ابلاغ شد:

الف- به استناد بند «الف» ماده (۲) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، رقابت مؤسسه تحقیقات و سرم‌سازی رازی وابسته به وزارت جهاد کشاورزی با شرکت دانش‌بنیان پادرا سرم البرز در زمینه تولید آنتی‌سرم‌های مار و عقرب احراز شد.

ب- با توجه به عدم ارائه شواهد و مستندات کافی و قابل اتکاء از طرف شرکت پادرا سرم البرز، انجام رفتارهای ضدرقابتی جهت تصاحب بازار بخش خصوصی توسط مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی، موضوع بند «د» ماده (۲) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان احراز نشد.

ج- با توجه به اهمیت و حساسیت موضوع تولید و تأمین آنتی‌سرم‌های مار و عقرب برای سلامت عمومی جامعه، وجود حداقل دو تأمین‌کننده در این بازار ضرورت دارد، بنابراین درخواست شرکت پادرا سرم البرز در خصوص خروج کامل مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی به استناد بند «ج» ماده (۳) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان مورد پذیرش قرار نگرفت.

د- بر اساس بند «ب» این مصوبه و به استناد ماده (۵) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، فعالیت بخش دولتی در بازار آنتی‌سرم‌های مار و عقرب محدود می‌شود. بر این اساس، سازمان غذا و دارو موظف است در صورت رعایت کامل ضوابط مرتبط با کیفیت و تأمین پایدار محصول و دیگر ضوابط مربوطه از سوی شرکت پادرا سرم البرز، حداقل دوسوم از بازار را در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان خصوصی و حداکثر یک سوم بازار را در اختیار مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی قرار دهد. در صورت هرگونه عدول بخش خصوصی از شرایط مذکور به تشخیص سازمان غذا و دارو، این سازمان می‌تواند بر اساس ضوابط و اختیارات قانونی خود جهت تأمین نیاز بازار اقدام کند.

پس از تصویب کارگروه دائمی شورا، دبیرخانه شورا این مصوبه را طی نامه شماره ۱۱/۱۰۹۱۷۹ مورخ ۱۴۰۲/۷/۵ به وزارت جهاد کشاورزی و طی نامه شماره ۱۱/۱۰۹۱۸۰ مورخ ۱۴۰۲/۷/۵ به سازمان غذا و دارو ابلاغ کرد.

نهایتاً شرکت پادرا سرم البرز طی نامه شماره ۰۲/۱۲/۶۸۸ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ ضمن قدردانی از کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان اعلام کرد که مصوبه کارگروه در خصوص تقسیم بازار پادزهر مار و عقرب به صورت دوسوم به یکسوم به نفع شرکت‌های دانش بنیان برای تأمین نیاز کشور در سال ۱۴۰۳ توسط سازمان غذا و دارو رعایت شده است:

جمهوری اسلامی ایران
شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان

موظف است در صورت رعایت ضوابط مرتبط با کیفیت و تأمین پایدار محصول و دیگر ضوابط مربوطه از سوی شرکت پادرا سرم البرز، حداقل دوسوم از بازار را در اختیار شرکت‌های دانش بنیان خصوصی و حداکثر یک سوم بازار را در اختیار مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی قرار دهد. در صورت هر گونه عدول بخش خصوصی از شرایط مذکور به تشخیص سازمان غذا و دارو، این سازمان می‌تواند بر اساس ضوابط و اختیارات قانونی خود جهت تأمین نیاز بازار اقدام کند.

روح‌الله دهقانی فیروزآبادی
نائب رئیس شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان

جمهوری اسلامی ایران
شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان

بسمه تعالی
با صلوات بر محمد و آل محمد

«پادرا سرم البرز کارگروه دائمی شورا، شرکت‌های دولتی و شرکت‌های خصوصی تولیدکننده تولیدات دارم فراهم می‌کند.»

یادداشت‌های کمیته تخصصی راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان

به استناد بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان - مصوب ۱۴۰۱ - و ماده (۵) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان موضوع مصوبه شماره ۱۴۰۱/ش ۰۲۰۷ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۳۰ شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان، در خصوص درخواست شماره ۰۲/۱۰/۱۰۳۳ مورخ ۱۴۰۲/۱/۲۸ شرکت پادرا سرم البرز با موضوع بررسی رقابت بخش خصوصی و دولتی، مصوبه کارگروه دائمی شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش بنیان به شرح زیر ابلاغ می‌شود:

الف- به استناد بند «الف» ماده (۲) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان، رقابت مؤسسه تحقیقات و سرم‌سازی رازی وابسته به وزارت جهاد کشاورزی با شرکت دانش بنیان پادرا سرم البرز در زمینه تولید آنتی‌سرم‌های مار و عقرب احراز شد.

ب- با توجه به عدم ارائه شواهد و مستندات کافی و قابل اتکا، از طرف شرکت پادرا سرم البرز، انجام رفتارهای ضدرقابتی جهت تصاحب بازار بخش خصوصی توسط مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی، موضوع بند «د» ماده (۲) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان احراز نشد.

پ- با توجه به اهمیت و حساسیت موضوع تولید و تأمین آنتی‌سرم‌های مار و عقرب برای سلامت عمومی جامعه، وجود حداقل دو تأمین‌کننده در این بازار ضرورت دارد، بنابراین درخواست شرکت پادرا سرم البرز در خصوص خروج کامل مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی به استناد بند «ج» ماده (۳) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان مورد پذیرش قرار نگرفت.

ت- بر اساس بند «پ» این مصوبه و به استناد ماده (۵) دستورالعمل اجرایی بند «پ» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان، فعالیت بخش دولتی در بازار آنتی‌سرم‌های مار و عقرب محدود می‌شود. بر این اساس، سازمان غذا و دارو

شکل ۲۲ - مصوبه کارگروه دائمی شورا در خصوص درخواست شرکت پادرا سرم البرز

من لم ينكر المخلوق لم ينكر الخالق

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۱۲
شماره: ۰۲/۱۲/۸۸
پوسته دارد

جناب آقای دکتر گرامش

سرپرست محترم دبیرخانه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان

موضوع: مصوبه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان
با سلام و احترام،

پیرو نامه شماره ۲۱/۱۸۳۳۷۱ مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۳ شرکت پادرا سرم البرز در خصوص عدم اجرای مصوبه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان در سال ۱۴۰۲ و عطف به نامه شماره ۶۶۵/۹۹۹۲۴ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۸ و ۶۵۵/۹۸۵۲۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۹ سازمان غذا و دارو، به استحضار می رساند با توجه به کاهش تعداد ویال پادزهر عقرب مورد نیاز معاونت بهداشتی نسبت به اعلام نیاز پیشین (موضوع نامه شماره ۶۶۵/۹۹۱۳۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۶ و ۶۶۵/۱۲۳۳۴۷ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸) مصوبه شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان در خصوص محدود نمودن رقابت بخش دولتی و دانش بنیان برای سال ۱۴۰۲ اجرا گردیده و از تعداد ۱۲۰۰۰۰ ویال پادزهر عقرب مورد نیاز ۸۰۰۰۰ عدد و از تعداد ۷۰۰۰۰ عدد پادزهر مار مورد نیاز ۵۴۰۰۰ عدد به این شرکت اختصاص یافته است.

شمن تشکر از زحمات جنابعالی و همکاران محترم جهت پیگیری اجرای مصوبه فوق الذکر مراتب را جهت استحضار به عرض می رساند.

محمدرضا شهیدی
مسئول عامل

دبیرخانه مرکزی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری
۱۴۰۲/۱۲/۱۶
شماره: ۱۹۰۳۱۷

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸ | فکس: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸ | آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۲۳، طبقه ۳ | وبسایت: www.padras.com | Email: info@padras.com

پادزهر عقرب

۱۴۰۳	
۶۷	پادراسرم
۳۳	رازی

پادزهر مار

۱۴۰۳	
۷۷	پادراسرم
۲۳	رازی

شکل ۲۳ - اجرای مصوبه کارگروه دائمی شورا توسط سازمان غذا و دارو

۳-۵-۲ ترک تشریفات مناقصه در تولید بار اول محصولات دانش بنیان

به موجب بند «الف» ماده (۱۰) قانون جهش تولید دانش بنیان، با الحاق بندی به ماده (۲۹) قانون برگزاری مناقصات، حمایت از تولید بار اول محصولات دانش بنیان در کشور که پیش از این به مصوبه ای غیرقابل انتشار متکی بود، به صورت عمومی رسمیت پیدا کرده است. بر این اساس، با تأیید کارگروه تولید بار اول (متشکل از نماینده معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور، نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت و نماینده دستگاه اجرائی متقاضی) که زیر نظر شورای راهبردی فناوری ها و تولیدات دانش بنیان فعالیت می کند، الزام برگزاری مناقصه در مورد محصولات دانش بنیانی که مشابه داخلی ندارند، برداشته می شود.

در این خصوص بر اساس برآوردهای معاونت شرکت های دانش بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، لازم به توضیح است که ابلاغ هر طرح تولید بار اول، به طور میانگین ۳۰ الی ۶۰ درصد کاهش هزینه را برای کشور به همراه دارد. مضاف بر این، هر ۱ دلار ابلاغیه تولید بار اول، به طور متوسط ۸ الی ۱۷ دلار صرفه جویی ارزی را برای کشور به ارمغان می آورد.

از این رو، ۳۵ طرح تولید بار اول ابلاغ شده در سال ۱۴۰۲ به ارزش ۱۲۴ میلیون دلار، منجر به حدود ۱/۲۴ میلیارد دلار کاهش ارزی سالانه برای کشور خواهد شد. علاوه بر این، اجرای این طرح ها، منجر به عدم وابستگی کشور در تامین این اقلام از خارج از کشور شده و دسترسی دستگاه های اجرایی به خدمات پس

از فروش این اقلام تسهیل خواهد شد. همچنین، اجرای طرح های تولید بار اول حداقل ۳۵ محصول/خدمت دانش بنیان جدید به سبد محصولات دانش بنیان کشور اضافه خواهد کرد. این طرح ها توسط ۳۱ شرکت دانش بنیان در مسیر اجرا قرار دارند.

جدول ۲۳ - عملکرد کارگروه تولید بار اول در سال ۱۴۰۲

وزارتخانه	تعداد ابلاغیه	ارزش ابلاغیه ها (دلار)
نفت	۲۵	۹۲,۰۰۰,۰۰۰
نیرو	۶	۷,۶۸۰,۰۰۰
ارتباطات و فناوری اطلاعات	۲	۱۲,۴۰۴,۰۰۰
تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۲	۱۱,۵۷۱,۰۰۰

۳-۵-۳ توسعه انرژی های تجدیدپذیر

بر اساس ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش بنیان و در راستای توسعه صنایع دانش بنیان مرتبط با انرژی - های تجدیدپذیر و توسعه بازار برای این صنایع و تولید برق پاک در محل مصرف، صنایع با قدرت مصرف بیشتر از یک مگاوات موظف شده اند معادل ۱ درصد از برق مورد نیاز سالانه خود را از طریق احداث نیروگاه های تجدیدپذیر تأمین کنند و این میزان را در پایان سال پنجم حداقل به پنج درصد (۵٪) برسانند. همچنین وزارت نیرو موظف شده است که در صورت عدم اقدام از سمت صنایع، درصد ذکر شده از برق مصرفی آن ها را با تعرفه برق تجدیدپذیر محاسبه و اخذ کند.

در این خصوص لازم به ذکر است که طبق متن قانون، درآمدهای حاصل از این ماده به سه بخش تقسیم می شود؛ به این صورت که به میزان ۵۰ درصد با رعایت اصل پنجاه و سوم (۵۳) قانون اساسی مستقیماً صرف خرید تضمینی برق تجدیدپذیر می شود، به میزان ۲۵ درصد پس از واریز به حساب خزانه داری کل کشور به حساب معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور واریز می شود تا صرف حمایت از آزمایشگاه ها، شرکت های دانش - بنیان و شتاب دهنده ها و سایر موارد مرتبط با توسعه برق شود و مابقی از طریق خزانه داری کل کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صرف پرداخت تسهیلات کم بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاه های تجدیدپذیر کوچک مقیاس می شود. با این حال، ذکر این نکته ضروری است که متأسفانه وزارت نیرو علاوه بر عدم تفکیک جریمه مذکور در قبض برق صنایع، آمار و اطلاعات مربوط به درآمدهای این بند را شفاف نکرده و به همین دلیل طی ۲ سال اخیر سهم تصریح شده در قانون به معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری تخصیص نیافته است.

بر این اساس، با توجه به عدم پاسخگویی وزارت نیرو به نامه درخواست گزارش عملکرد توسط دبیرخانه شورا، به استناد گزارش ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان انرژی‌معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری، اهم اقدامات صورت گرفته در راستای اجرای این ماده به شرح زیر ارائه می‌شود:

- با عنایت به ماده (۶) آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، تاکنون ۱۳ جلسه از کارگروه موضوع ماده (۷) آیین‌نامه مذکور با رویکردی تعاملی و با مشارکت فعال بخش‌های دولتی مرتبط و نمایندگان بخش خصوصی، توسط ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان انرژی برگزار شده است.
- شیوه‌نامه اجرایی کارگروه فوق طی جلسات متعدد تدوین و به همه‌ی اعضای کارگروه ابلاغ شده است.
- با عنایت به بند (۳) ماده (۵) آیین‌نامه اجرایی، رویه اعطای تسهیلات کم‌بهره به بخش خصوصی جهت احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کوچک مقیاس با همکاری ساتبا و صندوق نوآوری و شکوفایی تدوین و پس از بررسی و تصویب در کارگروه به اعضای کارگروه ابلاغ شده است (پیوست ۲).
- **اخذ جریمه از صنایع پرمصرف:** با توجه به نقش شرکت مادر تخصصی توانیر در اعمال تعرفه‌های موضوع این ماده در قبوض صنایع مشمول، طی جلسات متعدد از نمایندگان این شرکت دعوت بعمل آمد. با توجه به آخرین اطلاعات ارائه شده توسط این شرکت، خوشبختانه در حال حاضر تعرفه فوق تقریباً در قبوض تمامی مشترکین مشمول اعم از شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای سراسر کشور اعمال شده است.
- **برگزاری رویدادهای ترویجی:** در راستای اطلاع‌رسانی و تشویق صنایع به احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر، در سال ۱۴۰۲ مجموعه رویدادهایی با حمایت این ستاد و همکاری بخش خصوصی برگزار گردید. همچنین برنامه‌ریزی‌های لازم در خصوص زمان‌بندی برگزاری این رویدادها در سال ۱۴۰۳ در نقاط مختلف کشور نیز انجام شده است.

به طور کلی، با توجه به موارد فوق‌الذکر، تمامی زیرساخت‌های لازم جهت حسن اجرای ماده (۱۶) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در صنایع کشور آماده شده است. به عنوان قدم بعدی ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان انرژی در نظر دارد پس از وصول منابع مربوطه، با مشارکت سازمان‌های دولتی ذی‌ربط و با استفاده از توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی، در مسیر برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری

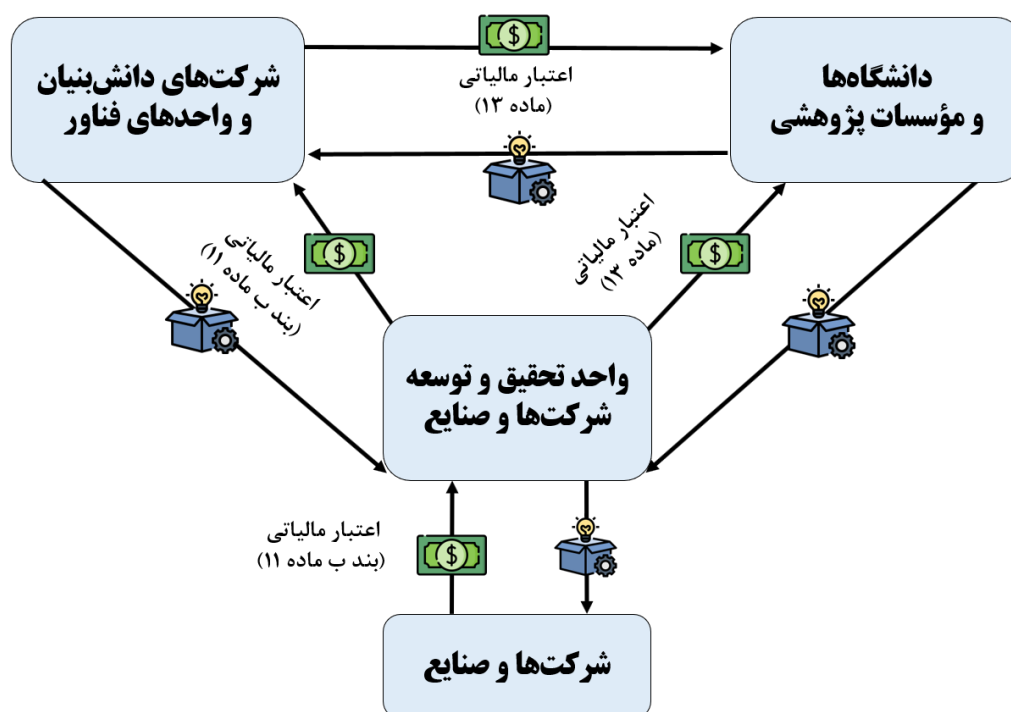

جهت شناسایی حلقه‌های مفقوده در زنجیره ارزش تولیدات تجدیدپذیر (از جمله اینورترهای توان بالا، زنجیره سیلیکون و پلی سیلیکون و ...) و سپس تخصیص بهینه منابع حاصله گام بردارد.

با این حال، اخیراً وزیر محترم نیرو از دولت درخواست کرده است که با هدف تخصیص کامل منابع ماده (۱۶) قانون به این وزارتخانه و هزینه‌کرد آن با دستور وزیر، پیشنهاد اصلاح این ماده را به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد که این موضوع بر خلاف روح قانون و دستور ریاست محترم جمهوری مبنی بر عدم تضعیف و تغییر قانون است.

۳-۶ تحریک نوآوری در صنعت

از جمله شاخص‌های فناورانه ذکر شده در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ کشور، دستیابی به شدت تحقیق و توسعه ۴ درصدی بوده است، اما این رقم تا کنون حتی به ۱ درصد نیز نرسیده است. از طرف دیگر بخش عمده هزینه‌کرد تحقیق و توسعه کشور در حال حاضر از طریق بخش دولتی تأمین می‌شود و سهم بخش کسب و کار که در کشورهای توسعه‌یافته پیش‌تاز هزینه‌کرد تحقیق و توسعه محسوب می‌شود، در کشور ما بسیار پایین است.

شکل ۲۴ - سازوکار برخورداری از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

لذا یکی از مهم‌ترین اهداف قانون جهش تولید دانش‌بنیان، ترغیب شرکت‌ها و صنایع بزرگ و غیردانش‌بنیان کشور به ارتقای فعالیت‌های فناورانه و افزایش هزینه‌کرد بخش کسب‌وکار در حوزه تحقیق و توسعه بوده است. بر این اساس، بند «ب» ماده (۱۱) و ماده (۱۳) قانون در راستای تحقق این هدف، ابزار اعتبار مالیاتی را اهرمی برای ارتقای هزینه‌کرد تحقیق و توسعه در کشور قرار داده‌اند که علاوه بر شرکت‌های دانش‌بنیان می‌تواند در میان شرکت‌ها و صنایع بزرگ کشور نیز ایجاد انگیزه کند. سازوکار استفاده از این ابزار در شکل فوق به طور خلاصه بیان شده است.

۳-۶-۱ اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه

بر اساس بند «ب» ماده (۱۱) قانون جهش تولید دانش‌بنیان و با هدف افزایش شدت تحقیق و توسعه کشور (نسبت هزینه‌کرد تحقیق و توسعه به تولید ناخالص داخلی)، معادل هزینه انجام شده برای فعالیت‌های تحقیق و توسعه کلیه شرکت‌های کشور اعم از دانش‌بنیان و غیردانش‌بنیان، به‌عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی اعطاء می‌شود و معادل آن از مالیات قطعی‌شده سال انجام هزینه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. پس از تصویب آیین‌نامه اجرایی این بند در هیئت وزیران (تصویب‌نامه شماره ۱۱۷۲۰۵/ت/۶۰۰۲۳ هـ مورخ ۱۴۰۱/۷/۴ هیئت وزیران) و تصویب دستورالعمل اجرایی آن در دومین جلسه کارگروه شورای راهبری فناوری‌ها و تولید دانش‌بنیان (مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۰)، فرایند اجرای این حمایت توسط معاونت توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور آغاز شد؛ این فرایند به صورت خلاصه در شکل زیر تشریح شده است:

شکل ۲۵ - فرایند ارزیابی طرح‌های تحقیق و توسعه جهت اعطای اعتبار مالیاتی

بر این اساس، فرایند اجرای برنامه حمایتی اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه با اقدامات ذیل در بهمن ماه ۱۴۰۱ آغاز شد:

- ارسال پرسشنامه پروژه تحقیق و توسعه پیشنهادی شرکت‌ها در قالب اعلامی در سامانه اعتبار ۱۴ (etebar14.ir)
- تایید نظام‌مند بودن پروژه: بررسی ابعاد فنی و اجرایی پروژه پیشنهادی و رد پروژه در صورت وجود ابهامات فنی
- تایید فناورانه و نوآورانه بودن پروژه: تدقیق عنوان و خروجی پروژه، برنامه زمان‌بندی و سقف و سرفصل‌های هزینه کرد

در این راستا، طی سال ۱۴۰۲ طی ۳ فراخوان، ۳۶۲۳ پروژه تحقیق و توسعه از طرف ۸۶۲ شرکت مختلف به دبیرخانه تخصصی اعتبار مالیاتی واصل شد که هزینه برآورد شده آن‌ها حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان بود. پس از بررسی‌های انجام‌شده در پایان سال ۱۴۰۲، در مجموع ۱۵۲۳ تأییدیه برای ۵۲۷ شرکت (۳۹۳ شرکت دانش‌بنیان و ۱۳۴ شرکت غیردانش‌بنیان) توسط معاونت توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان صادر شده و سقف هزینه‌کرد در سرفصل‌های مصوب ۴/۲ هزار میلیارد تومان اعلام شده است.

۳-۶-۲ اعتبار مالیاتی قراردادهای تحقیق و توسعه صنعت و دانشگاه

به موجب ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان، با هدف توسعه ارتباط دانشگاه با صنعت، صنایع و واحدهای تولیدی دارای واحد تحقیق و توسعه که با یکی از واحدهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی مرتبط، با اولویت استان محل استقرار آن صنعت یا واحد تولیدی، تفاهمنامه همکاری منعقد کنند، قراردادهای تحقیق و توسعه مربوط با این تفاهمنامه‌ها، مشمول مزایای طرح شده در بند «ب» ماده (۱۱) این قانون نیز می‌شوند.

در این خصوص، در پاییز ۱۴۰۲ دستورالعملی برای اجرایی‌سازی این ماده با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری تدوین و در هفته پژوهش (آذرماه ۱۴۰۲) با حضور جناب آقای دکتر زلفی‌گل و جناب آقای دکتر دهقانی فیروزآبادی از آن رونمایی شد. نهایتاً این دستورالعمل در سومین جلسه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان (مورخ ۵ دی ۱۴۰۲) به تصویب رسید.

شکل ۲۶ - فرایند تدوین و تصویب دستورالعمل ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان

شکل ۲۷ - مراسم رونمایی از دستورالعمل ماده (۱۳) قانون جهش تولید دانش‌بنیان (آذر ۱۴۰۳)

در این راستا، طی سال ۱۴۰۲ از مجموع ۱۵۲۳ تأییدیه صادرشده برای پروژه‌های تحقیق و توسعه، **۳۰ مورد** به قرارداد صنعت و دانشگاه مربوط هستند.

۳-۷ توسعه زیست بوم استانی

۳-۷-۱ اقدامات وزارت کشور و استانداری‌ها

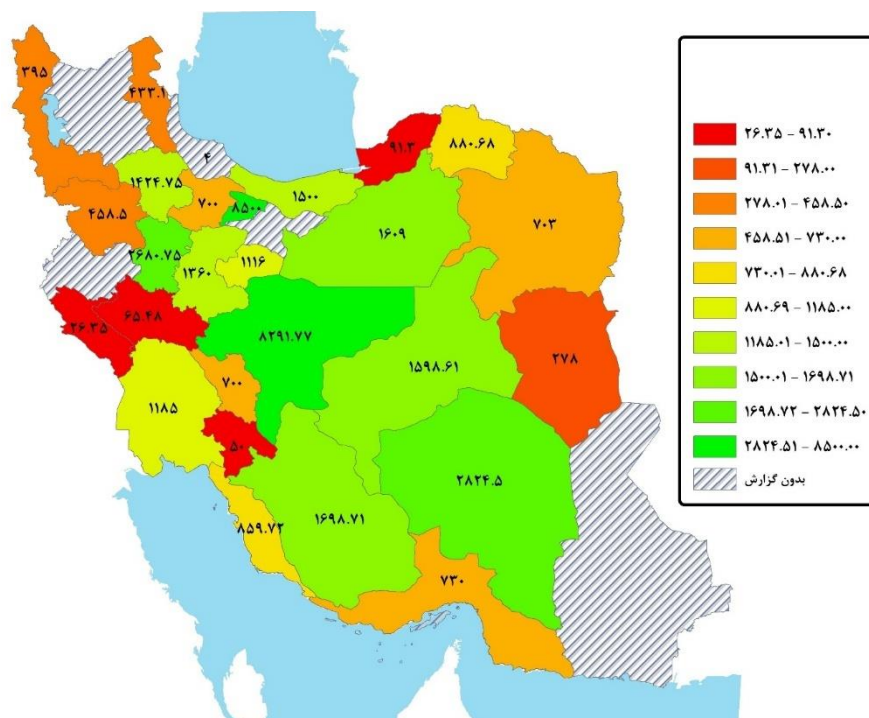
در خصوص بند «الف» ماده (۱۲) قانون جهش تولید دانش بنیان، موضوع تخصیص منابع استانی و اختیارات استانداری‌ها با اولویت تقویت فعالیت‌های نوآورانه و شناسایی و حل مسائل بومی و با استفاده از شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان، واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مراکز نوآوری دانشگاهی، کسب و کارهای نوآورانه و خلاق در استان اقدامات ذیل انجام شده است:

- طی دو سال گذشته، وزارت کشور وفق ابلاغیه شماره ۴۸۴۸ مورخ ۱۴۰۱/۱/۱۶ وزیر محترم کشور و آئین‌نامه تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین وزارت کشور (تصویب‌نامه شماره ۵۹۸۸۵/ت/۱۱۷۲۳۰ هیئت وزیران)، اقدام به تدوین شاخص‌های ارزیابی عملکرد استان‌ها کرده است که گزارشات واصله از استان‌ها مبنای تنظیم گزارشات ارزیابی عملکرد به حساب می‌آید.
- گزارش ارزیابی عملکرد استان‌ها در راستای توسعه اقتصاد دانش بنیان مروری بر دستاوردها و پیشرفت‌های حاصل شده در ترویج و توسعه اقتصاد دانش بنیان در هر یک از استان‌ها را ارائه می‌دهد. این گزارش ابتکارات و پروژه‌های اجرا شده توسط ستاد اقتصاد دانش بنیان استان را برای حمایت از دوره گذار فعلی به اقتصاد دانش بنیان در آن استان را برجسته می‌کند و تأثیر این تلاش‌ها را بر بخش‌های مختلف از جمله فناوری، آموزش و صنعت نشان می‌دهد و شاخص‌های کلیدی عملکرد را برای ارزیابی اثربخشی فعالیت‌های بازیگران اقتصاد دانش بنیان ارائه می‌دهد. برخی نتایج حاصله در توسعه اقتصاد دانش بنیان:

- شکل‌گیری حرکتی گسترده، نظام‌مند و در چارچوبی مشخص با قابلیت جمع و تحلیل در حوزه دانش بنیان در استان‌های کشور که از درجه آزادی لازم برای بروز ابتکارات و لحاظ اقتضائات محلی هم برخوردار است.
- ارتقاء سطح سیاسی و اجرایی رسیدگی و توجه به این حوزه در حد استانداران و معاونین محترم و رؤسای دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری، بنیادهای نخبگان استانی و دستگاه‌های اجرایی.

- حضور یک رکن علم و فناوری (رؤسای پارک‌های علم و فناوری) در شورای برنامه‌ریزی استان‌ها و تقویت نگاه عالمنه و فناورانه به موضوعات استان‌ها و افزایش سهم دانش‌بنیان‌ها در حل مسائل و نیز آشنایی ایشان با مسائل اولویت‌دار و نیز واقعیت‌های اجرایی و نیز سپردن مسئولیت دبیری ستادهای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان استانی به رؤسای پارک‌های علم و فناوری در اکثر استان‌ها (بند «ب» ماده (۱۲) قانون جهش تولید دانش‌بنیان).
- رسیدگی دقیق‌تر و حل و فصل مشکلات و رفع موانع فراروی فعالیت شرکت‌ها
- توسعه کمی و کیفی زیرساخت‌های در اختیار دانش‌بنیان‌ها
- اقبال دستگاه‌ها به شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در قالب اقدامات تسهیل‌گری اعم از صدور مجوزها، اعطای فضای مناسب و خریدهای دولتی کالا و خدمات از این شرکت‌ها
- تمرکز توان علمی استان بر چالش‌های کلیدی و موارد منتخب و ابلاغی و همچنین ماموریت‌گرا کردن پارک‌های علم و فناوری در راستای جهت‌دهی بخش خصوصی اقتصاد دانش‌بنیان استان.

شکل ۲۸ - توزیع استانی تسهیلات دولتی شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۲

۳-۷-۲ برنامه برش استانی اقتصاد دانش بنیان

معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، پیگیری تکالیف مطرح در ماده (۱۲) قانون جهش تولید دانش بنیان را در قالب «برنامه برش استانی اقتصاد دانش بنیان» با هدف توسعه عدالت منطقه‌ای در رشد متوازن اقتصاد و اشتغال دانش بنیان در مناطق مختلف کشور و حل مسائل منطقه‌ای و ملی در دستور کار خود قرار داده است که متمرکز بر فعال سازی ظرفیت استانداری‌ها در توسعه زیست بوم دانش بنیان استان‌ها می‌باشد.

در گام نخست اجرایی شدن این برنامه، طی تعاملات انجام شده بین معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری با استانداری‌های یزد، کرمان، آذربایجان شرقی، مرکزی و زنجان، توافقنامه همکاری مشترک این معاونت و استانداری‌های مذکور در تاریخ ۳۰ مرداد ۱۴۰۲ با حضور جناب آقای دکتر احمد وحیدی، وزیر محترم کشور به امضا رسید.

شکل ۲۹ - سیاست‌های اجرایی برنامه برش استانی اقتصاد دانش بنیان در هر یک از استان‌های مخاطب برنامه

ابعاد اصلی برنامه برش استانی اقتصاد دانش بنیان شامل اهداف و شاخص‌ها، سیاست‌ها، تعهدات، طرح‌های فناورانه پیشران و طرح‌های توسعه زیست بوم نوآوری به شرح ذیل است:

۱) اهداف و شاخص‌ها:

- اهداف اصلی این برنامه شامل مواردی چون توسعه بازار کالا و خدمات دانش بنیان، تکمیل زنجیره ارزش صنایع اولویت دار استان به منظور تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر، رشد کمی و

کیفی شرکت‌ها و فعالیت‌های دانش‌بنیان، اشتغال‌زایی برای نیروی انسانی نخبه و تحصیل کرده و ایجاد و توسعه زیرساخت‌های موردنیاز زیست‌بوم نوآوری و فناوری استان است. همچنین برای تحقق اهداف ذکر شده، شاخص‌هایی از جمله میزان رشد شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری، میزان رشد محصولات دانش‌بنیان، میزان رشد اشتغال و فروش دانش‌بنیان در استان در طول اجرای برنامه پایش می‌شوند. علاوه بر این شاخص‌های دیگری همچون میزان جذب اعتبار مالیاتی (موضوع ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان) و میزان جذب سرمایه بخش خصوصی و دولتی استان در حوزه دانش‌بنیان مدنظر طرفین همکاری قرار دارد.

۲) سیاست‌ها:

- یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های برنامه برش استانی اقتصاد دانش‌بنیان، شناسایی مهم‌ترین ظرفیت‌ها و مزیت‌های هر استان با هدف متمرکز ساختن حمایت‌ها بر بخش‌های اقتصادی مستعد ارتقای ارزش افزوده هر استان و حل مسائل اصلی آن است. بر این اساس، طبق مطالعات انجام‌شده سیاست‌های اصلی در نظر گرفته شده در هریک از استان‌های مزبور متفاوت و به شرح ذیل است:
 - آذربایجان شرقی: توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان استان در صنعت ماشین‌سازی، صنعت برق و صنایع غذایی و همچنین اولویت‌دهی به زنجیره‌های ارزش صنایع فعال در حوزه‌های کشاورزی و دامداری، چرم و صنایع وابسته؛
 - زنجان: توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان استان با محوریت صنعت برق، صنایع معدنی و نساجی؛ اولویت‌دهی به زنجیره‌های ارزش صنایع غذایی، معدنی (سنگ آهن، سرب و روی، سنگ‌های تزئینی) در برنامه‌های استان و همچنین توجه به حل چالش‌های زیست محیطی استان به ویژه در صنایع فعال در حوزه سرب و روی.
 - یزد: توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان استان با محوریت صنایع معدنی، کاشی و سرامیک، پزشکی و سلامت؛ اولویت‌دهی به زنجیره‌های ارزش حوزه صنعت نساجی و پوشاک، گردشگری، صنایع معدنی، انرژی‌های تجدیدپذیر در برنامه‌های استان؛ توجه به حل نیازهای اساسی استان نظیر مدیریت آب، انرژی، محیط زیست، بهره‌وری بخش کشاورزی؛
 - کرمان: تأمین سریع امکانات و سرمایه مورد نیاز پارک علم و فناوری و همچنین صندوق پژوهش و فناوری استان با استفاده از حمایت شرکت‌های بزرگ؛ توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان استان با محوریت صنایع معدنی و همچنین اولویت‌دهی به زنجیره‌های ارزش صنایع معدنی و کشاورزی و مدیریت آب و انرژی در برنامه‌های استان.

مرکزی: توسعه شرکت‌های دانش بنیان استان با محوریت حوزه‌های ماشین‌آلات صنعتی و معدنی، قطعه‌سازی، مواد سلولوزی؛ اولویت‌دهی به زنجیره‌های ارزش صنایع آلومینیوم، پتروشیمی و کشاورزی در برنامه‌های استان و همچنین توجه به حل چالش‌های زیست‌محیطی ناشی از فعالیت صنایع در استان.

(۳) تعهدات:

۳-۱- تعهدات اجرایی:

- استاندار به‌عنوان رئیس شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان که به موجب بند «الف» ماده (۱۲) قانون جهش تولید دانش بنیان وظیفه تخصیص منابع و اختیارات استان را با اولویت تقویت فعالیت‌های نوآورانه و شناسایی و حل مسائل بومی با استفاده از ظرفیت شرکت‌ها دانش بنیان برعهده دارند، نقشی اساسی در پیشبرد توافق‌نامه‌های مذکور ایفا کرده و در این مسیر وظایفی چون اولویت‌دهی اختصاص منابع استانی، جلب مشارکت بنگاه‌های بزرگ استان، تسهیل فرایندهای اداری برای شرکت‌های دانش بنیان، شناسایی زنجیره‌های ارزش بومی و اولویت‌دار، جمع‌آوری تقاضای دولتی از طریق خرید محصولات دانش بنیان و ... را پیش خواهد برد. به موازات اقدامات استانداری، معاونت علمی نیز متعهد به شناسایی و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان، اولویت‌دهی و تسهیلگری در استفاده از ابزارهای قانونی موجود در معاونت به ویژه ابزارهای قانون جهش تولید دانش بنیان در استان، حمایت از توسعه فرهنگ اقتصاد دانش بنیان و توانمندسازی فعالان علمی، فناوری و صنعتی استان و همچنین حمایت از شکل‌گیری و رشد کسب‌وکارهای نوپای دانش بنیان و فنوار جدید با مشارکت ارکان زیست‌بوم (شتاب‌دهنده، مرکز رشد، کارخانه نوآوری و...) است.

۳-۲- تعهدات مالی:

- در راستای اجرای برنامه برش استانی، اهرم‌کردن منابع معاونت علمی، استانداری و بخش خصوصی به منظور جهش اقتصاد دانش بنیان استان هدف قرار داده شده است که سه مسیر اصلی هدفمندسازی منابع معاونت علمی، جهت‌دهی و تخصیص منابع استانی به فعالیت‌های دانش بنیان و جذب منابع بنگاه‌های بزرگ را دنبال می‌کند.

(۴) طرح‌های فناورانه پیشران:

- طرح‌های فناورانه پیشران شامل طرح‌هایی است که با توجه به ظرفیت‌های بومی موجود در هر استان ضمن توسعه بازار محصولات و خدمات شرکت‌های دانش بنیان و فنوار، بر رفع نیازهای

اصلی استان متمرکز خواهند بود که متناسب با اولویت‌های استان‌ها با همکاری متقابل استانداری‌ها و معاونت علمی و فناوری شناسایی و به عنوان ورودی اولیه تعریف طرح‌های فناورانه در توافق‌نامه‌ها در نظر گرفته شده‌اند.

۵) طرح‌های توسعه زیست‌بوم نوآوری:

- طرح‌های توسعه زیست‌بوم نوآوری شامل طرح‌هایی است که با توجه به نیازهای هر استان، رفع کمبودهای موجود در زیرساخت‌های فناورانه به ویژه در پارک‌های علم و فناوری استان و تقویت و توسعه نهادهای تخصصی تأمین مالی حوزه فناوری و نوآوری از جمله صندوق‌های پژوهش و فناوری و CVCها را دنبال می‌کند؛ علاوه بر این برگزاری رویداد، کارگاه‌های آموزشی، بوت کمپ و... با هدف توانمندسازی نیروی انسانی تحصیل کرده استان و تقویت کسب‌وکارهای نوپا از جمله دیگر طرح‌های توسعه زیست‌بوم نوآوری به شمار می‌روند.

شکل ۳۰ - دسته‌بندی طرح‌های اجرایی در برنامه برش استانی اقتصاد دانش‌بنیان

همچنین به منظور اجرایی‌سازی ابعاد توافق‌نامه، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان طرفین مسئولیت راهبری برنامه‌ها را بر عهده دارند.

لازم به ذکر است که به منظور توانمندسازی و آشنایی دستگاه‌های اجرایی استان‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان و سایر بنگاه‌های اقتصادی با ظرفیت‌های موجود در معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری به ویژه در حوزه قانون جهش تولید دانش‌بنیان، دوره‌های توانمندسازی متعددی در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان‌ها، پارک‌های علم و فناوری و استانداری‌ها برگزار شده است تا زمینه پیشبرد برنامه برش استانی اقتصاد دانش‌بنیان بیش از پیش فراهم شود.

۸-۳ برگزاری جلسات و دوره‌های ترویجی و آموزشی

۸-۳-۱ نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش بنیان

اولین رویداد نظارتی قانون جهش تولید دانش بنیان، با همکاری فراکسیون اقتصاد دانش بنیان مجلس شورای اسلامی، مرکز نوآوری قوه مقننه و دفاتر تخصصی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، روز بیستم شهریورماه ۱۴۰۲ در مجلس شورای اسلامی برگزار شد. در این رویداد بیش از ۴۵۰ نفر از فعالان زیست‌بوم نوآوری (شرکت‌های دانش بنیان، صندوق‌های پژوهش و فناوری، پارک‌های علم و فناوری و...)، ریاست مجلس شورای اسلامی، جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور، جمعی از وزرا، معاونین وزرا و مسئولین و مدیران نهادهای مربوطه به بهانه سالگرد ابلاغ قانون جهش تولید دانش بنیان گرد هم آمدند تا وضعیت اجرای قانون را بررسی و برای رفع موانع اجرا چاره‌اندیشی کنند.

جدول ۲۴ - ترکیب شرکت کنندگان در نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش بنیان

مجموع افراد شرکت کننده	۴۸۹ نفر
صندوق‌های پژوهش و فناوری	۳۷ نفر
پارک‌های علم و فناوری	۳۸ نفر
شرکت‌های دانش بنیان	۲۲۸ نفر
معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری	۸۶ نفر
صندوق نوآوری و شکوفایی	۲۰ نفر
دانشجویان و پژوهشگران	۸۰ نفر

در رویداد نظاره جهش تولید دانش بنیان که در یک روز و در سه بخش افتتاحیه، پنل‌های تخصصی و اختتامیه برگزار شد، قانون‌گذار، مجریان، ذی‌نفعان و مخاطبان قانون در کنار هم و با بررسی‌های تخصصی، نوع متفاوتی از نظارت همدلانه بر اجرای قانون را رقم زدند. در افتتاحیه رویداد افراد ذیل به عنوان سخنران حضور داشتند:

- جناب آقای دکتر بابک نگاهداری، رئیس محترم مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ضمن خوشامدگویی به میهمانان رویداد و بیان اهمیت‌های توسعه زیست‌بوم دانش بنیان برای کشور، بر ضرورت ارزیابی قانون جهش تولید دانش بنیان بر اساس خروجی‌ها و دستاوردهای آن تأکید کردند و رویداد نظاره جهش تولید دانش بنیان را یکی از گام‌های عملی مجلس شورای اسلامی در این راستا دانستند.

- جناب آقای دکتر دهنوی، رئیس محترم فراکسیون اقتصاد دانش بنیان مجلس شورای اسلامی، پس از بیان سابقه‌ای از مراحل تدوین و تصویب قانون جهش تولید دانش بنیان، از تلاش‌های دستگاه‌های اجرایی برای پیشبرد اجرایی‌سازی قانون در سال نخست تجلیل کردند. با این حال، ایشان کم‌کاری‌های دستگاه‌هایی چون بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار را مایه تضعیف قانون و دلسردی بازیگران زیست‌بوم فناوری و نوآوری کشور از اجرای آن دانستند.

شکل ۳۱ - سخنرانان افتتاحیه نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش بنیان

- جناب آقای دکتر دهقانی فیروزآبادی، معاون محترم علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس‌جمهور گزارشی از سال نخست اجرای قانون جهش تولید دانش بنیان شامل تصویب آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی ارائه کردند و به توصیف چشم‌انداز فعالیت‌های این معاونت در یک دهه آینده در راستای دانش بنیان شدن اقتصاد ملی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های این قانون پرداختند.
- جناب آقای دکتر قالیباف، رئیس محترم مجلس شورای اسلامی ضمن تأکید بر لزوم نظارت پیوسته مجلس بر اجرای کامل و دقیق قانون جهش تولید دانش بنیان و توجه به تقویت قانون در برنامه هفتم توسعه، از فعالان زیست‌بوم دانش بنیان درخواست کردند که برای کمک به حل چالش‌های کشور در حوزه‌های آب، سلامت و انرژی پیش قدم شوند.

پس از انجام سخنرانی های افتتاحیه، رویداد در قالب سه پنل تخصصی زیر ادامه پیدا کرد:

۱- پنل نقش بورس و سرمایه گذاری در توسعه اقتصاد دانش بنیان

جدول ۲۵ - اعضای پنل نقش بورس و سرمایه گذاری در توسعه اقتصاد دانش بنیان

نام	سمت
مجتبی توانگر	رئیس کمیته دانش بنیان و اقتصاد دیجیتال مجلس شورای اسلامی
روح الله ابوجعفری	مشاور وزیر امور اقتصادی و دارایی
محمدصادق خیاطیان	رئیس هیئت عامل صندوق نوآوری و شکوفایی
مجید عشقی	رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار
مهدی رعنائی	معاون حقوقی و فنی مالیاتی سازمان امور مالیاتی
فرشاد محمدپور	معاون نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
مهدی الیاسی	معاون سیاست گذاری و توسعه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری

در این پنل، ابتدا ظرفیت های پیش بینی شده در قانون جهش تولید دانش بنیان برای حمایت های مالی و مالیاتی از توسعه سرمایه گذاری در حوزه دانش بنیان معرفی شد و سپس کم کاری های صورت گرفته و همچنین اختلاف نظرهای پیش آمده بین دستگاه های مجری، توسط نماینده محترم مجلس بیان شد. در ادامه، چند نفر از طرف زیست بوم دانش بنیان به بیان نظرات و تجارب خود در مراجعه به دستگاه های مربوطه و بانک های عامل پرداختند. اعضای پنل تک تک ایرادات را بحث کرده و قول دادند این موانع را برطرف کنند. برخی از این موارد عبارتند از:

- تلاش برای تضعیف اعتبار مالیاتی شرکت های دانش بنیان در لایحه اصلاح قانون مالیات های مستقیم؛
- کاهش تخفیفات مالیاتی و گمرکی شرکت های دانش بنیان در لایحه برنامه هفتم توسعه؛
- عدم همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمینه سرمایه گذاری مشترک بانک ها و صندوق نوآوری و شکوفایی؛
- عدم پذیرش نقش مدیر و رکن ضامن برای صندوق های پژوهش و فناوری توسط سازمان بورس و اوراق بهادار؛
- عدم پذیرش دارایی های نامشهود توسط بانک ها و دستگاه ها.

۲- پنل جهش تولید انرژی تجدیدپذیر

در این پنل، ابتدا وضعیت تولید انرژی های تجدیدپذیر در کشور، توسط کارشناس مرکز پژوهش ها بیان شد و میزان تحقق اهداف ماده ۱۶ قانون جهش تولید دانش بنیان، بیست درصد برآورد شد. سپس مسائل و

موانع پیش‌روی اجرای قانون و توسعه انرژی تجدیدپذیر توسط نمایندگان مجلس و دیگر اعضای پنل بررسی و تحلیل شد و در ادامه، پس از صحبت چند نفر از فعالان زیست‌بوم دانش‌بنیان، معاون وزیر نیرو به جای رئیس سازمان ساتبا که در این رویداد حضور نداشت، به معرفی برنامه‌های وزارت نیرو در راستای اجرای قانون جهش تولید دانش‌بنیان و سایر قوانین مرتبط پرداخت. برخی از این موارد عبارتند از:

- عدم تحقق درآمدهای پیش‌بینی شده در قانون جهش تولید دانش‌بنیان؛
- عدم تحقق منابع صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی؛
- عدم الزام آیین‌نامه‌های اجرایی به توسعه درونزای فناوری‌های مرتبط؛
- عدم الزام شرکت‌های بزرگ به سرمایه‌گذاری در تولید انرژی‌های تجدیدپذیر؛
- عدم جذابیت تولید انرژی‌های نو به دلایل قیمتی و همچنین مشکلات شبکه توزیع انرژی؛
- عدم تصویب آیین‌نامه سرمایه‌گذاری خارجی در تولید انرژی‌های تجدیدپذیر.

جدول ۲۶ - اعضای پنل جهش تولید انرژی تجدیدپذیر

نام	سمت
هادی بیگی‌نژاد	عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی
مالک شریعتی نیاسر	عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی
همایون حائری	معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی
اکبر زمانیان	دبیر ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در حوزه انرژی
مرتضی نیکخواه‌نسب	مدیر گروه انرژی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
سیدمسلم موسوی درچه	مدیرعامل انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران
مجید عمیدپور	رئیس پژوهشگاه نیرو
محمود کریمی	نماینده انجمن سازندگان و تامین کنندگان کالا (ساتکا)

۳- پنل نقش‌آفرینی شرکت‌های بزرگ در توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان

در این پنل، ابتدا نمایندگان مجلس به بیان مسائل مرتبط با اجرای قانون پرداختند و سپس چند نفر از نمایندگان زیست‌بوم دانش‌بنیان، تجربیات خود را درباره استفاده از مزایا و حمایت‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان مطرح کردند. در ادامه، معاون توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری در سخنان خود، ابهامات موجود را برطرف کرده و وزیر صمت نیز، برای رفع موانع و چالش‌های موجود به فعالان زیست‌بوم دانش‌بنیان قول‌هایی داد. برخی از این موارد مطرح‌شده در این پنل عبارتند از:

- ضعف در میزان تحقیق و توسعه در شرکت‌های بزرگ؛

- ضعف در همکاری شرکت های بزرگ با شرکت های دانش بنیان کوچک؛
- عدم انگیزه لازم در شرکت های بزرگ برای دانش بنیان شدن؛
- عدم آگاهی کافی از مزایای و آیین نامه های قانون؛
- عدم همکاری دستگاهها در رابطه با گواهی تولید بار اول؛
- عدم همراهی دستگاهها در اعلام نیازهای خود به شورای راهبری فناوری ها؛
- عدم اجرایی شدن آیین نامه جلوگیری از رقابت بخش دولتی با تولیدکنندگان خصوصی؛

جدول ۲۷ - اعضای پنل نقش آفرینی شرکت های بزرگ در توسعه زیست بوم دانش بنیان

نام	سمت
مصطفی طاهری	عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی
اسفندیار اختیاری	عضو کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی
عباس علی آبادی	وزیر صنعت، معدن و تجارت
رضا یعقوبزاده	نایب رئیس انجمن ملی شرکت های دانش بنیان
مجتبی حمیدیان	مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران
رضا اسدی فرد	معاون توسعه شرکت های دانش بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری

شکل ۳۲ - پنل های تخصصی نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش بنیان

پس از برگزاری پنل‌های تخصصی، در ابتدای مراسم اختتامیه رویداد آقایان شریعتی نیاسر، توانگر و اختیاری، نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به ارائه توضیحاتی درباره این پنل‌ها برای حضار پرداختند و سپس جناب آقای دکتر صاحبکار خراسانی، معاون محترم راهبردی قوه قضاییه (و از دست‌اندرکاران تدوین قانون جهش تولید دانش‌بنیان)، جناب آقای دکتر منادی سفیدان، رئیس محترم کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی، جناب آقای دکتر زلفی‌گل، وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری سخنرانی کردند.

شکل ۳۳ - اختتامیه نخستین رویداد نظاره جهش تولید دانش‌بنیان

۳-۸-۲ دوره‌های ترویجی مشترک معاونت علمی و مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

یکی از رسالت‌های معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری از زمان تصویب و ابلاغ قانون جهش تولید دانش‌بنیان، برگزاری دوره‌های آموزشی-ترویجی برای مخاطبان و ذی‌نفعان این قانون بوده است. بر این اساس، در سال ۱۴۰۲ مجموعاً ۶۸ دوره آموزشی (۲۲۵ ساعت) توسط این معاونت با همکاری مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور برگزار شد که ۲۸۵۲ نفر از ۲۱۵۲ شرکت در آن حضور داشتند. این دوره‌های آموزشی با محوریت آشنایی مخاطبان با مزیت‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان و به طور خاص برنامه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه و سرمایه‌گذاری برگزار شده‌اند.

جدول ۲۸ - دوره های آموزشی - ترویجی برگزار شده در سال ۱۴۰۲

ردیف	عنوان دوره	محل برگزاری	تاریخ برگزاری
۱	آشنایی با قانون و نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	اردیبهشت ۱۴۰۲
۲	آشنایی با قانون و نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	اردیبهشت ۱۴۰۲
۳	رویکردها و جهت گیری های اصلی قانون جهش تولید دانش بنیان	صندوق نوآوری و شکوفایی	اردیبهشت ۱۴۰۲
	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی		
۴	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی	نمایشگاه بین المللی نفت و گاز	اردیبهشت ۱۴۰۲
۵	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	اردیبهشت ۱۴۰۲
۶	سیر تکامل قوانین حمایتی اقتصاد دانش بنیان	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	خرداد ۱۴۰۲
	آشنایی با حمایت های قانون جهش تولید دانش بنیان		
	آشنایی با ابزارهای حمایت از تولید داخل		
	آشنایی با ابزارهای تامین مالی اقتصاد دانش بنیان		
	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه و سرمایه گذاری		
۷	آشنایی با حمایت های قانون جهش تولید دانش بنیان	صندوق نوآوری و شکوفایی	خرداد ۱۴۰۲
۸	آشنایی با حمایت های قانون جهش تولید دانش بنیان	هلدینگ صدرتامین	خرداد ۱۴۰۲
۹	آشنایی با حمایت های قانون جهش تولید دانش بنیان	اتاق بازرگانی استان یزد	خرداد ۱۴۰۲
	آشنایی با حمایت های قانون جهش تولید دانش بنیان	پارک علم و فناوری استان یزد	
	آشنایی با حمایت های قانون جهش تولید دانش بنیان	استانداری یزد	
۱۰	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه شرکت های استان یزد	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	خرداد ۱۴۰۲
۱۱	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه شرکت های معدنی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	خرداد ۱۴۰۲
۱۲	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه شرکت های شیمیایی	دوره آنلاین	خرداد ۱۴۰۲
۱۳	فرصت های قانون جهش برای شرکت های بزرگ	اتاق بازرگانی استان کرمان	خرداد ۱۴۰۲
	فرصت های قانون جهش برای شرکت های دانش بنیان و فناوری	اتاق بازرگانی استان کرمان	
	نقش دستگاه های اجرایی در موفقیت قانون جهش	استانداری کرمان	
۱۴	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	تیر ۱۴۰۲
۱۵	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ اسنپ	ساختمان مرکزی اسنپ	تیر ۱۴۰۲
۱۶	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	تیر ۱۴۰۲
۱۷	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	تیر ۱۴۰۲

۱۸	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ دیجی کالا	ساختمان مرکزی دیجی کالا	تیر ۱۴۰۲
۱۹	آشنایی با فرصت‌ها و مزیت‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان ویژه شرکت‌های تولیدکننده مواد موثره دارویی	دوره آنلاین	تیر ۱۴۰۲
۲۰	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ فناپ	ساختمان لیزینگ پاسارگاد	تیر ۱۴۰۲
۲۱	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های بزرگ	اتاق بازرگانی آذربایجان شرقی	تیر ۱۴۰۲
	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور	پارک علم و فناوری آذربایجان شرقی	
	نقش دستگاه‌های اجرایی استان در اجرای قانون جهش	استانداری آذربایجان شرقی	
۲۲	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ علی بابا	کارخانه نوآوری آزادی	تیر ۱۴۰۲
۲۳	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های بزرگ	استانداری مرکزی	تیر ۱۴۰۲
	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور		
	نقش دستگاه‌های اجرایی استان در اجرای قانون جهش		
۲۴	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ جتکو	شرکت جتکو	تیر ۱۴۰۲
۲۵	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های بزرگ	اتاق بازرگانی زنجان	تیر ۱۴۰۲
	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور	دانشگاه زنجان	
	نقش دستگاه‌های اجرایی استان مرکزی در موفقیت قانون جهش	استانداری زنجان	
۲۶	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ زامیاد	شرکت زامیاد	مرداد ۱۴۰۲
۲۷	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه سندیکای داروهای انسانی	شرکت داروپخش	مرداد ۱۴۰۲
۲۸	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ ایران خودرو دیزل	شرکت ایران خودرو دیزل	مرداد ۱۴۰۲
۲۹	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های استان	پارک علم و فناوری چهارمحال و بختیاری	مرداد ۱۴۰۲
	نقش دستگاه‌های اجرایی استان در موفقیت اجرای قانون جهش	استانداری چهارمحال و بختیاری	
۳۰	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه شرکت‌های پارک دانشگاه تهران	پارک دانشگاه تهران	مرداد ۱۴۰۲
۳۱	فرصت‌های قانون جهش برای شرکت‌های استان خوزستان	پارک علم و فناوری خوزستان	مرداد ۱۴۰۲
	نقش دستگاه‌های اجرایی استان در موفقیت اجرای قانون جهش	استانداری خوزستان	
۳۲	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ ایرانسل	شرکت ایرانسل	مرداد ۱۴۰۲
۳۳	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه هولدینگ خلیج فارس	هتل انقلاب	مرداد ۱۴۰۲
۳۴	نحوه برخورداری از اعتبار مالیاتی ویژه پارک‌های علم و فناوری	دفتر توسعه زیرساخت و زیست‌بوم معاونت علمی ریاست جمهوری	مرداد ۱۴۰۲
۳۵	نقش صندوق‌های پژوهش فناوری در اجرای قانون جهش تولید دانش‌بنیان	برج فناوری شریف	مرداد ۱۴۰۲
۳۶	کارگاه آشنایی با فرصت‌ها و مزیت‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان ویژه شرکت‌های استان چهارمحال و بختیاری	اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان چهارمحال و بختیاری (مجازی)	مرداد ۱۴۰۲

۳۷	کارگاه آشنایی با فرصت‌ها و مزیت‌های قانون جهش تولید دانش بنیان برای شرکت‌های زیرمجموعه بانک ملت	شرکت بهسازان ملت	شهریور ۱۴۰۲
۳۸	کارگاه آشنایی با فرصت‌ها و مزیت‌های قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران	سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران	شهریور ۱۴۰۲
۳۹	کارگاه آشنایی با فرصت‌ها و مزیت‌های قانون جهش تولید دانش بنیان برای شرکت‌های زیرمجموعه هلدینگ دارویی برکت	مرکز همایش‌های مدیریت صنعتی	شهریور ۱۴۰۲
۴۰	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت‌های استان بوشهر	استان بوشهر	شهریور ۱۴۰۲
۴۱	کارگاه آشنایی با فرصت‌ها و مزیت‌های قانون جهش تولید دانش بنیان برای شرکت‌های حاضر در محل خانه فناوری و نوآوری ایران	خانه فناوری و نوآوری ایران	شهریور ۱۴۰۲
۴۲	آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت‌های استان فارس	استان فارس	مهر ۱۴۰۲
۴۳	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت دکتر مایکو	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	مهر ۱۴۰۲
۴۴	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت‌های کاشان	دوره آنلاین	مهر ۱۴۰۲
۴۵	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه پتروشیمی کارون	شرکت پتروشیمی کارون	مهر ۱۴۰۲
۴۶	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه پارک فناوری و نوآوری صنعت نفت	پارک فناوری و نوآوری صنعت نفت	آبان ۱۴۰۲
۴۷	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه پارک فناوری و نوآوری صنعت نفت	ناحیه و نوآوری نفت تهران	آبان ۱۴۰۲
۴۸	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت سازه گستر سایپا	شرکت سازه گستر سایپا	آبان ۱۴۰۲
۴۹	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت زیرساخت امن خدمات تراکنشی	شرکت زیرساخت امن خدمات تراکنشی	آبان ۱۴۰۲
۵۰	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت هپکو اراک	معاونت علمی ریاست جمهوری	آبان ۱۴۰۲
۵۱	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت زیست تخمیر	مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور	آبان ۱۴۰۲
۵۲	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت هایپر استار	دفتر مرکزی هایپر استار	آبان ۱۴۰۲
۵۳	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت‌های هولدینگ رازکو	کارخانه نوآوری آمپر	آبان ۱۴۰۲
۵۴	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت‌های استان گلستان	استانداری گلستان	آبان ۱۴۰۲
۵۵	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه هلدینگ غدیر	شرکت غدیر	آبان ۱۴۰۲

۵۶	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه گروه عظام	گروه عظام	آذر ۱۴۰۲
۵۷	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه همکاران سیستم	همکاران سیستم	آذر ۱۴۰۲
۵۸	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت دیوار	پارک فناوری دانشگاه بهشتی	آذر ۱۴۰۲
۵۹	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه گروه شرکت های گیاهان دارویی	معاونت علمی ریاست جمهوری	دی ۱۴۰۲
۶۰	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه پارک های علم و فناوری	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	دی ۱۴۰۲
۶۱	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه دانشگاه اصفهان - اندیشکده حکمرانی	دوره آنلاین	دی ۱۴۰۲
۶۲	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه آمپر	کارخانه نوآوری آمپر	بهمن ۱۴۰۲
۶۳	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه کانون لوازم خانگی	اتاق بازرگانی تهران	بهمن ۱۴۰۲
۶۴	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت بیمکت	شرکت بیمکت	بهمن ۱۴۰۲
۶۵	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه استان قزوین	اتاق بازرگانی قزوین	بهمن ۱۴۰۲
۶۶	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه هلدینگ رایزکو	هلدینگ رایزکو	اسفند ۱۴۰۲
۶۷	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه دوره نوگرا	دوره آنلاین	اسفند ۱۴۰۲
۶۸	دوره آشنایی با قانون جهش تولید دانش بنیان ویژه شرکت توسعه سنگ آهن	دوره آنلاین	اسفند ۱۴۰۲

مولای متقیان امام علی علیه السلام:

به راستی که دانش،

مایه حیات دل‌ها،

روشن‌کننده دیدگان کور

و نیروبخش بدن‌های ناتوان است.